

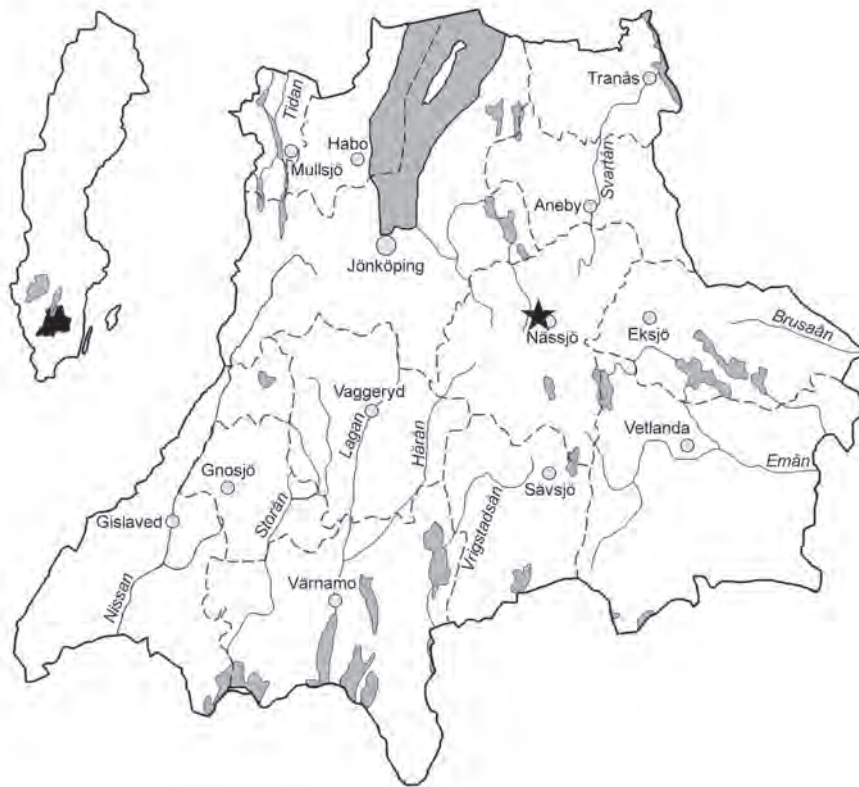
Långhus och fossila åkrar utmed Västra vägen

Arkeologisk förundersökning och särskild undersökning
inför utbyggnad av Västra vägen, Nässjö socken och
kommun, Jönköpings län

Långhus och fossila åkrar utmed Västra vägen

Arkeologisk förundersökning och särskild undersökning inför utbyggnad av
Västra vägen, Nässjö socken och kommun, Jönköpings län

Rapport, foto och ritningar: Håkan Hylén
Omslagsbild: Vy över undersökningsytan vid objekt 2

Grafisk design: Anna Stålhammar
Tryck: DanagårdLiTHO, Motala

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor, Geografiska Grunddata samt Geodata (FUK) är återgivna enligt tillstånd: © Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833, nr MS2012/03742 samt dnr i2012/1091.

ISSN: 1103-4076

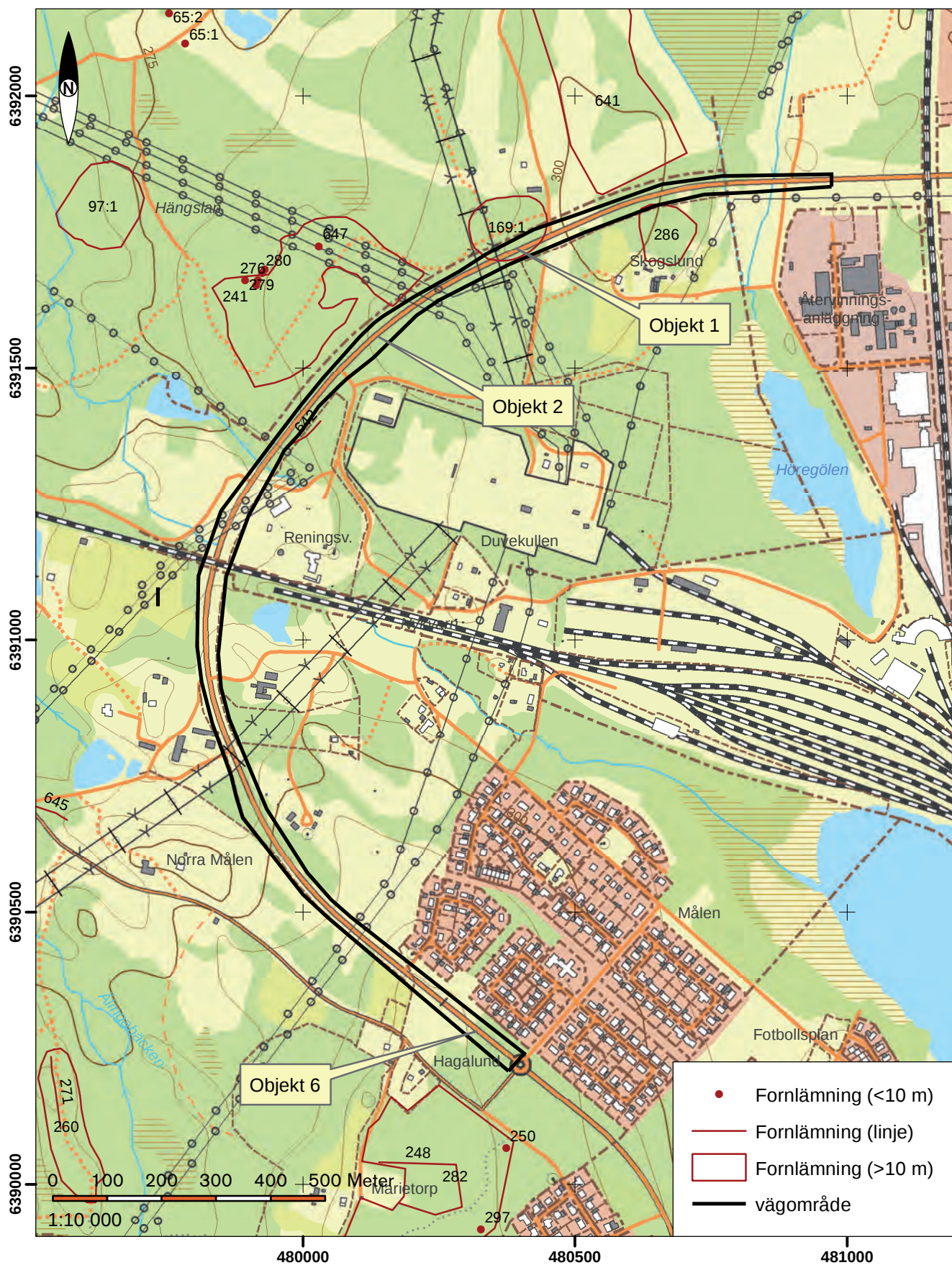
© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2016

Innehåll

Inledning.....	5
Bakgrund.....	5
Fornlämningsmiljö.....	5
Tidigare undersökningar.....	6
Topografi.....	8
Den arkeologiska förundersökningen.....	8
Målsättning och metod.....	8
Objekt 1 - resultat.....	9
Kartering av röjningsrösen.....	9
Maskinsnittning, dokumentation och provtagning.....	11
Kommentar kring datering av fossila åkerelement.....	14
Söschaktning efter boplatslämningar.....	14
Antikvarisk bedömning av objekt 1.....	15
Objekt 2 - resultat.....	15
Maskinsnittning, dokumentation och provtagning.....	15
Antikvarisk bedömning av objekt 2.....	20
Objekt 6 - resultat.....	22
Framrensning och dokumentation.....	22
Antikvarisk bedömning av objekt 6.....	23
Den särskilda undersökningen.....	24
Målsättning och metod.....	24
Resultat.....	25
Hus A.....	25
Hus B.....	27
Torkanläggningen.....	28
Fynd.....	30
Några slutsatser.....	30
Sammanfattning.....	30
Administrativa uppgifter, JLM dnr 297/00.....	32
Administrativa uppgifter, JLM dnr 377/00.....	33
Referenser.....	34
Tryckta och otryckta källor.....	34
Arkiv.....	35

Bilagor

Bilaga 1.	Objekt 1, röse 3; profil
Bilaga 2.	Objekt 2, röse 1, röse 2 och åkeryta 1; profiler Objekt 2, röse 3, röse 4 och åkeryta 2; profiler Objekt 2, röse 5, röse 6 och åkeryta 3; profiler
Bilaga 3.	Objekt 6, röse 1, förmodad stensättning; profil
Bilaga 4.	Schaktplan
Bilaga 5.	Anläggningstabell
Bilaga 6.	Påträffade fynd
Bilaga 7.	Huskatalog
Bilaga 8.	Vedartsanalys
Bilaga 9.	Makrofossilanalys
Bilaga 10.	Osteologisk analys
Bilaga 11.	¹⁴ C-analys

FIGUR 1. Utsnitt ur digitala fastighetskartan med vägområdet för Västra vägen markerat. Utmed sträckan ligger objekt 1, 2 och 6. Skala 1:10 000.

Inledning

Bakgrund

Under september–november 2000 genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk förundersökning samt särskild undersökning inför en planerad utbyggnad av en ringled, Västra vägen, strax utanför Nässjö centrum (FIGUR 1).

Föremål för förundersökningen (JLM dnr 297/00) var dels objekt 1 som redan framkommit vid en utredning 1992 (RAÄ-nr Nässjö 169:1), dels objekt 2 och 6, vilka påträffades vid en under augusti 2000 genomförd utredning längs utbyggnadssträckan (Hylén 2000).

Objekt 1 och 2 som utgjorde fossil åker respektive område med fossil åkermark bedömdes vid utredningen 2000 som fasta fornlämningar. Objekt 2 är sannolikt en fortsättning på det väster om liggande området med fossil åkermark, RAÄ-nr Nässjö 241. I samband med förundersökningen av objekt 2 påträffades även förhistoriska boplatslämningar under den fossila åkermarken. Objekt 6 hade vid utredningen 2000 bedömts kunna vara en eventuell stensättning från förhistorisk tid, belägen under ett röjningsröse samt stenmur från historisk tid.

Den efterföljande särskilda undersökningen (JLM dnr 377/00) avsåg endast boplatslämningarna och hur de kunde relateras till den fossila åkern vid objekt 2.

Beslut i ärendena har fattats av Länsstyrelsen i Jönköpings län. Uppdragsgivare var Tekniska kontoret vid Nässjö kommun. Ansvarig för fält- och rapportarbetet har varit Håkan Hylén antikvarie vid Jönköpings läns museum.

Fornlämningsmiljö

Alla tidsperioder från senneolitikum fram till yngre järnålder finns representerade i Nässjö kommun i form av registrerade fornlämningar. Fornlämningarna är glest spridda och uppträder enstaka eller i små koncentrationer. Den tämligen omfattande förekomsten av rösen och stensättningar i kommunens centrala delar kan tas som intäkt för en eventuell bebyggelseexpansion under brons- och äldre järnålder.

När det gäller yngre järnålder kan det enligt uppgifter i ett *Kulturminnesvårdsprogram för Nässjö kommun*, sammanställt av dåvarande stadsarkitekten Bo Ahlqvist, ha skett en bebyggelseutvidgning norrut i kommunen. Uppfattningen grundas på antalet relativt stora gravfält med runda stensättningar som förekommer i denna del av kommunen (Ahlqvist 1988:8–9).

I närheten till norra delsträckan av Västra vägen fanns sedan tidigare ett område med röjningsrösen, benämnt RAÄ-nr Nässjö 169:1, som delvis berördes av den planerade ringleden. Se avsnittet *Tidigare undersökningar*.

Norr och nordväst om den planerade utbyggnaden av Västra vägen finns ett antal registrerade ensamliggande gravar (RAÄ-nr Nässjö 18:1, Nässjö 32:1 och Nässjö 33:1) och sentida bebyggelselämningar (RAÄ-nr Nässjö 64:1, Nässjö 65:1 och Nässjö 97:1) samt en fossil åker (RAÄ-nr Nässjö 641). Väster om Västra vägen finns ett område med fossil åkermark (RAÄ-nr Nässjö 241), som sannolikt hänger ihop med det område med fossil åkermark som påträffades vid objekt 2. Inom RAÄ-nr Nässjö 241 finns även fyra kolningsanläggningar (RAÄ-nr Nässjö 264, Nässjö 276, Nässjö 279 och Nässjö 647) samt två stensättningar (RAÄ-nr Nässjö 275, Nässjö 280). Söder om den planerade ringleden finns bland annat sentida bebyggelselämningar (RAÄ-nr Nässjö 66:1 och Nässjö 96:1) och ett röse (RAÄ-nr Nässjö 34:1).

Tidigare undersökningar

Inför anläggandet av Nässjö golfbana genomförde Jönköpings läns museum 1988 en inventering och arkeologisk undersökning av området som visade sig bestå av fossil åker (RAÄ-nr Nässjö 641). En kompletterande kartering av röjningsrösena skedde 1989 (Vestbö-Franzén 2010).

Under 1992 gjorde Jönköpings läns museum en särskild arkeologisk utredning, där bland annat fyra gravlika röjningsrösen påträffades vid Sticket inom fastigheten Norra Målen 3:1. Två av dem undersöktes, men bedömdes som röjningsrösen (RAÄ-nr Nässjö 169:1). I ett av röjningsrösena påträffades spritt i hela anläggningen 2 kg järnslag av yngre karaktär (Vestbö & Nordström 1993).

I början av 2000 gjorde Jönköpings läns museum en arkeologisk utredning inför planerad sträckning av en högspänningsledning mellan Nässjö och Norrköping, vilken tangerar den planerade Västra vägen (Jansson 2000). Vid utredningen påträffades ett trettiotal röjningsrösen, vilka bedömdes som sentida odlingsspår i form av röjningsrösen och röjda ytor tillhörande torpet Hängslan (RAÄ-nr Nässjö 97:1).

Under maj 2000 utfördes en särskild arkeologisk utredning utmed den planerade Västra vägen (Hylén 2000:27). I närområdet till ringleden fanns registrerade spår efter odlingsverksamhet och begravingar som visade på aktiviteter som i huvudsak kan dateras till järn- och bronsålder. Särskilt fokus lades därför vid utredningen på att söka efter de förhistoriska boplatserna, som saknades bland de registrerade lämningarna i närområdet. Vid utredningen noterades ett flertal objekt som bedömdes vara av antikvariskt intresse.

Under 2006 genomfördes i närområdet till Västra vägen en inventering inom projektet Skog och historia, då ett område med fossil åkermark registrerades (RAÄ-nr Nässjö 241).

Under våren 2012 genomförde Britt Ajneborn, arkeolog vid UV Öst på Riksantikvarieämbetet, en arkeologisk förundersökning i området väster om Västra vägen inför ombyggnaden av både luft- och markledning mellan Barkeryd och Värnamo (Ajneborn

FIGUR 2–4. Bilden till vänster visar ett av de undersökta röjningsrösen (röse 3) i profil vid objekt 1, RAÄ-nr Nässjö 169:1. Bilden överst till höger visar delar av röjningsröseområdet vid objekt 2. På bilden syns från vänster Per Olof Millberg (chef, Jönköpings läns museum), Anders Wallander (biträdande länsantikvarie, Länsstyrelsen i Jönköpings län), Ann-Marie Nordman (biträdande avdelningschef, Jönköpings läns museum) samt Håkan Hylén (projektledare, Jönköpings läns museum). Bilden under visar den förmodade graven (objekt 6) samt den mur av sentida karaktär som löper tvärs över. På graven har röjningssten kastats upp. Samtliga bilder är tagna under oktober 2000 i samband med den arkeologiska förundersökningen utmed Västra vägen, strax utanför Nässjö, Jönköpings län. Foto: Håkan Hylén (FIGUR 2 OCH 4) & Jan Borg (FIGUR 3), Jönköpings läns museum.

2013a). I samband med förundersökningen daterades träkol från två röjningsrösen som visade på aktiviteter dels under romersk järnålder, dels under perioden 1215–1280 e. Kr. Tidsspannet mellan dateringarna utgör 800 år, vilket troligen innebär att området övergivits och inte brukats, för att åter tas i anspråk en bit in på medeltiden enligt Ajneborn.

Något senare under våren 2012 genomförde Britt Ajneborn ytterligare en arkeologisk förundersökning i området inför anläggandet av ny stolplats i samband med utbyggnaden av kraftledningen, Sydvästlänken, mellan Nässjö och Barkaryd. Vid förundersökningen dokumenterades bland annat ett röjningsröse och en stensträng. Daterat träkol visar på aktiviteter under medeltid och nyare tid (Ajneborn 2013b).

Topografi

Berggrunden i området kring Nässjö domineras av graniter och sedimentära bergarter som sandsten och lerskiffer. De lösa jordarterna utgörs av barrskogsbevuxen morän samt i dalgångarna av tjocka lager grus- och sandavlagringar, bildade vid inlandsisens avsmältning. Långsträckta sjöar ligger i sprickdalar i berggrunden och omges av isälvsavlagringar i form av terrasser, plataer och rullstensåsar. Många dalstråk är uppodlade med bevarade hagmarker, vilket ger en ålderdomlig och varierande landskapsbild (Almqvist 1992).

Sträckningen för den planerade utbyggnaden av Västra vägen är belägen ca 1 km väster om Nässjö centrum och omfattar såväl kuiperad skogsmark och ängsmark som mossmark och utdikad sankmark.

Den arkeologiska förundersökningen

Målsättning och metod

Jönköpings läns museum har utfört en arkeologisk förundersökning av tre objekt utmed den planerade ringleden strax väster om Nässjö centrum. Målsättningen var att fastställa omfattning, datering och karaktär för objekt 1, 2 och 6 samt att bedöma deras bevarandestatus. För de enskilda objekten lämnade Länsstyrelsen i Jönköpings län följande kravspecifikation när det gäller ambitionsnivå, frågeställningar och metoder (Meddelande, daterat 2000-08-07):

Objekt 1 (relativt låg prioritet)

Frågeställning: Från vilken tid är röjningsrösen? Finns det spår av odling? Finns det spår efter boplatslämningar?

Metod: Kartering, maskinsnittning av ett urval av röjningsrösen för kolprovstagning, sökschaktning efter boplatslämningar.

Objekt 2

Frågeställning: Finns det olika tidshorisonter bland röjningsrösen? Finns det spår av odling?

Metod: Maskinsnittning av ett urval av röjningsrösen av äldre och yngre karaktär, dels från högt belägna, dels från de i sydslutningen, för kolprovstagning.

Objekt 6

Frågeställning: Är det en grav? Under vilken tidsperiod är den anlagd? Vilken typ av begravning? Innehåller graven mer än begravning? Finns spår efter annan verksamhet under graven?

Metod: Framrensning, dokumentation av södra halvan av objektet för att bedöma om det är en grav. Efter bedömning bryta förundersökningen i det skedet, alternativt ändra ambitionsnivå och metod anpassade för dokumentation av röjningsröse.

Karteringen av röjningsrösen utfördes med hjälp av totalstation, varefter en digital plan över respektive område kunde tas fram i ArcView. Såväl sökschaktning efter boplatslämningar som snittning av röjningsrösen genomfördes med grävmaskin. I samband med schaktningen rensades de upptagna schaktytorna och profilerna med handredskap. Schakt för sökande efter förhistoriska boplatsspår grävdes skiktvis från ytnivå ned till anläggningsförande nivå, varvid även innehållet i matjordslagret undersöktes.

Samtliga anläggningar som påträffades vid sökschaktningen har dokumenterats, varvid även prover för vedanatometisk analys och ¹⁴C-analys samlades in. Snittade röjningsrösen har dokumenterats i profil, varvid även prover för vedanatometisk analys och ¹⁴C-analys samlades in.

Schakt, anläggningar och prover har mätts in med totalstation. I fråga om objekt 6, vilket skulle kunna vara en förhistorisk grav, rensades stenpackningens yta fram från uppkastad odlingssten. Även den rad med större stenar som följde stenpackningens yttre kant och tolkades som eventuell kantkedja rensades fram. Alla iakttagelser av intresse dokumenterades.

Objekt 1 - resultat

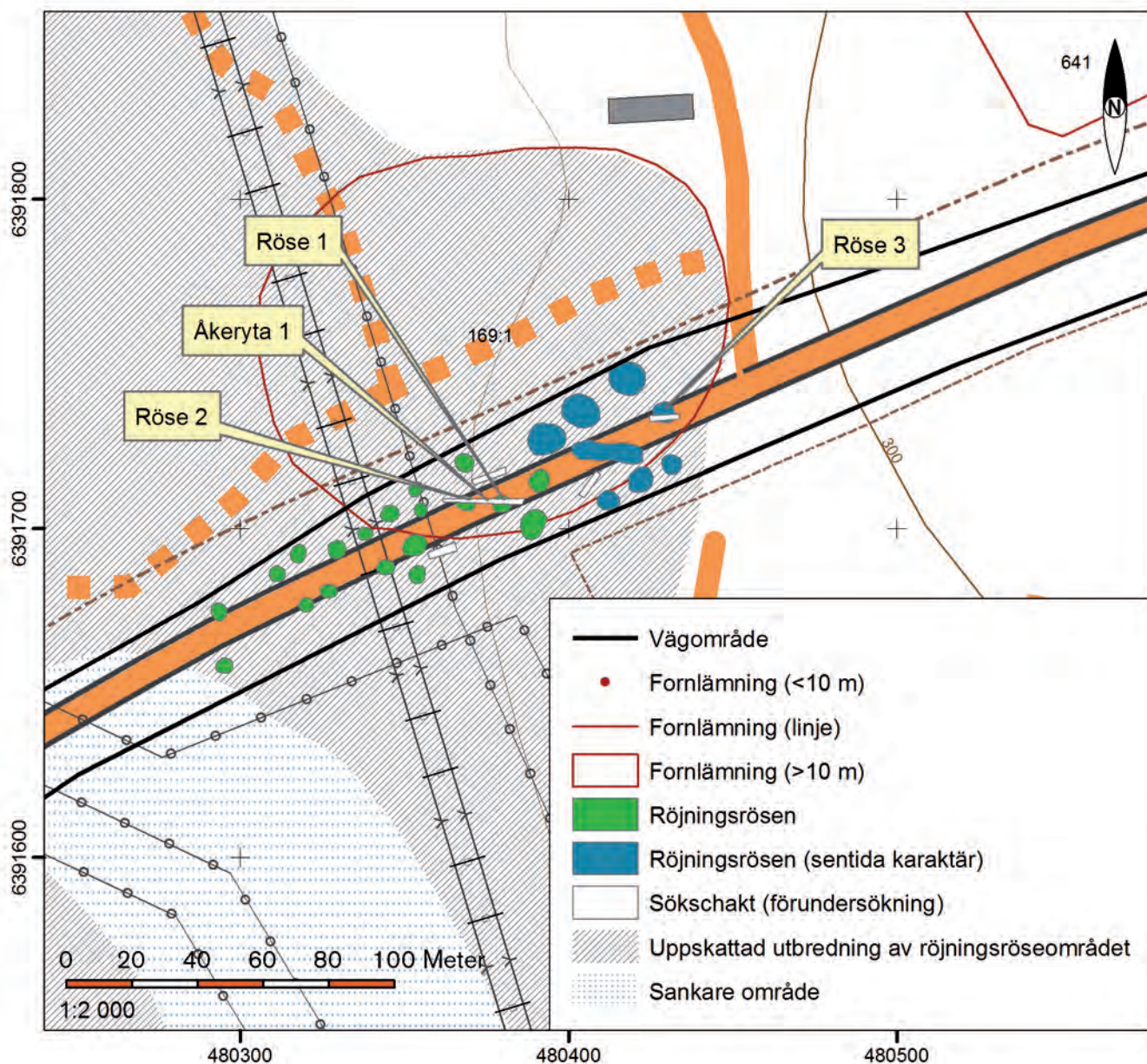
Kartering av röjningsrösen

Vid den utredning som genomfördes 1992 i området undersöktes två av då fyra påträffade röjningsrösen (RAÄ-nr Nässjö 169:1). Röjningsrösen maskinsnittades, eftersom de uppvisade stensättningsliknande former. I ett av röjningsrösen påträffades ca 2 kg järnslag av yngre karaktär. Röjningsrösen innehöll dock inga spår av begravingar, utan bestod endast av röjningssten (Nordström & Vestbö 1993:13).

Enligt den utredningsinventering av området som gjordes i maj 2000 visade det sig att betydligt fler röjningsrösen, 27 st, berördes av den planerade ringleden (Hylén 2000:27).

Vid en kartering som genomfördes i samband med förundersökningen under hösten 2000 framkom att området med röjningsrösen som kallas objekt 1 har ingått i ett betydligt större komplex med åtskilliga hundra röjningsrösen av varierande karaktär (FIGUR 5).

Majoriteten av de berörda röjningsrösen hade relativt täta stenpackningar med rund eller rundad form. Den huvudsakliga diametern var mellan ca 3 och 5 meter. Profilen var flack med en höjdskillnad mellan 0,3 och 0,5 meter. Den flacka profilen förstärktes av att rösekanterna är överodlade. Intrycket var att röjningsrösen var nedsjunkna i markytan, vilket gav dem en ålderdomlig prägel. Fyllningen i röjningsrösen bestod vanligen av 0,2–0,4 meter stora stenar. Stenmaterialet i ytan på rösen var till stora delar övermosat eller oövertorvat. Ett flertal av röjningsrösen var beväxta med större och mindre träd.

FIGUR 5. Plan över objekt 1. Skala 1:2 000.

Det fanns dock ett antal röjningsrösen som uppvisade annan morfologisk karaktär. Dessa hade lösare lagd stenpackning som bestod av något kantigare och större stenar, ca 0,30–0,50 meter stora. Röjningsrösen var dessutom lite högre, ca 0,5–0,7 meter, och hade något större diameter, mellan ca 6 och 12 meter. Formen var huvudsakligen rund eller rundad, även om avvikelser förekom. Dessa röjningsrösen utgjorde en mindre grupp inom objekt 1 (8 st) och är markerade med blå färg i FIGUR 5.

Den rumsliga fördelningen av röjningsrösen vid objekt 1 upplevdes vid okulär besiktning i fält som relativt homogen, men den karterade planen visar att så inte är fallet. På planen i FIGUR 5 framträder ytor med få eller inga röjningsrösen alls, vilket innebär att förtätningar förekom på andra ställen inom objektet. En analys

av den rumsliga fördelningen inom de rösetäta ytorna visar att avståndet mellan röjningsrösen huvudsakligen var mellan 3 och 10 meter, även om avstånd upp till 25 meter förekom.

Mellan röjningsrösen återfinns de odlingsbara ytorna, vilka varierade i storlek mellan 10x10 meter och 20x40 meter. De största av dessa odlingsytor återfanns i sydvästra delen av objekt 1, där samtidigt röjningsrösen glesnade i antal.

Maskinsnittning, dokumentation och provtagning

Tre röjningsrösen inom objekt 1 snittades med hjälp av grävmaskin. Schaktens bredd varierade mellan 1,6 och 2 meter. Ett av schakten (S2) förlades så att det skar genom två röjningsrösen (röse 1 och röse 2) samt mellanliggande åker (åkeryta 1). Syftet var att kunna dokumentera såväl röjningsrösenas som åkerytans profiler. Ett tredje röjningsröse (röse 3) som maskinsnittades hade valts, eftersom det ingick i den grupp med rösen som uppvisade annan morfologisk karaktär. Nedan följer en beskrivning av de röjningsrösen och åkerytor som maskinsnittats inom objekt 1:

Röjningsröse 1 (Belägenhet: N6391707,7; E480379,8)

Röset var synligt i markytan och framstod som rundat i plan (5,10 x 5,90 meter stort, 0,40 m högt) med en oregelbunden och flack profil (BILAGA 1). Fyllningen bestod av humus, sand, stenar, ca 0,10–0,50 meter stora, och block, ca 0,60–0,90 meter stora, sot, kol. Blocken påträffades i första hand i ytterkanterna, medan det mindre stenmaterialet framkom i mitten av röset. En koncentration av sot och kol i östra delen av röset.

Röjningsröse 2 (Belägenhet: N6391708,1; E480368,3)

Röset var synligt i markytan och framstod som ovalt i plan (4,10 x 6,30 meter stort, 0,30 meter högt) med en oregelbunden och flack profil (BILAGA 1). Fyllningen bestod av humus, sand, stenar, ca 0,10–0,50 meter stora, och block, 0,50–0,70 meter stora, sot, kol. Blocken påträffades i första hand i mitten av röset, medan det mindre stenmaterialet framkom i hela röset. I botten av röset framkom delar av berggrunden (FIGUR 6). I östra delen av röset samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 1030–1220 e Kr (2σ). Se BILAGA 11.

Åkeryta 1 (Belägenhet: N6391708,2; E480373,9)

Åkerytan var omgärdad av bland annat röjningsröse R1 och R2 m fl. Fyllningen bestod av humus, sand, enstaka stenar, ca 0,10–0,30 meter stora, sot, kol (BILAGA 1). Stratigrafisk följd (från ovan): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord, oförändrad grund (FIGUR 7).

Röjningsröse 3 (Belägenhet: N6391735,3; E480428,9)

Röset var synligt i markytan och framstod som rundat i plan (6,50 x 6,70 meter stort, 0,65 meter högt) med en oregelbunden och något toppig profil (FIGUR 2 OCH BILAGA 1). Fyllningen bestod av humus, sand, rikligt med stenar, ca 0,10–0,50 meter stora, och enstaka block, 0,50–0,70 meter stora, sot, kol. Det övre lagret av stenar var något lösare lagt jämfört med underliggande lager med stenar. Blocken påträffades sporadiskt i hela röset. I botten av röset samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 1460–1650 e Kr (2σ). Se BILAGA 11.

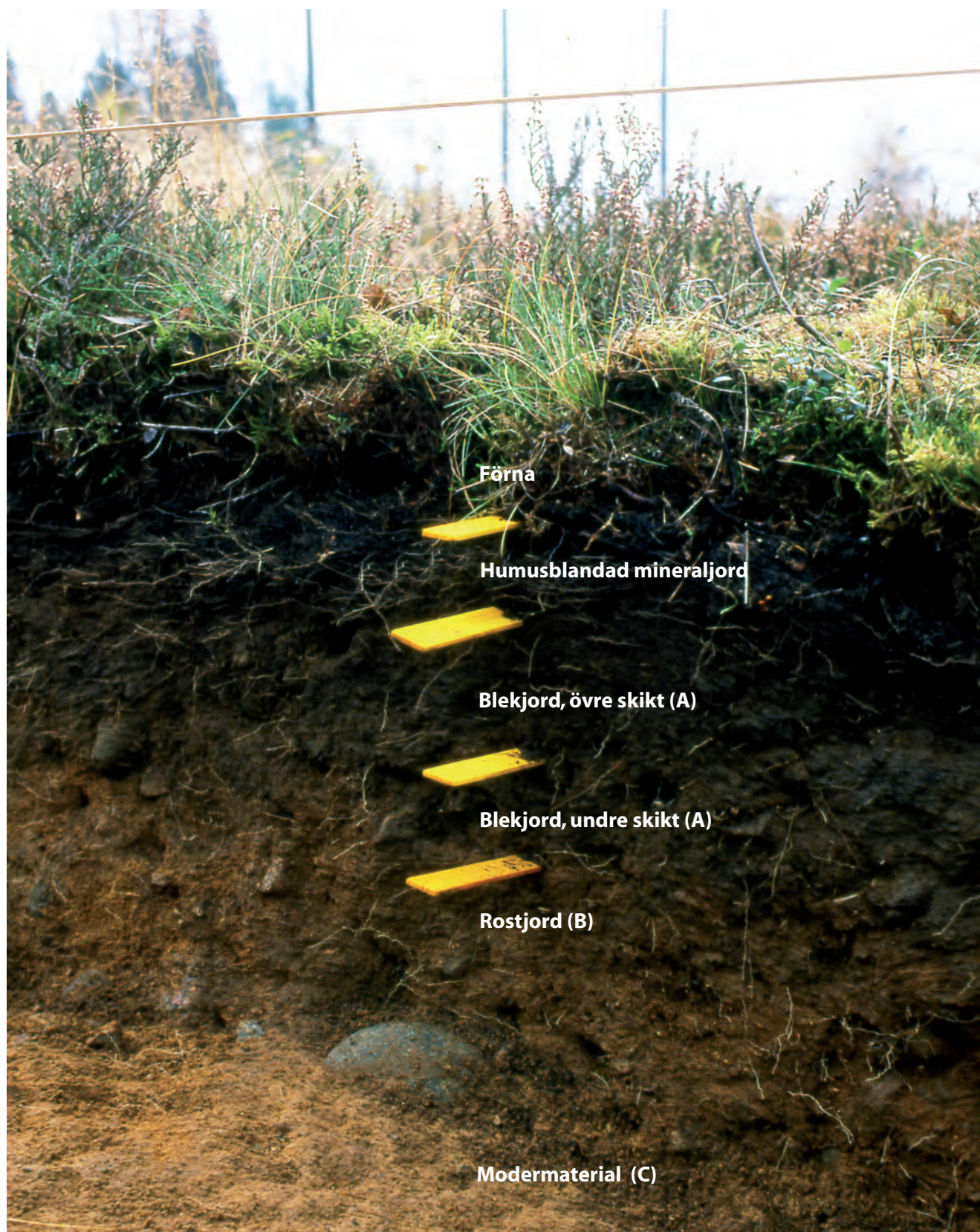

FIGUR 6. Profil av röjningsröse 2 inom objekt 1. I botten av röset syns delar av berggrunden. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

Till det yttre gav röjningsrösena i paret (R1 och R2) ett homogent intryck, men profilen visade att ansamlingen och fördelningen av stenar i respektive röjningsröse skilde sig i såväl mängd som storlek. Skillnaderna kan eventuellt förklaras av att röjningsrösena byggts upp successivt alternativt ryckvis under lång tid med de stenar eller block som legat i vägen vid odlingsverksamheten.

En intressant iakttagelse gjordes i profildokumentationen av röjningsröse 2. I botten av röset framkom delar av berggrunden som stack upp lite högre här. Detta har sannolikt haft negativ inverkan på odlingsmöjligheten, vilket medfört att den specifika ytan lämpat sig bättre för att samla röjningssten på (FIGUR 6). Träkolsfragment från detta röjningsröse (R2) har ^{14}C -analyserats (BILAGA 11) och givit en datering till tidsavsnittet 1030–1220 e Kr (2σ).

Det tredje röjningsröset (R3) som snittades uppvisade som förväntat en något annorlunda profil, men endast avseende röjningsrössets övre lager (FIGUR 2). Under det löst lagda lagret med kantigare och större stenar påminde röjningsröset i stort mer om röjningsrösena i den andra gruppen, där stenarna var mindre och tätare packade. Frågan är om röjningsröset anlagts vid ett tillfälle och återanvänts vid senare tillfälle, då de mer löst liggande stenarna anbringats. Detta motsägs dock av ^{14}C -analysen av det prov med

FIGUR 7. Del av profilen vid en punkt i åkeryta 1 mellan röjningsröse 1 och 2 inom objekt 1, sedd från nordöst. I gränsen mellan blekjordslagret och rostjorden kan en vågformad linje anas. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

träkol som samlades in från röjningsrösets nedersta del, som gav en yngre datering (BILAGA 11), det vill säga till tidsavsnittet 1460–1650 AD (2σ).

Profilen som skar genom röjningsröseparet och den mellanliggande åkerytan (röse 1, röse 2, åkeryta 1) visar tydligt hur ytan medvetet hade röjts på sten. Åkerytan var visserligen inte helt stenröjd, vilket bland annat kan ha sin förklaring i den ständiga process som tjälen medverkar till. Vid tjälbildning lyfts stenar och andra större partiklar uppåt (Lundqvist 1976:67).

I FIGUR 7 redovisas lagerföljden vid en punkt i åkerytans profil i det schakt som skar röjningsröse 1 och 2. Här syns jordmånsprocesserna som tydliga skikt (från ovan räknat): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord samt oförändrad grund som bestod av siltig sand.

Mellan blekjordsskiktet och rostjorden framträdde gränsen i fält som vågformad, vilket endast kan anas på bilden. En intressant jämförelse i sammanhanget kan göras med dokumentationen av profiler av röjningsrösen i Järparyd. Enligt uppgifter var gränsen mellan åkerjorden och mineraljorden i ett av de undersökta rösena (89/4) oregelbundet vågformad, vilket togs som intäkt för spår efter brukningsredskap (Jönsson et al 1992:29). Eventuellt skulle även den vågformade gränsen i profilen hos åkeryta 1 vid objekt 1 kunna tolkas som spår efter odlingsredskap.

Kommentar kring datering av fossila åkerelement

När det gäller dateringar av röjningsrösen och andra fossila åkerelement föreligger stora svårigheter, eftersom områdena har använts för odling under mycket lång tid. Med stor sannolikhet har åkerytorna brukats, legat oanvända under oöverskådlig tid och åter tagits i bruk. Vid de upprepade odlingstillfällena har stenar röjts, som sedan kastats, lagts eller släpats upp på de intilliggande röjningsrösena. När röjningsrösena sedan provtas för datering, är det vanskligt att veta vilken odlingsfas som daterats. Ett annat problem handlar om att eventuellt träkol som provtas kan ha sipprat ned genom stenarna i den relativt löst packade stenfyllningen och hamnat i en ny kontext. Alternativt kan träkolet ha förts med rötter eller djur till en position i röset som ger felaktig uppfattning om provets proveniens. Dessa svårigheter måste vägas in vid diskussionen om röjningsrösens ålder och brukningsperioder.

Sökschaktning efter boplatslämningar

Sökschakt förlades till tre terränglägen inom objekt 1 som på erfarenhetsmässiga grunder bedömdes som lämpliga att hysa förhistorisk boplatslämningar. Även de två profilschakt som togs upp inom objektet har legat till grund för bedömningen. Inga spår efter några boplatslämningar noterades dock i något av schakten.

Schaktens bredd var mellan 1,6 och 3,2 meter, medan schaktläng-

den var mellan 8,9 och 25,2 meter. Schaktdjupet var i normalfallet ca 0,40–0,55 meter utom i de fall, då profiler för rösen togs fram. I de fallen styrdes schaktdjupet av rösenas lägsta anläggningspunkter.

Antikvarisk bedömning av objekt 1

De rösen som påträffats vid objekt 1 kan med stor sannolikhet kopplas samman med odlingsaktiviteter. Mot bakgrund av resonemanget ovan kan endast med stor försiktighet föreslås att odlingsaktiviteterna ägt rum vid minst två tillfällen, dels någon gång under perioden 1030–1220 AD, dels under avsnittet 1460–1650 AD (båda proverna 2σ). Tidsskillnaden utgör några århundraden och skulle eventuellt kunna förklara de skilda yttre morfologiska särdrag som nämnts ovan. Det finns dock inget som motsäger att såväl yngre som äldre odlingsaktiviteter även kan ha ägt rum inom objektet, eftersom röjningsrösen och röjda ytor förekommit under relativt lång tid i människans historia.

I fråga om förhistoriska boplatslämningar kunde inga spår påträffas i de schakt som togs upp inom objektet.

Objekt 2 - resultat

Maskinsnittning, dokumentation och provtagning

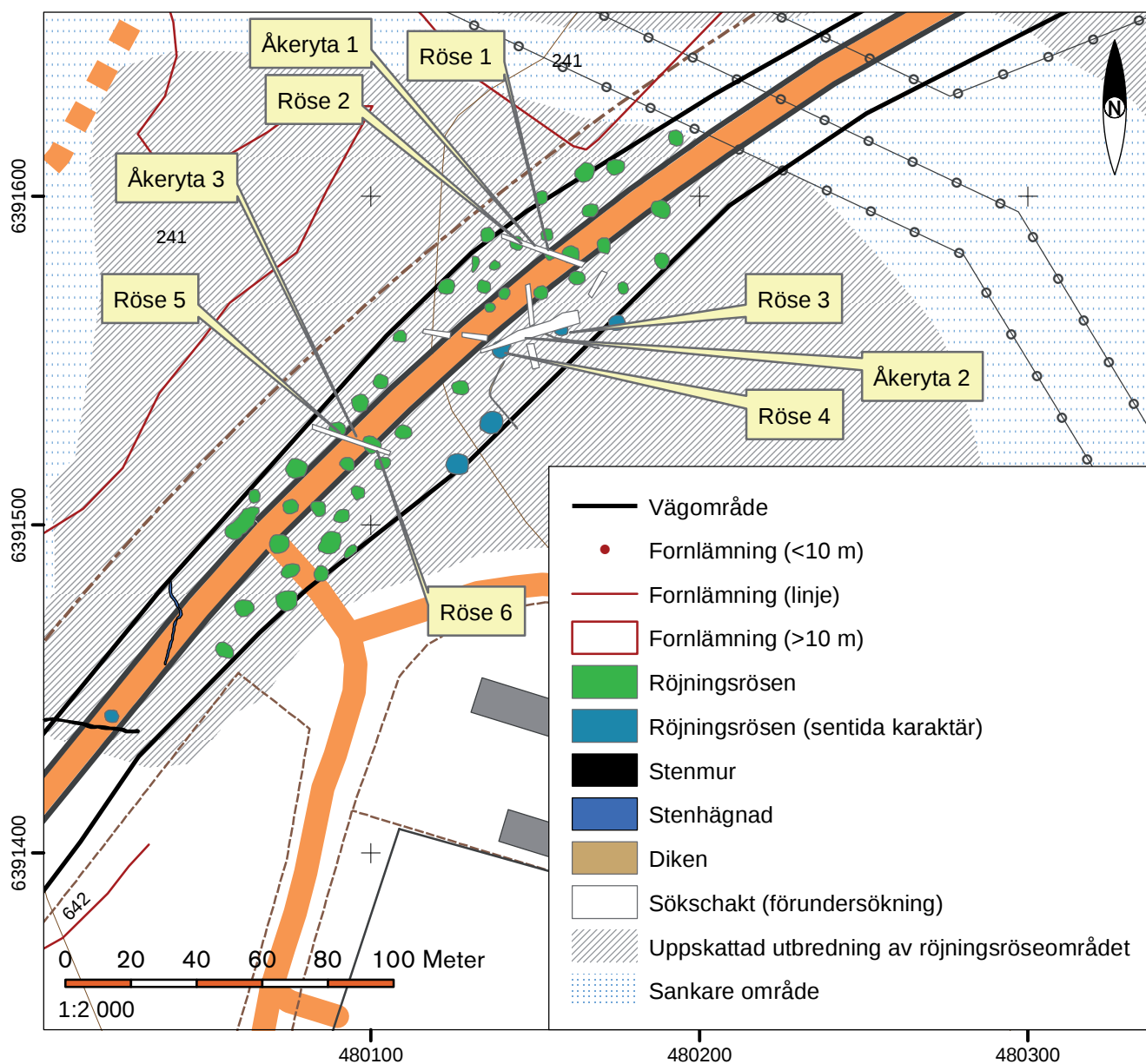
Sex av de 52 röjningsrösen inom objekt 2 som berörs av den planerade ringleden snittades med hjälp av grävmaskin. Profilschakten förlades på så vis att rösenas snittades parvis. Därmed kunde även mellanliggande åkerytor dokumenteras i profil. Schaktens bredd var mellan 1,7 och 4,6 meter. Den sammanlagda schaktlängden uppgick till nästan 138 löpmeter (FIGUR 8).

Röjningsrösen påminde till sin karaktär om de som förekom inom objekt 1. Det innebär att vid sidan av de mer flacka röjningsrösen kunde även röjningsrösen med något toppigare profil och löst packade stenar av sentida karaktär urskiljas. Den senare gruppen utgjorde endast 6 st, av vilka alla utom en låg samlade i östra kanten av förundersökningsområdet. Vid valet av röjningsrösen som snittades ingick ett par av den toppigare typen (R3 och R4), se FIGUR 8 och BILAGA 2.

Nedan följer en beskrivning av de röjningsrösen och åkerytor som maskinsnittats inom objekt 2:

Röjningsröse 1 (Belägenhet: N6391581,5; E480161,1)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som rundat i plan (3,20 x 3,40 meter stort, 0,35 meter högt) med en oregelbunden och flack profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, stenar, ca 0,20–0,50 meter stora, och enstaka block, ca 0,60–0,70 meter stora, sot, kol. Blocken påträffades i första hand långt ned i utkanten, medan det mindre stenmaterialet framkom i hela röjningsröset. I botten framkom delar av stort markfast block (FIGUR 9). Intill stenblocket i nordöstra delen samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 130–350 AD (2σ). Se BILAGA 11.

FIGUR 8. Plan över objekt 2. Skala 1:2 000.

Röjningsröse 2 (Belägenhet: N6391586,2; E480144,6)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som rundat i plan (4,10 x 4,25 meter stort, 0,30 meter högt) med en oregelbunden och flack profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, stenar, ca 0,15–0,40 meter stora, och enstaka block, 0,40–0,60 meter stora, sot, kol. Blocken påträffades i första hand i utkanten, medan det mindre stenmaterialet framkom i hela röjningsröset.

Åkeryta 1 (Belägenhet: N6391584,4; E480150,1)

Åkerytan var omgärdad av bland annat röjningsröse R1 och R2 m fl. Fyllningen bestod av humus, sand, enstaka stenar, ca 0,10–0,20 meter stora, sot, kol (BILAGA 2). Stratigrafisk följd (från ovan): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord, oförändrad grund.

FIGUR 9. Profil av röjningsröse 1 inom objekt 2, sedd från norr. I botten av röjningsröset påträffades ett markfast block, kring vilket de från åkerytorna röjda stenarna har deponerats efter hand. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

FIGUR 10. Profil av röjningsröse 4 inom objekt 2, sedd från norr. Under röjningsröset påträffades ett stenskott stolphål. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

Röjningsröse 3 (Belägenhet: N6391559,6; E480158,1)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som ovalt i plan (3,60 x 4,00 meter stort, 0,60–0,80 meter högt) med en oregelbunden och något toppig profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, rikligt med stenar, ca 0,15–0,50 meter stora, och block, 0,50–0,70 meter stora, sot, kol. Det övre lagret av stenar var något lösare lagd jämfört med underliggande lager med stenar. Blocken påträffades huvudsakligen i övre delen av röjningsröset, medan det mindre stenmaterialet framkom i nedre delarna.

Röjningsröse 4 (Belägenhet: N6391553,7; E480139,6)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som rundat i plan (5,25 x 5,80 meter stort, 0,55 meter högt) med en oregelbunden och något toppig profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, rikligt med stenar, ca 0,15–0,40 meter stora, sot, kol. Hela röjningsröset bestod av löst lagda stenar, som uppvisade en jämn fördelning av olika stenstorlekar. I nordvästra delen samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 1500–1670 e Kr (2σ). Se BILAGA 11. Under röjningsröset påträffades ett stenskott stolphål, A13 (FIGUR 10). Stolphålet innehöll rikligt med träkol som förmodligen är rester efter en stolpe som enligt ¹⁴C-analys brunnit någon gång mellan 1890 och 1630 fKr (2σ). Se BILAGA 11. I anslutning till stolphålet, A13, framkom ytterligare stolphål och nedgrävningar (FIGUR 11).

Åkeryta 2 (Belägenhet: N6391557,3; E480147,4)

Åkerytan var omgärdad av bland annat röjningsröse R3 och R4 m fl. Fyllningen bestod av humus, sand, enstaka stenar, ca 0,10–0,20 meter stora (BILAGA 2). Stratigrafisk följd (från ovan): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord, oförändrad grund.

Röjningsröse 5 (Belägenhet: N6391528,7; E480089,8)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som ovalt i plan (3,80 x 4,00 meter stort, 0,25 meter högt) med en rundad och flack profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, rikligt med stenar, ca 0,10–0,30 meter stora, sot, kol.

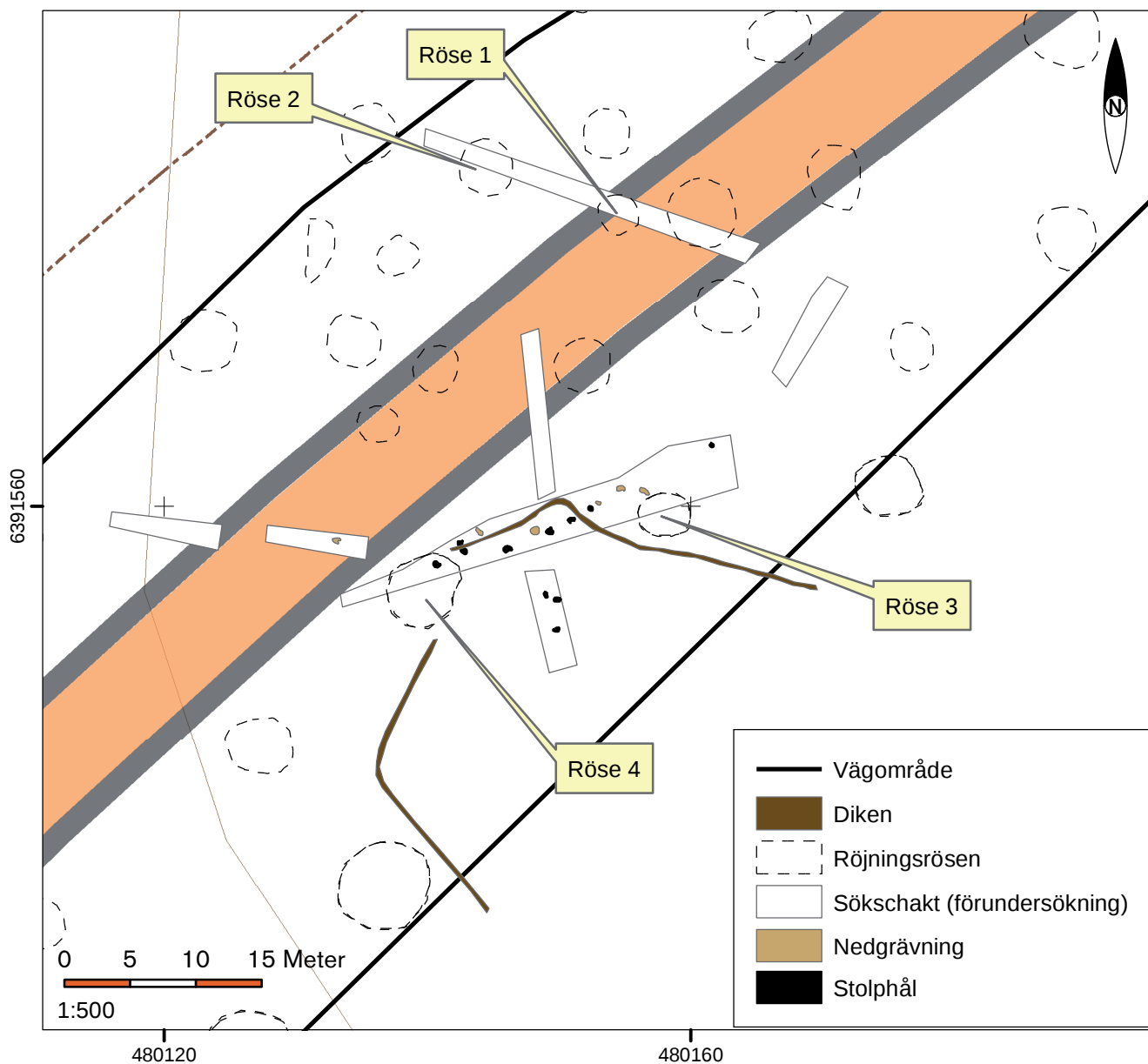
Röjningsröse 6 (Belägenhet: N6391523,7; E480100,5)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som ovalt i plan (4,30 x 4,60 meter stort, 0,45 meter högt) med en jämn och flack profil (BILAGA 2). Fyllningen bestod av humus, sand, enstaka stenar, ca 0,10–0,20 meter stora, sot, kol. I botten framkom delar av stort markfast block. Ovanpå stenblocket samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 1290–1410 e Kr (2σ). Se BILAGA 11.

Åkeryta 3 (Belägenhet: N6391525,6; E480094,6)

Åkerytan var omgärdad av bland annat röjningsröse R5 och R6 m fl. Fyllningen bestod av humus, sand, enstaka stenar, ca 0,10–0,15 meter stora (BILAGA 2). Stratigrafisk följd (från ovan): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord, oförändrad grund.

Till det yttre gav röjningsrösena R1, R2 och R5 ett homogent intryck, vilket också visade sig i profilen. Såväl ansamlingen och fördelningen av stenar i respektive röse uppvisade stora likheter. Ett av röjningsrösena (R1) har daterats och ¹⁴C-analysen (BILAGA 11) av träkolsfragmenten visade på aktiviteter under romersk järnålder, det

FIGUR 11. Plan över de boplatslämningar som påträffades under röjningsrösen vid objekt 2. Skala 1:500.

vill säga 130–350 e Kr (2σ). En intressant iakttagelse gjordes i profildokumentationen av röjningsröse R1. I botten av röset framkom delar av ett markfast block. Detta har sannolikt haft viss negativ inverkan på odlingsmöjligheten, vilket medfört att den specifika ytan lämpat sig för att samla röjningssten på (FIGUR 9).

Två av de övriga tre röjningsrösen som snittades, R3 och R4, uppvisade en något annorlunda profil med toppigare karaktär. Stenmaterialet skilde sig här i såväl mängd som storlek. Dessutom noterades att stenarna var löst lagda. En förklaring skulle kunna vara att dessa rösen anlagts vid ett annat, betydligt senare tillfälle. Detta styrks av ¹⁴C-analysen (BILAGA 11) av det prov med träkol

som samlades in från nedersta delen i röjningsröse R4, som ger en yngre datering, det vill säga till tidsavsnittet 1500–1670 e Kr (2σ).

Slutligen har vi röjningsröse R6, som till det yttre visserligen uppvisade morfologiska likheter med röjningsrösen av äldre karaktär inom objekt 2, men ^{14}C -daterades (BILAGA 11) till perioden 1290–1410 e Kr (2σ).

Profilerna som skar genom de tre röseparen (R1–R2; R3–R4; R5–R6) och mellanliggande åkerytor visar tydligt hur ytan medvetet har röjts på sten. Åkerytorna var visserligen inte helt stenröjda, vilket bland annat kan ha sin förklaring i den ständiga process som tjälen medverkar till. Vid tjälbildning lyfts stenar och andra större partiklar uppåt (Lundqvist 1976:67).

Vid analys av profilerna kan jordmånsprocesserna avläsas som tydliga skikt med följden (från ovan räknat): förna, humusblandad mineraljord, blekjord (övre och undre skikt), rostjord samt oförändrad grund.

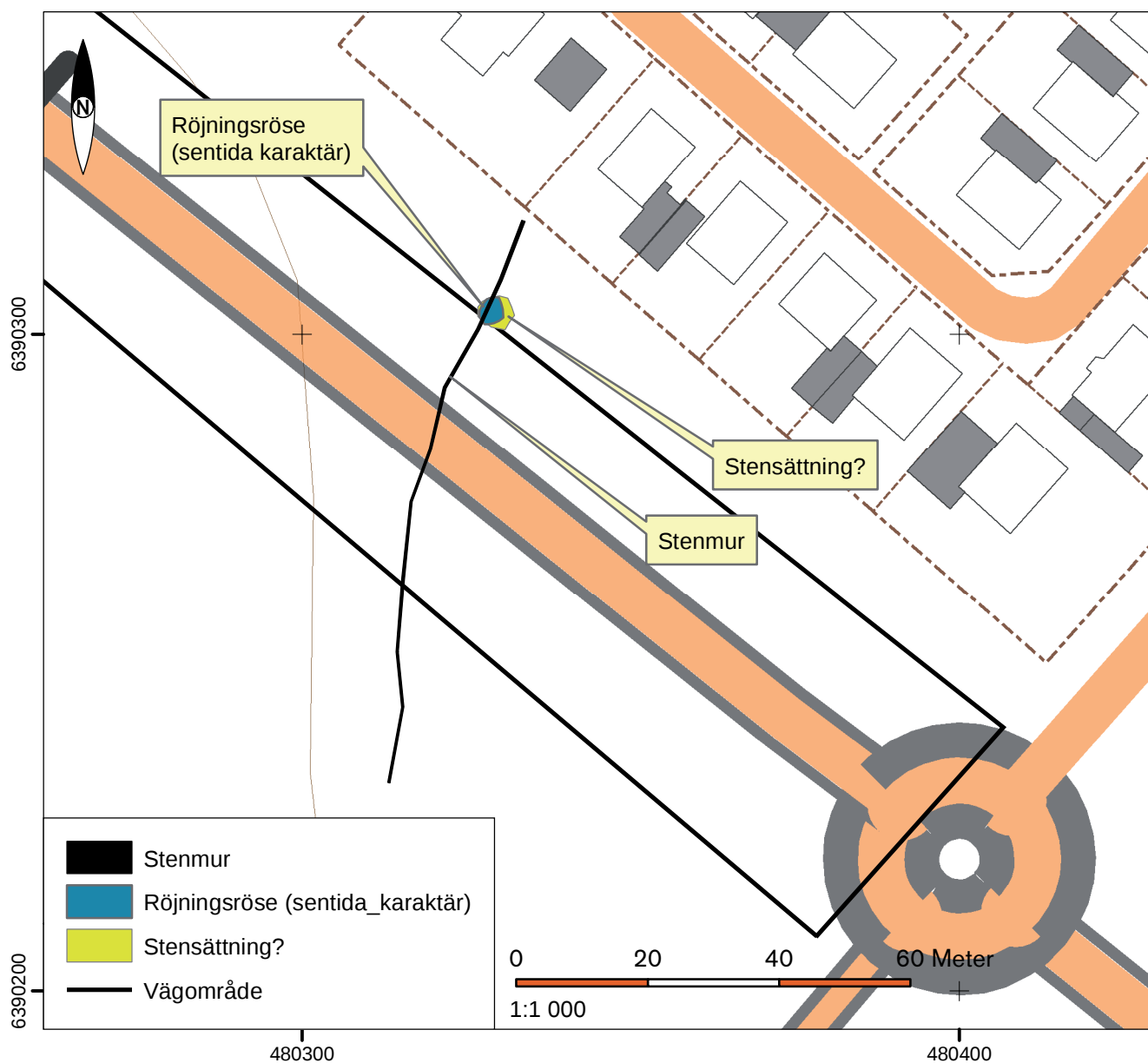
I det schakt som skar röjningsröseparet R3 och R4 framkom boplatslämningar i form av stolphål och nedgrävningar (FIGUR 10–11). Ett av stolphålen (A13) påträffades rakt under röjningsröse R4 och enligt ^{14}C -analysen (BILAGA 11) av träkolsfragment från stolphålet hade det innehållit en trästolpe som brunnit någon gång mellan 1890 och 1630 f Kr (2σ).

I två intilliggande schakt framkom ytterligare boplatslämningar. Sammanlagt påträffades 17 anläggningar, bestående av elva stolphål och sex nedgrävningar inom objekt 2. Anläggningarna låg på en tydligt avgränsad nivå minst 0,2 meter under röjningsrösenas lägsta anläggningspunkter.

Antikvarisk bedömning av objekt 2

De röjningsrösen som påträffats vid objekt 2 kan med stor sannolikhet kopplas samman med odlingsaktiviteter. Mot bakgrund av det resonemang som återges ovan i avsnittet *Kommentarer kring datering av fossila åkerelement*, kan endast med stor försiktighet föreslås att odlingsaktiviteterna ägt rum vid minst tre tillfällen. Äldsta daterade belägget från röjningsrösen inom objekt 2 visar på aktiviteter någon gång under romersk järnålder (R1). Sedan dröjer det nästan tusen år till nästa daterade nedslag, det vill säga någon gång under avsnittet 1290–1410 e Kr (R6; 2σ). Ytterligare en tid framåt påvisas nya aktiviteter bland röjningsrösen, som kunnat beläggas i röjningsröse R4 (1500–1670 e Kr; 2σ).

Det finns såväl yngre som betydligt äldre odlingsaktiviteter som har ägt rum inom objekt 2. Dateringen av träkol som påträffats i ett urval av röjningsrösen visar på hur vanskligt det är att bedöma åldern hos röjningsrösen utifrån morfologiska särdrag. Eftersom röjningsrösen och röjda ytor förekommit under relativt lång tid i människans historia, lär äldre fossila åkerelement ha återanvänts under senare tidsperioder.

FIGUR 12. Plan över objekt 6. Skala 1:1 000.

De boplatslämningar som framkom i samband med att ett urval av röjningsrösen maskinsnittades för profildokumentation och provtagning visar på att boplatssaktiviteter förekommit på platsen. Dateringen av ett av stolphålen, A13, som gav äldre bronsålder samt det faktum att boplatslämningarna påträffades på en avgränsad nivå minst 0,2 meter under röjningsrösenas lägsta anläggningspunkter indikerade att boplatsten bör ha anlagts vid en tidpunkt som ägt rum före odlingsaktiviteterna.

FIGUR 13. Den förmodade stensättningen vid objekt 6. Över stensättningen ligger ett röjningsröse av sentida karaktär. Över såväl röjningsröset som den förmodade stensättningen löper en stenmur anlagd i sen tid. Bilden är tagen från söder.
Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum

Objekt 6 - resultat

Framrensning och dokumentation

Vid utredningen som genomfördes i maj 2000 påträffades en eventuell stensättning från förhistorisk tid, belägen under ett röjningsröse samt stenmur av sentida karaktär, objekt 6 (FIGUR 12–13). Såväl röjningsröset som den förmodade stensättningen rensades fram i syfte att fastställa om det rörde sig om en grav samt dess relation till röjningsröset. Nedan följer en beskrivning:

Röjningsröse 1 (Belägenhet: N6390303,6; E480329,5)

Röjningsröset var synligt i markytan och framstod som ovalt i plan (4,55 x 3,75 meter stort, 0,15 meter högt) med en flack profil (FIGUR 12–13; BILAGA 3). Röjningsröset var beläget under en stenmur av sentida karaktär, som löpte i nordöst-sydvästlig riktning. Röjningsröset var beläget på en förmodad stensättning av förhistorisk karaktär. Fyllningen i röjningsröset bestod av humus, sand samt löst lagda stenar, ca 0,10–0,20 meter stora.

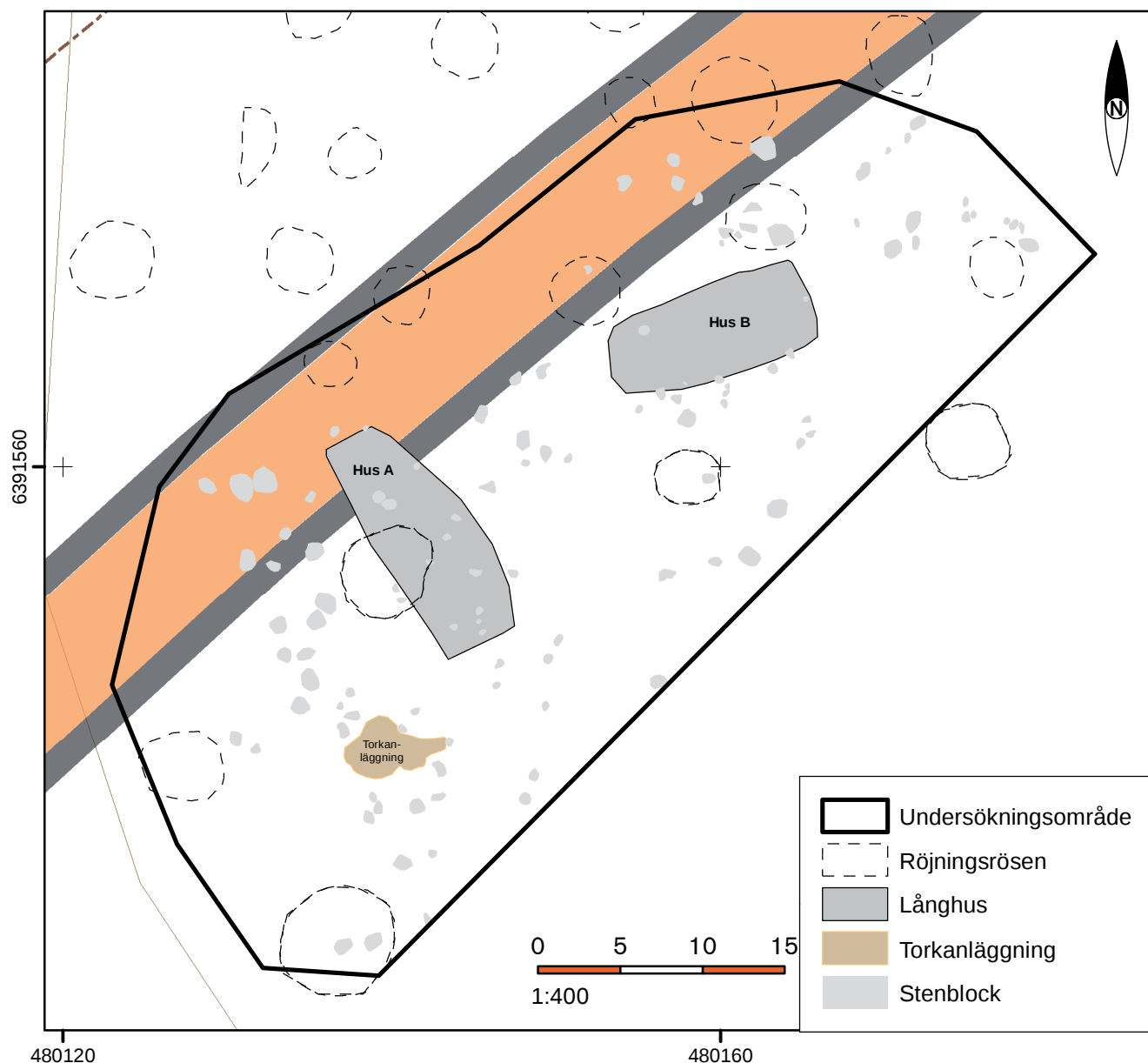
Stensättning? (Belägenhet: N6390303,6; E480329,5)

Den förmodade stensättningen var delvis synlig i markytan och framstod som rundad i plan (5,35 x 5,05 meter stort, 0,40 meter hög) med en flack profil (FIGUR 12–13; BILAGA 3). De delar av stensättningen som inte syntes i markytan täcktes av ett överliggande röjningsröse samt en stenmur (se beskrivning ovan). Fyllningen bestod av humus, sand,

rikligt med stenar, ca 0,15–0,40 meter stora, sot, kol. Den förmodade stensättningen bestod av en tät och vällagd stenpackning. I utkanten låg en rad med något större stenar som tolkades som en kantkedja, ca 0,30–0,50 meter stora. I centrala delen av stenpackningen samlades träkolsfragment in som ¹⁴C-analyserats till perioden 1680–1740 e Kr, 1800–1930 e Kr (2σ). Se BILAGA 11. Inga fynd eller spår efter någon begravning påträffades.

Antikvarisk bedömning av objekt 6

Den förmodade stensättningen utgör ingen grav, utan är sannolikt ett röjningsröse från nyare tid. Ingen fynd eller spår efter någon begravning kunde iaktas. Dateringen av träkol från central del i anläggningen gav dateringen till nyare tid, som styrker den reviderade bedömningen. På röjningsröset har ytterligare stenar anbragts vid något skede, då intilliggande mark åter tagits i bruk för något ändamål. På platsen har vi sammanfattningsvis ett röjningsröse som återanvänts vid något tillfälle. Efter ytterligare en tid har en stenmur anlagts som löper över röjningsröset.

FIGUR 14. Plan över undersökningsområdet vid objekt 2. Skala 1:400.

Den särskilda undersökningen

Målsättning och metod

Jönköpings läns museum har utfört en särskild undersökning av objekt 2 utmed den planerade ringleden strax väster om Nässjö centrum (FIGUR 1 OCH 14). Målsättningen var att dokumentera fornlämningen före borttagandet. För objektet lämnade Länsstyrelsen i Jönköpings län följande kravspecifikation när det gäller frågeställningar (Meddelande, daterat 2000-10-19):

Frågeställningar: Vad representerar de påträffade stolphålen och nedgrävningarna för verksamhet? Hur har området utnyttjats under olika tider? Finns det en koppling mellan stolphålsnivån och en eventuellt äldre odlingsfas?

Inledningsvis avbanades hela undersökningsytan med hjälp av grävmaskin och dumpmassorna lades upp i utkanten av undersökningsområdet. Parallellt med detta rensades framkomna anläggningar fram för hand och mättes in löpande digitalt med totalstation.

Vid nästa skede gjordes en rumslig analys av samtliga påträffade anläggningar utifrån inmätningarna för att i fält spåra eventuella huskonstruktioner och andra boplotsrelaterade strukturer inom undersökningsytan. Samtliga anläggningar undersöktes och dokumenterades i plan och profil. Ett urval av anläggningarna provtogs för vedarts-, ¹⁴C-, makrofossil- samt markkemisk analys. Över undersökningsytan förlades provrutor, vars innehåll vattensållades på plats i syfte att samla in eventuellt fyndmaterial.

Resultat

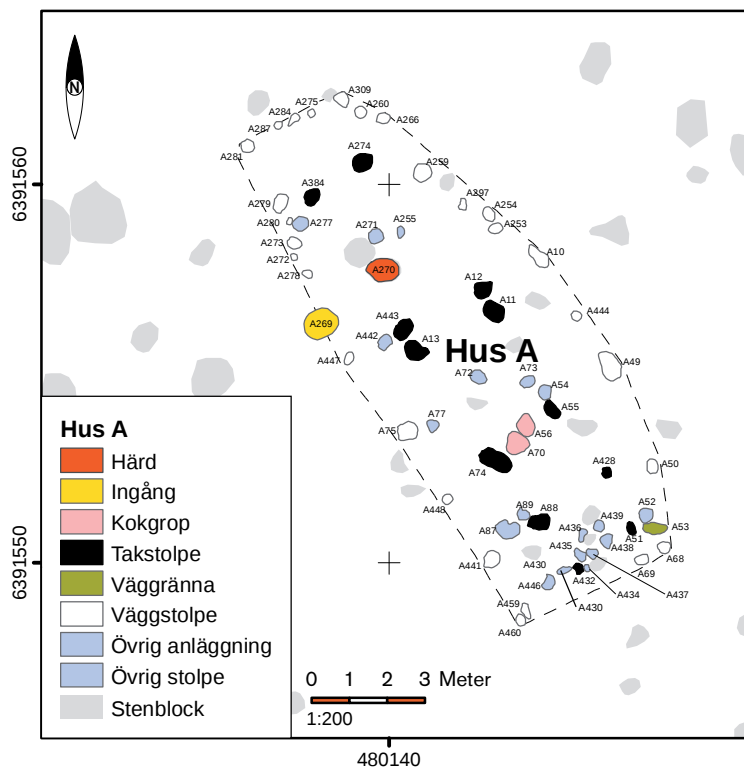
Efter att arbetet med att frilägga undersökningsytan avslutats och samtliga anläggningar mätts in kunde det konstateras att ytan innehöll betydligt fler anläggningar än vad som uppskattats inför grävningen. Totalt framkom 406 anläggningar istället för 125 som var förväntat. De flesta anläggningar utgjordes av stolphål, 224 st, varav 182 var stenskodda. Den näst vanligaste kategorin var nedgrävningar, vilka uppgick till 103 st. Ytterligare en större anläggningskategori var störhålen, 62 st, vilka samtliga ingick i en konstruktion som tolkats som ett slags torkanläggning i sydvästra delen av undersökningsområdet (FIGUR 14). Övriga anläggningskategorier som påträffades vid undersökningen var bland annat härd, härdgrop, kokgrop, kulturlager samt ränna. Inom undersökningsytan kunde spåren efter två huskonstruktioner, hus A och hus B, beläggas.

Av de nio ¹⁴C-dateringar som utfördes inom ramen för den särskilda undersökningen gav tre prover indikationer på aktiviteter som utförts under äldre bronsålder. Två av dem kunde relateras till hus A. Övriga perioder som var representerade i ¹⁴C-analyserna var mesolitikum, ett nedslag, samt äldre järnålder, fyra nedslag. ett prov hade dock för lite daterbart träkol för att kunna analyseras.

Hus A

Huskonstruktionen utgjordes av ett treskeppigt långhus med en längd på 14,8 meter mellan ytterväggarna i nordväst respektive sydöst (FIGUR 15; BILAGA 7). Bredden uppgick till 3,15 meter vid gavlarna, medan huset var 6,10 meter brett midskepps. Långhuset har en något oregelbunden planform, eventuellt med antydning till en konvex konstruktion som syns tydligast utmed husets nordöstra långvägg. Utmed sydvästra långväggen påträffades en yta med kulturlager, A269, som tolkats som spår efter eventuell ingång. Innanför ingången har en härd legat, som var belägen på ett stenblock, A270.

FIGUR 15. Plan över hus A. Skala 1:200.

Utifrån hur bockparen är placerade har sannolikt hus A haft fem utrymmen inomhus med rum för olika aktiviteter och ändamål. Utrymmet som skapas av de två bockpar (A274–A384/A12–A443), som är belägna runt härden på stenblocket, A270, har sannolikt använts i samband med matlagning (FIGUR 16–17). Bland annat stärks detta av att makrofossilanalys av material från kringliggande anläggningar uppvisar fragment av sädeskorn, skalkorn samt cerealia (A12, A269, A274), BILAGA 9. I härden framkom dessutom två fragment av brända ben, F270 (BILAGA 6).

Mellan stolparna i det bockpar (A55–A74) som är beläget i sydöstra delen av långhuset påträffades två kokgropar A56 och A70. Med tanke på att kokgropar används för upphettning under lång tid kan placeringen mellan stolparna vara strategisk, då ingen riskerar att eventuellt oavsiktligt trampa på någon av dem och därmed skada sig. Dessutom har denna del av långhuset kunnat värmas upp i samband med matlagning. I ett intilliggande stolphål, A77, påträffades ett fragment av brända ben (F77) som även indikerar att detta utrymme kan ha använts för matlagning (BILAGA 6).

De markkemiska analyserna visar på relativt höga värden för MS, dvs magnetisk susceptibilitet, som kan tas som intäkt för påtaglig kulturpåverkan. Dock kunde konstateras att huset inte brunnit någon gång (BILAGA 9).

Utifrån samstämmiga analyser av träkol från två stenskodda stolphål (A11, A13) har långhuset kunnat dateras till äldre bronsålder (BILAGA 11).

FIGUR 16. Foto över hus A, från söder. Käpparna anger var stolparna har varit placerade i långhuset. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

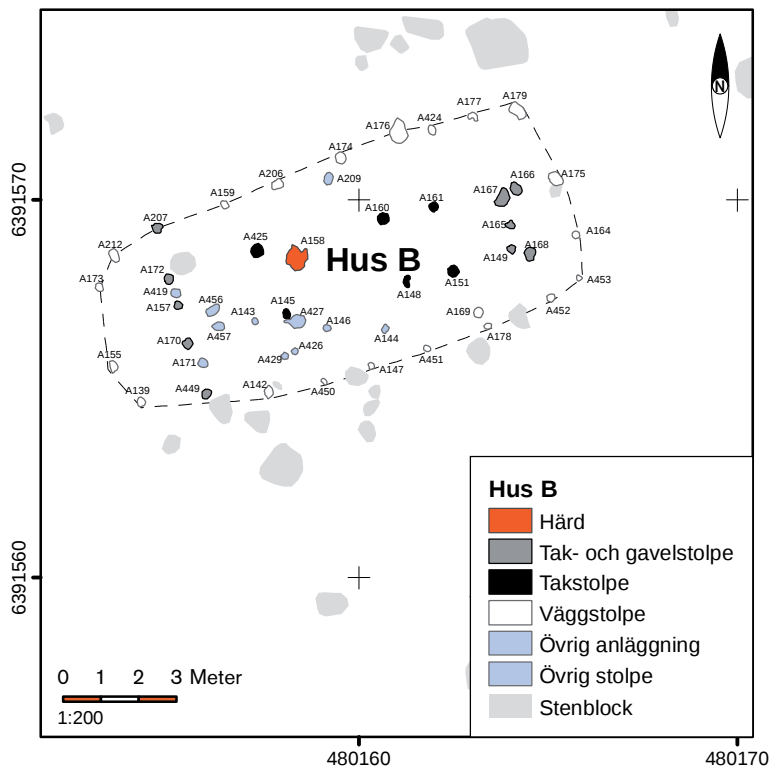
FIGUR 17. Foto över härden, A102, som var belägen på ett stenblock i hus A. Foto: Håkan Hylén, Jönköpings läns museum.

Hus B

Huskonstruktionen utgjordes av ett treskeppigt långhus med en längd på 12,9 meter mellan ytterväggarna i sydväst respektive nordöst (FIGUR 18; BILAGA 7). Bredden uppgick till 4,70 meter vid gavlarna, medan huset var 5,65 meter brett midskepps. Långhuset har en rektangulär planform. I östra kortändan bedöms gaveln kunna typbestämmas som *Rak 3* enligt Göran Ulvängs indelning i olika gaveltyper hos järnåldershus (1992:35). Centralt i huset har en hörd legat, A158.

Utifrån hur bockparen är placerade har sannolikt hus A haft fem utrymmen inomhus med rum för olika aktiviteter och ändamål. Utrymmet som skapas av de två bockpar (A145–A425/A148–A160), som är belägna runt härden, A158, har sannolikt använts i samband

FIGUR 18. Plan över hus B. Skala 1:200.

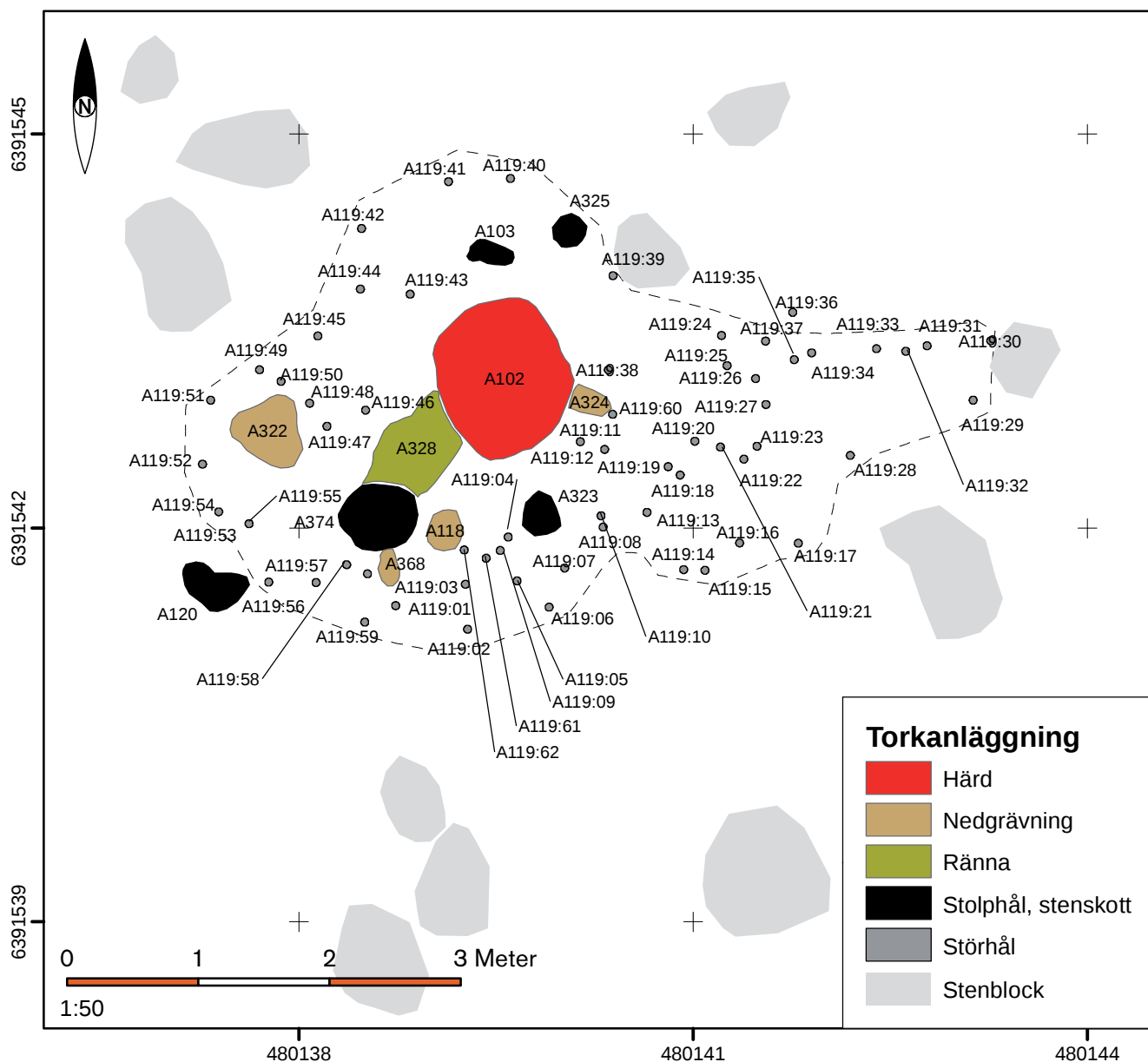
med matlagning. Bland annat stärks detta av att makrofossilanalys av material från kringliggande anläggningar uppvisar fragment av korn och hasselnötsskal (A145, A160), BILAGA 9.

De markkemiska analyserna visar på relativt höga värden för MS, dvs magnetisk susceptibilitet, som kan tas som intäkt för påtaglig kulturpåverkan. Dock kunde konstateras att huset inte brunnit någon gång (BILAGA 9).

Analys av träkol från tre stenskodda stolphål (A151, A157, A160) visar på motstridiga dateringar för långhuset, mesolitikum, äldre bronsålder respektive yngre järnålder (BILAGA 11). Efter bedömning hålls dock järnåldersdateringen för troligast. Bland annat stöds bedömningen av att östra gaveln kunnat typbestämmas enligt en modell som huvudsakligen kan appliceras på järnåldershus. Om man dessutom analyserar mittskeppets bredd i förhållande till husets bredd, framgår det att långhuset bör ha varit underbalanserat. Introduktionen av underbalanserade långhus äger rum under yngre romersk järnålder, vilket inte motsäger den datering som ett av stolphålen (A160) gav, 420–570 e Kr (2σ), det vill säga folkvandringstid (BILAGA 11).

Torkanläggningen

I sydvästra delen av undersökningsområdet påträffades en konstruktion som bestod av en härd (A102), fem stolphål (A103, A120, A323, A325, A374), fyra nedgrävningar (A118, A322, A324, A368), en ränna (A328) samt 62 störhål (A119:1-A119:62). Vid

FIGUR 19. Plan över konstruktionen som tolkats som ett slags torkanläggning. Skala 1:50.

undersökning av störhålen visade det sig att de störar som en gång suttit på plats sannolikt utifrån hur profilerna såg ut har lutat in mot och kanske eventuellt över härden (A102). Konstruktionen har tolkats som ett slags torkanläggning (FIGUR 19). Störarna kan ha utgjort en ställning på vilken granris eller hudar kan ha legat, vilket bildat ett rökfyllt, slutet utrymme. Makrofossilanalys av material från härden (A102) visade på att den innehöll hasselnötsskal samt en hel del små bitar av bark från ek. Användningsområdet för ekbark i historisk tid har främst dock varit inom skinngarvning och färgning. (BILAGA 9). I olika delar av konstruktionen har fragment av brända ben påträffats, huvudsakligen mellersta delen av rörbe-

nen från djur, dock av okänd art (A323, A324, A325, A328, A374) samt fragment som varit så brända att de inte kunnat artbestämmas (A118, A119:8) (BILAGA 10). ¹⁴C-analys av två prover från härden visar på datering av konstruktionen till dels romersk järnålder, dels perioden sen vendeltid–tidig vikingatid (BILAGA 11).

Fynd

Fynd gjordes vid undersökning av olika anläggningar. Fynden bestod uteslutande av brända ben till en sammanlagd vikt av 18,9 gram (BILAGA 6 OCH 10). Inga fynd påträffades i samband med de rutor som togs upp.

Några slutsatser

De lämningar som påträffades inom undersökningsytan vid objekt 2 utgör boplatsspåren efter två gårdar med olika datering, äldre bronsålder respektive yngre järnålder. Den äldsta gården, hus A, utgjordes av ett treskeppigt långhus med nordväst–sydöstlig orientering. Inom huset har sannolikt aktiviteter med likartad funktion ägt rum enligt de markkemiska analyser som gjorts. Bland annat har spår efter matlagning kunnat beläggas på två ställen inomhus.

Den yngre gården, hus B, har sannolikt uppförts under folkvandringstid. Byggnaden har utgjorts av ett treskeppigt långhus med nordöst–sydvästlig orientering. Även inom detta hus har sannolikt aktiviteter med likartad funktion ägt rum enligt de markkemiska analyser som gjorts.

Inom en del av gårdsplanen utanför ett av husen fanns spår efter aktiviteter som visar på specificerat hantverkskunnande, bland annat i form av en torkanläggning som enligt ¹⁴C-analys av träkol visat sig ha använts under såväl romersk järnålder som perioden sen vendeltid–tidig vikingatid. Alternativt kan torkanläggningen ha använts för garvning eller färgning av skinn enligt de markkemiska analyser som gjorts.

Den äldre odlingsfas som daterats till romersk järnålder och bland annat representeras av röjningsröse 1 vid objekt 2 föregår användningsperioden för hus B. Det innebär att det inte finns någon tidsmässig koppling mellan den vid förundersökningen belagda äldre odlingsfasen och någon av husperioderna. Det finns dock inget som motsäger att även folkvandringstida odlingsaktiviteter kan ha ägt rum bland de fossila åkerekonstruktionerna som fanns inom objekt 2, men att vi inte identifierat dem.

Sammanfattning

Under september–november 2000 genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk förundersökning samt särskild undersökning inför en planerad utbyggnad av en ringled, Västra vägen, strax utanför Nässjö centrum (FIGUR 1). Förundersökningen omfattade objekt

1 och 2 som utgjordes av fossila åkrar samt objekt 6 som utgjordes av en eventuell stensättning. De fossila åkrarna karterades, ett urval av röjningsrösen maskinsnittades, dokumenterades i profil samt provtogs för ¹⁴C-analys. Vid objekt 1 togs sökschakt upp i sökande efter boplatsslämningar, dock utan resultat. Däremot framkom boplatsslämningar vid objekt 2 i samband med maskinsnittningen av röjningsrösen. Förundersökningen av den förmodade stensättningen vid objekt 6 visade på att det rörde sig om ett sentida röjningsröse.

Sammanfattningsvis kan konstateras att äldre odlingsaktiviteter kunnat beläggas på minst tre ställen utmed Västra vägen i form av röjningsrösen, stenröjda ytor, diken och terrasseringsanläggningar. Analys av träkol från röjningsrösen visar på att odlingsaktiviteterna ägt rum under bland annat romersk järnålder (objekt 2), tidig medeltid (objekt 1 och 2) och nyare tid (objekt 1, 2 och 6).

Vid den särskilda undersökningen av objekt 2 framkom anläggningar som tolkades som boplatsspår efter två förhistoriska gårdar från olika tider. En analys av träkol från en nedbrunnen takbärande stolpe har gett en datering som visar att den äldsta av gårdarna uppförts för nästan 3 600 år sedan, det vill säga någon gång under äldre bronsålder. Det skulle dock dröja närmare 2 000 år innan den yngre gården anlades, vilket innebär någon gång under folkvandringstid.

Inom en del av gårdsplanen, söder om ett av husen, fanns en konstruktion som är ovanlig att träffa på. Runt en eldstad fanns 62 små hål efter stölar eller slanor. Flera av de undersökta hålen efter slanorna hade en lutning in mot eldstaden. Förmodligen har slanorna varit nedstuckna i marken, böjda in över eldstaden och format en kupol. Konstruktionen visar på ett mycket specificerat hantverkskunnande under dels perioden romersk järnålder, dels tidsavsnittet sen vendeltid–tidig vikingatid, och har tolkats som ett slags anläggning för att torka och röka kött eller andra råvaror. Alternativt kan den ha använts för att garva och färga skinn enligt analyser som gjorts.

Administrativa uppgifter

Arkeologisk förundersökning, JLM dnr 297/00

Länsstyrelsens dnr: 220-8932-00
 Länsstyrelsens beslutsdatum: 2000-10-09
 Jönköpings läns museums dnr: 297/00
 Beställare: Tekniska kontoret, Nässjö kommun
 Fält- och rapportansvarig: Håkan Hylén
 Fältpersonal: Jan Borg, Håkan Hylén
 Fältarbets tid: 2000-10-09–2000-10-19
 Län: Jönköpings län
 Kommun: Nässjö kommun
 Socken: Nässjö socken
 Fastighetsbeteckning: Norra Målen 3:1 m fl
 Belägenhet: Ekonomiska kartans blad
 Koordinater (N/E): 6391700/480400 (Obj 1);
 6391500/480150 (Obj 2);
 6390303/480329 (Obj 6)
 Koordinatsystem: SWEREF 99 TM
 Undersökningsobjekt: Objekt 1, 2 och 6
 Fornlämningstyp: Fossila åkrar (obj 1 och 2), eventuellt stensättning? (obj 6)
 Tidsperiod: Äldre bronsålder, Äldre järnålder,
 Tidigare undersökningar: Arkeologisk utredning, JLM dnr 112/00

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Administrativa uppgifter

Särskild undersökning, JLM dnr 377/00

Länsstyrelsens dnr:	220-11676-00
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2000-11-15
Jönköpings läns museums dnr:	377/00
Beställare:	Tekniska kontoret, Nässjö kommun
Fält- och rapportansvarig:	Håkan Hylén
Fältpersonal:	Susanne Axelsson, Jan Borg, Håkan Hylén, Kristina Jansson, Lennart Spetz
Fältarbetstid:	2000-11-06–2000-11-30
Län:	Jönköpings län
Kommun:	Nässjö kommun
Socken:	Nässjö socken
Fastighetsbeteckning:	Norra Målen 3:1 m fl
Belägenhet:	Ekonomiska kartans blad
Koordinater (N/E):	6391500/480150
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Undersökningsyta:	1685 m ²
Undersökningsobjekt:	Objekt 2
Fornlämningstyp:	Boplatslämningar, fossil åker
Tidsperiod:	Mesolitikum, äldre bronsålder, äldre och yngre järnålder
Fynd nr:	17 poster, se BILAGA 6.
Tidigare undersökningar:	Arkeologisk förundersökning, JLM dnr 297/00

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Tryckta och otryckta källor

- Ahlqvist, B. 1988. *Kulturminnesvårdsprogram för Nässjö kommun*. Stencil.
- Ajneborn, B. 2013a. *Sydvästlänken. Delsträckan Barkeryd–Värnamo. Arkeologiska förundersökningar genom södra och norra delarna av Jönköpings län. Småland. Nässjö och Värnamo kommuner. Barkeryd, Nässjö och Tännö socknar*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska förundersökningar. UV Rapport 2013:37.
- Ajneborn, B. 2013b. *Inför ny stolpplats inom del av RAÄ 241 och RAÄ 348. Småland. Nässjö kommun och socken. Sticket. RAÄ 241 och RAÄ 348*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska förundersökningar. UV Rapport 2013:46.
- Almqvist, C. 1992. *Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Del II. Beskrivningar och kartor. Nässjö kommun*. Länsstyrelsen i Jönköpings län. Meddelande 9/92. Jönköping.
- Danielsson, E. 2008. *Vedartsanalyser på material från Jönköpings län, Nässjö. Västra vägen. 297/00*. Vedlab rapport 0847.
- Danielsson, E. 2009. *Vedartsanalyser på material från Småland, Nässjö sn. Västra vägen, komplettering*. Vedlab rapport 0909.
- Hood, D. 2000. *Radiocarbon Dating Results For Samples: Beta-148432–Beta-148435. Report Date 11/20/00*. Report of Radiocarbon Dating Analyses. Beta Analytic Inc. Florida, USA.
- Hylén, H. 2000. *Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2. Västra vägen. Inför utbyggnad av ringled väster om Nässjö centrum. Nässjö socken i Nässjö kommun. Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, Arkeologisk rapport 2000:27.
- Jansson, K. 2000. *Arkeologisk utredning. Hög spänning i kulturlandskapet, del 2 – inför dragning av 130 kV luftledning mellan Nässjö och Norrköping, delen Jönköpings län. Barkeryds, Flisby och Nässjö socknar i Nässjö kommun; Bäларыds och Lommaryds socknar i Aneby kommun; Linderås och Säby socknar i Tranås kommun. Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, Arkeologisk rapport 2000:05.
- Jönsson, B. et al 1992. Hackerören i Järparyd – undersökningar i ett småländskt röjningsröseområde. *Arkeologi i Sverige, ny följd 1*. Stockholm.
- Lundqvist, J. 1976. *Geologin från teori till tillämpning*. Stockholm.
- Possnert, G. 2008. *Resultat av ¹⁴C-datering av träkol från Jönköpings län. Laboratorienr: Ua-36629–Ua36632. Rapportdatum 2008-10-03*. Tandemlaboratoriet, Ångströmlaboratoriet. Uppsala universitet.
- Possnert, G. 2009a. *Resultat av ¹⁴C-datering av träkol från Jönköpings län. Laboratorienr: Ua-37027–Ua-37031. Rapportdatum 2009-01-17*. Tandemlaboratoriet, Ångströmlaboratoriet. Uppsala universitet.
- Possnert, G. 2009b. *Resultat av ¹⁴C-datering av träkol från Jönköpings län. Laboratorienr: Ua-37281. Rapportdatum 2009-02-13*. Tandemlaboratoriet, Ångströmlaboratoriet. Uppsala universitet.
- Ulväng, G. 1992. *Mälardalens hustyper. En studie av hustyper i Mälardalen under sten, brons och järnålder*. Institutionen för arkeologi. Uppsala universitet. C-uppsats. Stencil.

- Vestbö, Å. & Nordström, M. 1993. *Arkeologisk utredning av planerad vägsträckning inom stg 2, 11, 68 och 81. Nässjö stad och kommun*. Jönköpings läns museum, Arkeologisk rapport 1993:12.
- Vestbö-Franzén, Å. 2010. *Nässjö golfbana. Arkeologisk undersökning av fossil åkermark inför anläggandet av golfbana inom fastigheten Nässjöbyn 5:1 och 6:1, Nässjö socken och kommun*. Jönköpings läns museum, Arkeologisk rapport 2010:01.
- Viklund, K. 2008. *Västra vägen, Nässjö, Nässjö sn och kn, Jönköpings län. Miljöarkeologisk analys av jordprover*. Miljöarkeologiska laboratoriet. Institutionen för idé- och samhällsstudier. Umeå universitet. Rapport nr 2008-028.

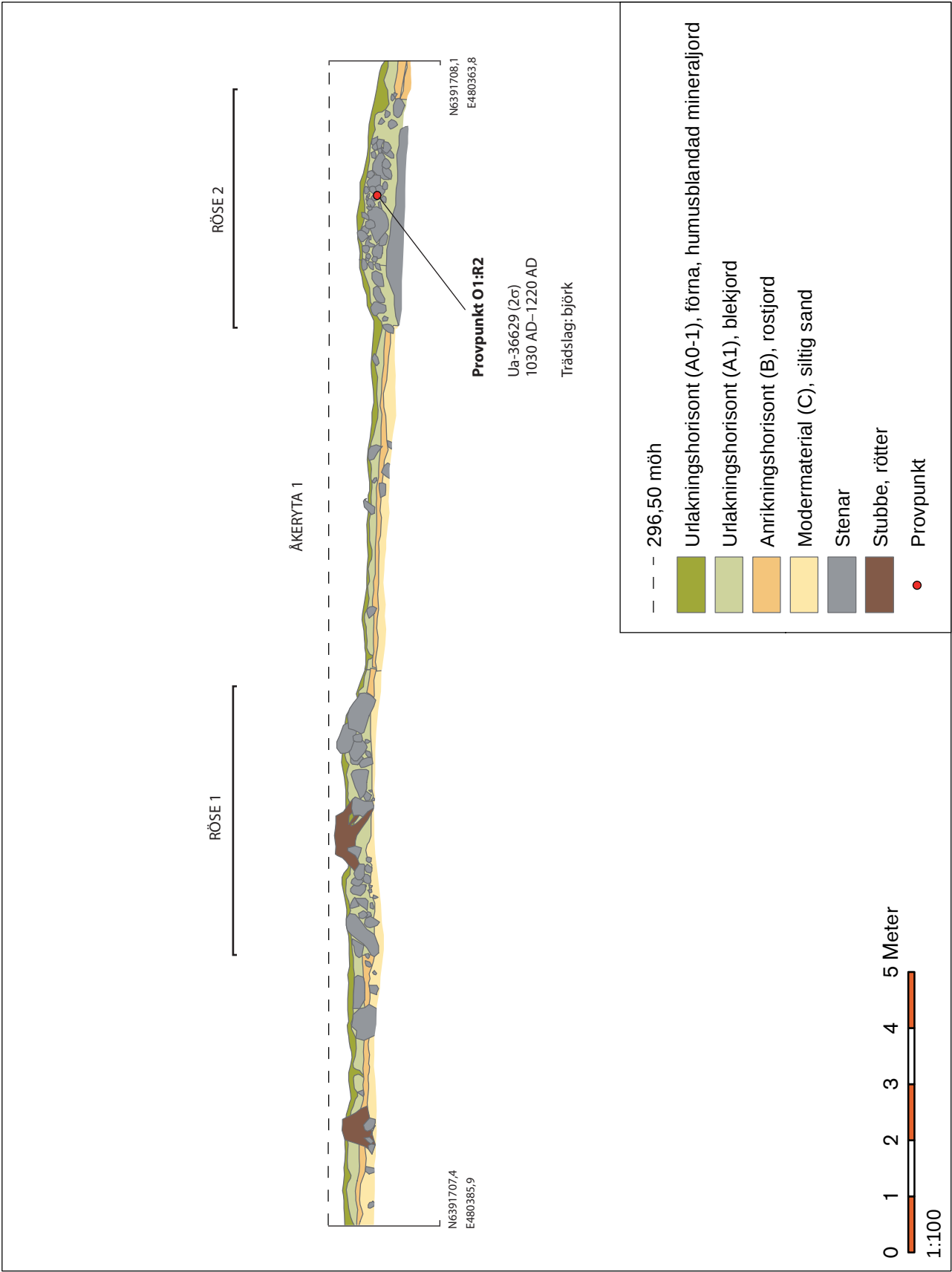
Arkiv

Riksantikvarieämbetets nationella fornminnesinformationssystem, FMIS.
Stockholm. Länk: <http://www.fmis.raa.se>

Topografiska arkivet, Jönköpings läns museum

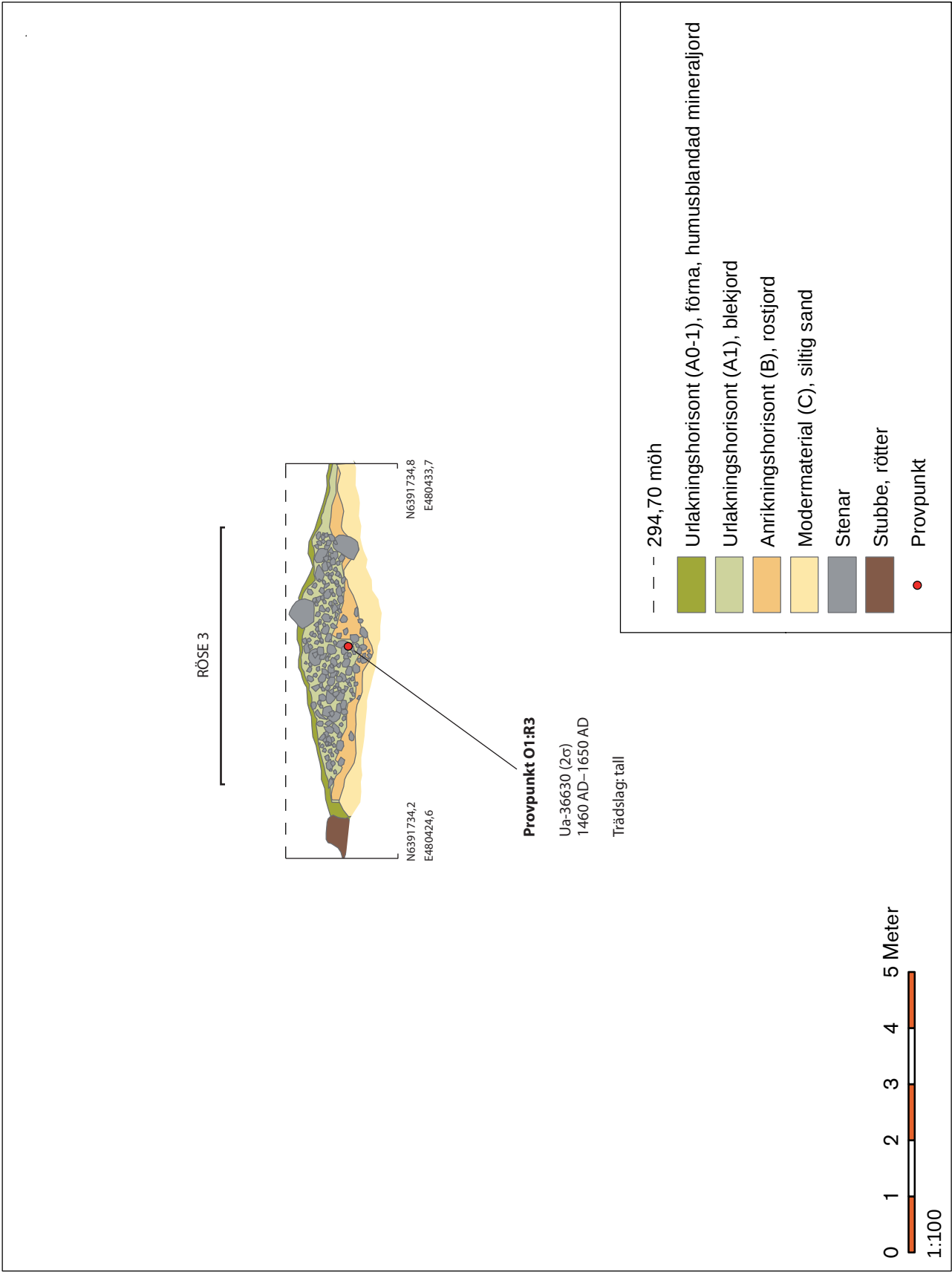
Bilaga 1

Objekt 1, röse 1, röse 2 och åkeryta 1; profil

FIGUR 1. Profil på röse 1, röse 2 och åkeryta 1 vid objekt 1, sedd från norr. Skala 1:100.

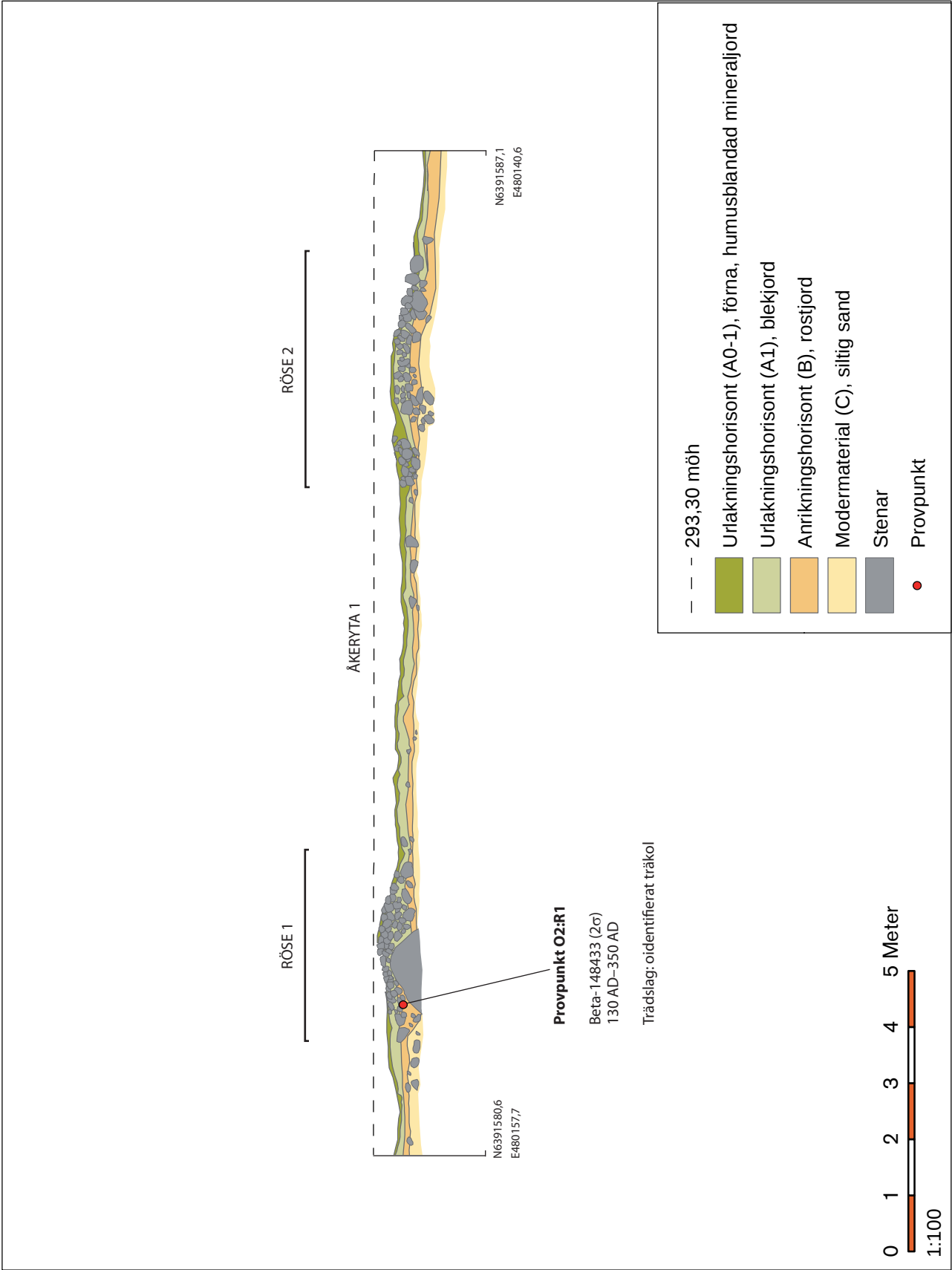
Objekt 1, röse 3; profil

FIGUR 2. Profil på röse 3 vid objekt 1, sedd från söder. Skala 1:100.

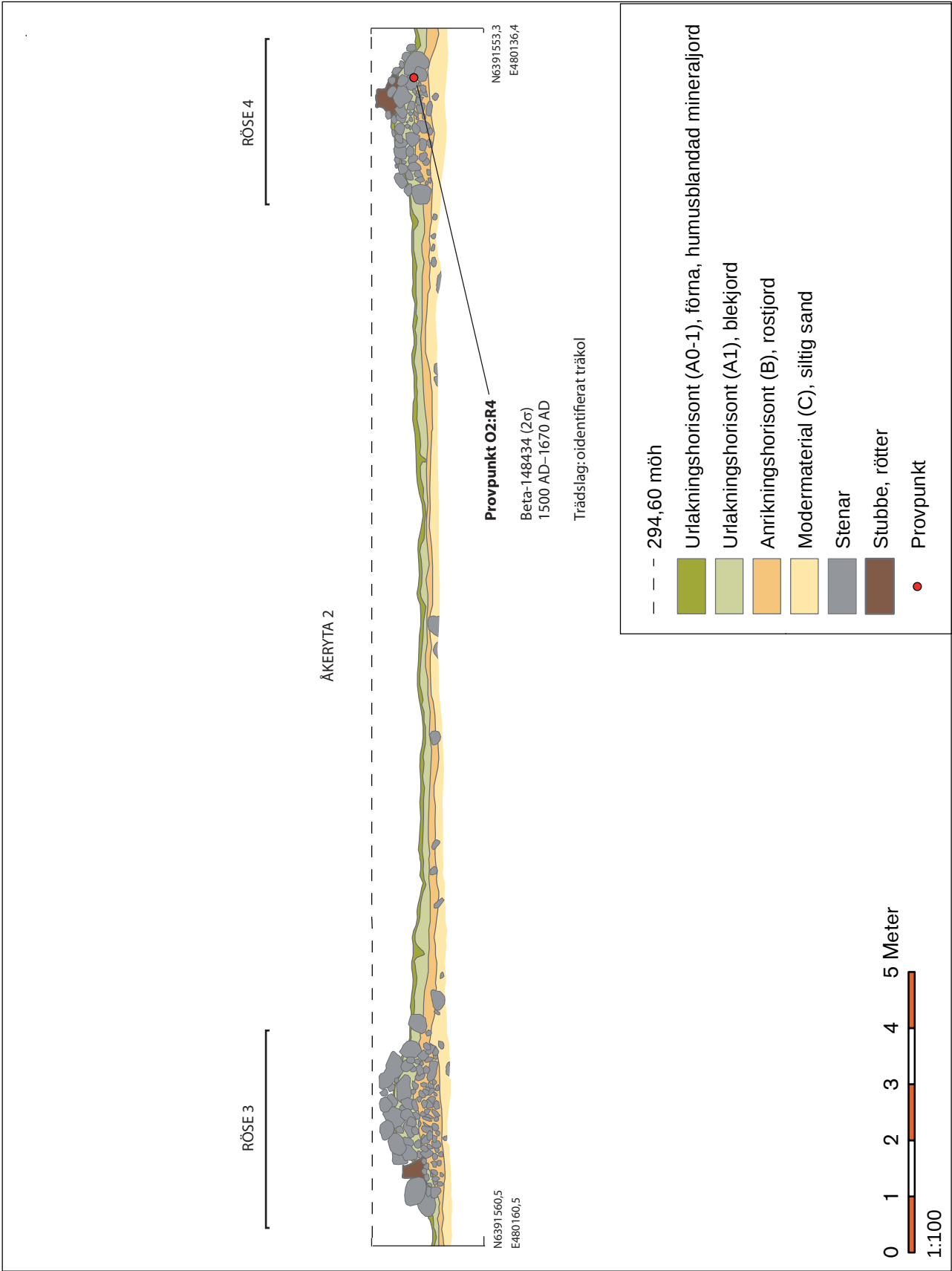
Bilaga 2

Objekt 2, röse 1, röse 2 och åkeryta 1; profiler

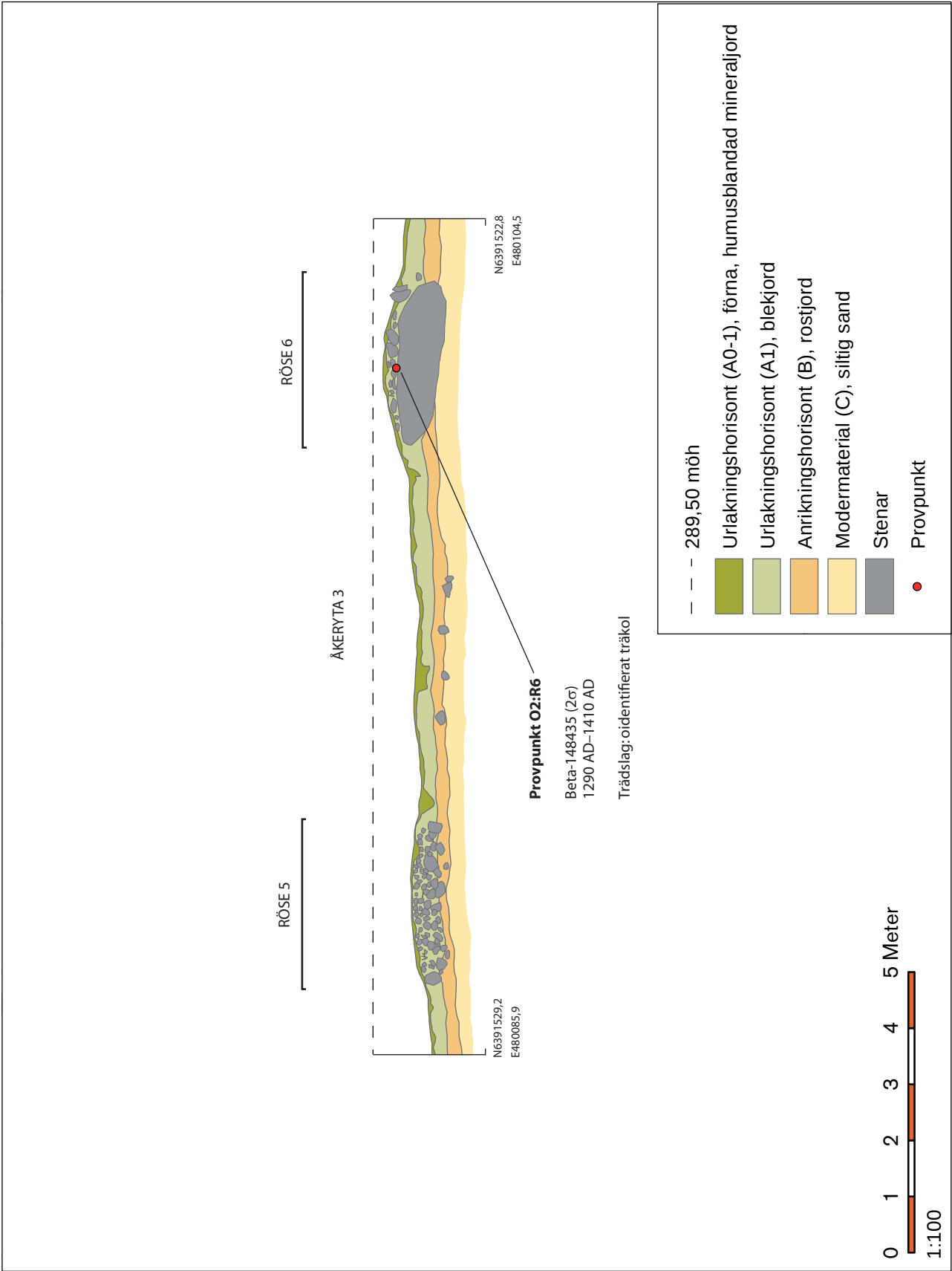
FIGUR 1. Profil på röse 1, röse 2 och åkeryta 1 vid objekt 2, sedd från norrdöst. Skala 1:100.

Objekt 2, röse 3, röse 4 och åkeryta 2; profiler

FIGUR 2. Profil på röse 3, röse 4 och åkeryta 2 vid objekt 2, sedd från nordväst. Skala 1:100.

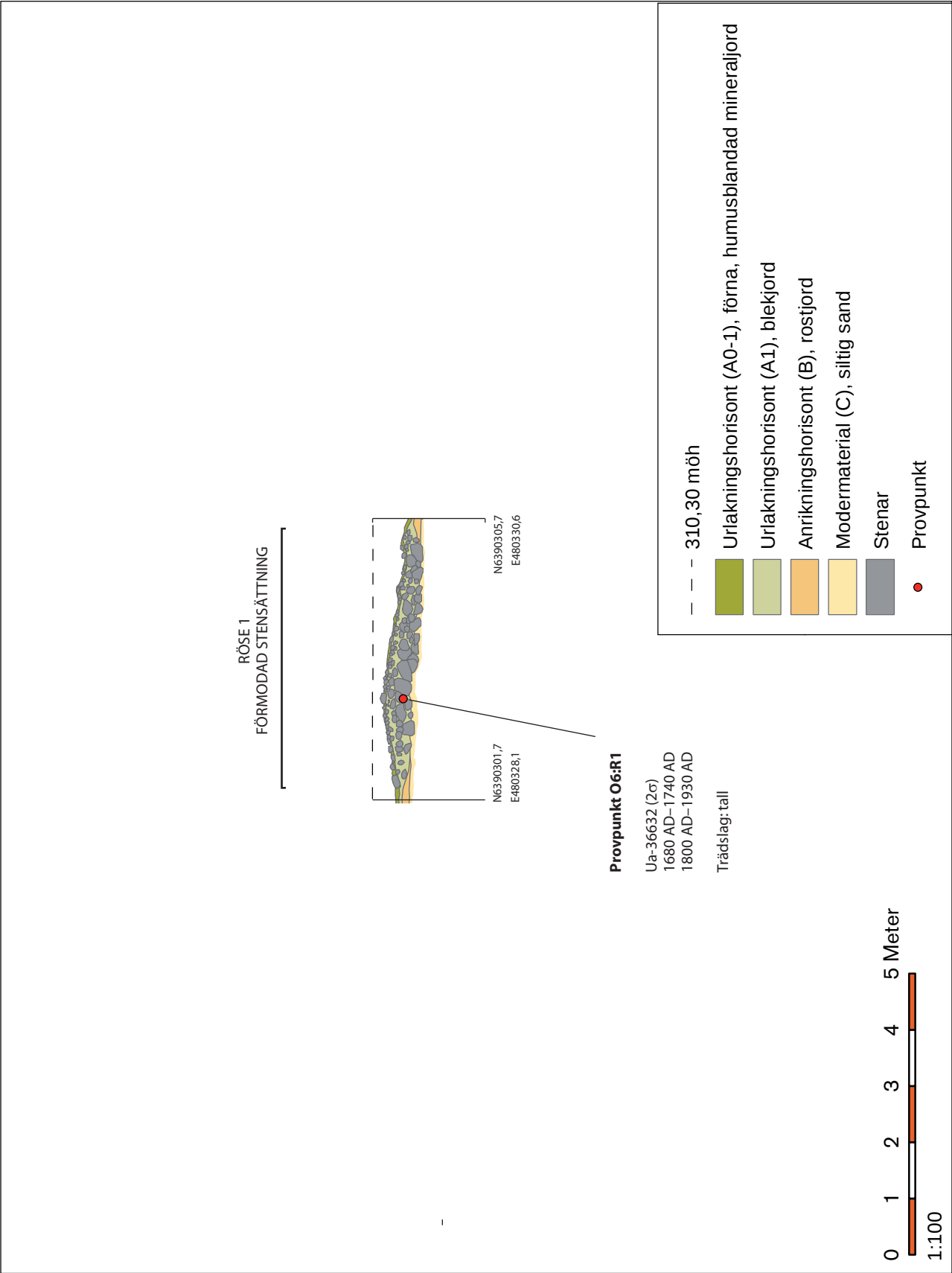
Objekt 2, röse 5, röse 6 och åkeryta 3; profiler

FIGUR 3. Profil på röse 5, röse 6 och åkeryta 3 vid objekt 2, sedd från sydväst. Skala 1:100.

Bilaga 3

Objekt 6, röse 1, förmodad stensättning; profil

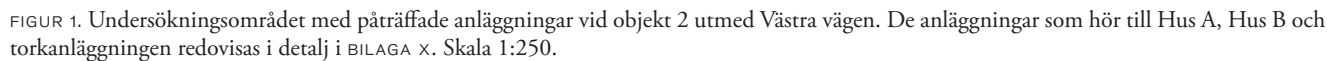

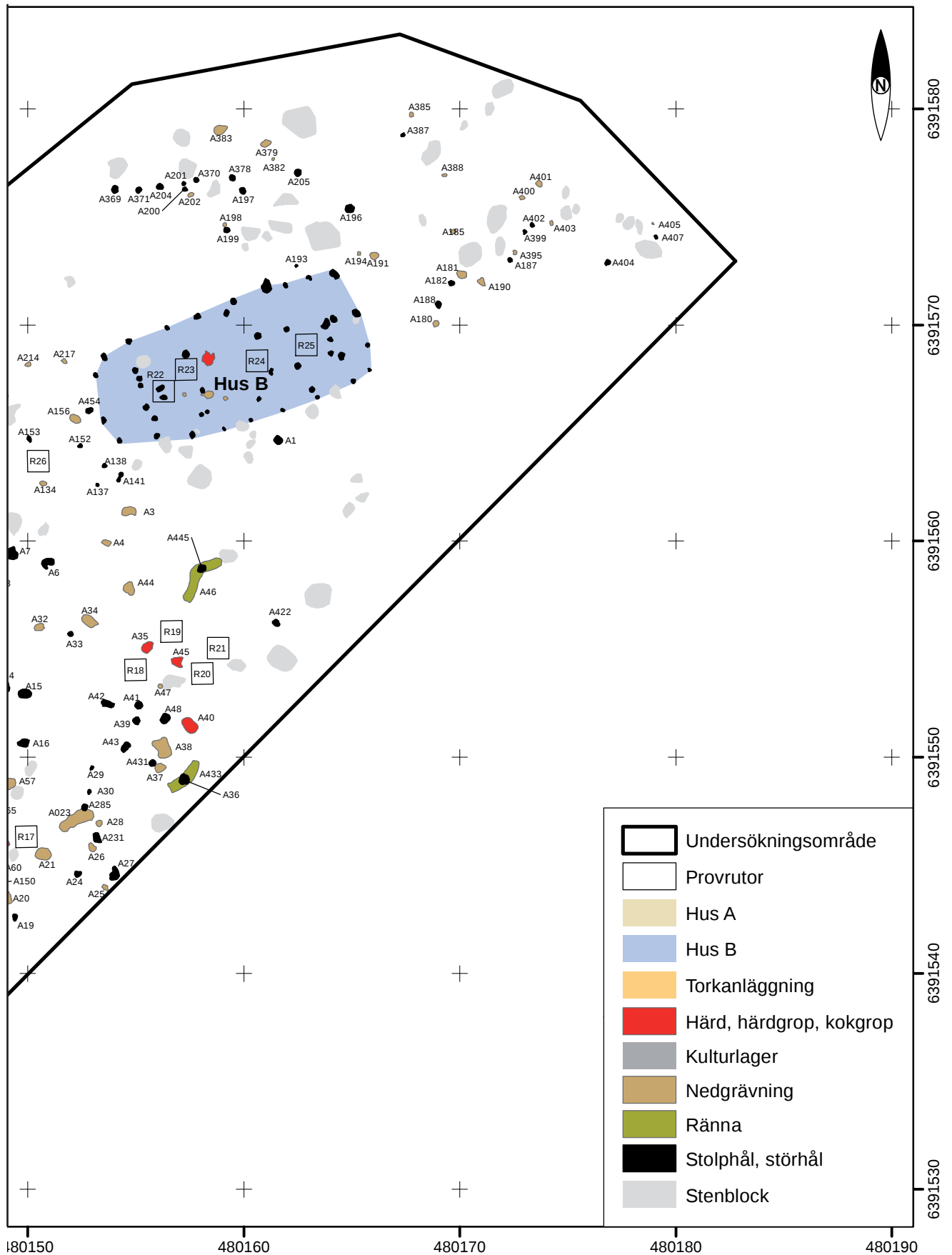
FIGUR 1. Profil på röse 1 vid objekt 6, sedd från sydöst. Skala 1:100.

Bilaga 4

Schaktplan

Undersökningsområdet med påträffade anläggningar vid objekt 2 utmed Västra vägen. De anläggningar som hör till Hus A, Hus B och torkanläggningen redovisas i detalj i BILAGA 7.

Bilaga 5
Anläggningstabell

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A1	Stolphål	Humus, siltig sand, stenar, 0,02 m stora, 4 st				0,40	0,36	0,08	6391564,67	480161,59
A3	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sten, 0,06 m stor, 1 st				0,66	0,42	0,13	6391561,38	480154,68
A4	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sten, 0,07 m stor, 1 st				0,44	0,27	0,11	6391559,92	480153,65
A6	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stor				0,61	0,45	0,16	6391558,99	480150,92
A7	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,10 m stora, 6 st				0,62	0,59	0,24	6391559,42	480149,25
A8	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sten, 0,20 m stor, 1 st				0,71	0,62	0,09	6391558,17	480148,18
A9	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,05 m stor, 1 st				0,71	0,53	0,14	6391556,78	480146,07
A10	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, <0,03 m stora, flera, samt stenar, 0,08 m stora, 2 st	Hus A, väggstolpe			0,75	0,39	0,15	6391558,08	480143,96
A11	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,08 m stora, ca 30 st, stenar, 0,10–0,15 m stora, 6 st samt sten, 0,23 m stor, 1 st. Vissa av stenarna var sotiga, men ej eldpåverkade	Hus A, takstolpe. Spår efter att stolpen brunnit	Vedartsprov (VEDLAB O2:A11:1), ¹⁴ C-prov (Ua-36631)		0,63	0,47	0,22	6391556,64	480142,77
A12	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, kolfragment, stenar, 0,05–0,12 m stora, 11 st	Hus A, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_001)		0,55	0,45	0,34	6391557,22	480142,48
A13	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,18 m stora, ca 20 st	Hus A, takstolpe	¹⁴ C-prov (Beta-148432)		0,66	0,49	0,24	6391555,60	480140,70
A14	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,06 m stora, 3 st samt sten, 0,12 m stor, 1 st				0,55	0,32	0,17	6391553,29	480148,99
A15	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,63	0,42	0,20	6391552,94	480149,86
A16	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 3 st samt stenar, 0,15 m stora, 2 st				0,58	0,39	0,14	6391550,65	480149,81
A17	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,50	0,15–0,30	0,10	6391557,44	480133,09
A19	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10–0,15 m stora, 4 st				0,34	0,23	0,24	6391542,58	480149,41
A20	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st			Brända ben (F20)	0,60	0,36	0,28	6391543,49	480149,07
A21	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,12 m stora, 5 st				0,75	0,55	0,38	6391545,51	480150,72
A22	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skärviga stenar, 0,05 m stora, samt stenar, 0,20 m stora, 2 st				0,72	0,45	0,14	6391546,13	480148,88

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A23	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,15 m stora, 20 st	I nedgrävningen (A23) påträffades ett stolphål (285)			1,71	0,69	0,24	6391547,11	480152,26
A24	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 10 st				0,37	0,30	0,20	6391544,58	480152,31
A25	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,04 m stora, 8 st				0,25–0,40	0,20	0,12	6391543,96	480153,58
A26	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,07 m stora, 3 st				0,42	0,31	0,07	6391545,81	480152,98
A27	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,09 m stora, 7 st				0,68	0,45	0,22	6391544,58	480154,02
A28	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,07 m stora, 7 st				0,30	0,28	0,06	6391546,93	480153,30
A29	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,23	0,15	0,12	6391549,49	480152,97
A30	Stolphål	Humus, sandig silt				0,24	0,17	0,15	6391548,39	480152,85
A32	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,47	0,33	0,14	6391556,02	480150,53
A33	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,28	0,23	0,13	6391555,70	480151,98
A34	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,14 m stora, 6 st				0,81	0,45	0,31	6391556,30	480152,85
A35	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,50 m stora, 14 st				0,62	0,45	0,15	6391555,09	480155,54
A36	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st	Stolphålet (A36) var nedgrävt i en ränna (A433)			0,51	0,46	0,32	6391548,97	480157,24
A37	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05 m stora, 6 st				0,52	0,40	0,18	6391549,50	480156,12
A38	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,15 m stora, 8 st				0,97	0,74	0,36	6391550,43	480156,24
A39	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,07 m stora, 10 st				0,37	0,33	0,29	6391551,69	480155,03
A40	Kokgrop	Humus, sandig silt, skärviga och skörbrända stenar, 0,08 m stora, 4 st		Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_002); ¹⁴ C-prov (Ua-37027)		0,83	0,56	0,21	6391551,46	480157,50
A41	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05 m stora, 4 st				0,39	0,35	0,12	6391552,40	480155,13
A42	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10 m stora, 3 st				0,64	0,31	0,23	6391552,46	480153,69

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A43	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,06 m stora, 8 st, samt sten, 0,35 m stor, 1 st				0,51	0,32	0,15	6391550,47	480154,53
A44	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,15 m stora, 5 st				0,64	0,50	0,25	6391557,80	480154,70
A45	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skärviga och skörbrända stenar, 0,05–0,10 m stora, 15 st samt stenar, 0,17–0,30 m stora, 4 st. Härden låg mot jordfast block, men inte direkt på				0,50	0,48	0,15	6391554,41	480156,92
A46	Ränna	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 20 st	I rännan (A46) var ett stolphål (A445) nedgrävt		Bränt ben (F46)	2,65	0,48–0,55	0,21	6391558,36	480157,95
A47	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,23	0,21	0,08	6391553,29	480156,13
A48	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st, samt stenar, 0,20–0,35 m stora, 2 st				0,51	0,39	0,37	6391551,78	480156,35
A49	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, kolfragment, stenar, 0,05–0,15 m stora, 15 st, samt sten, 0,25 m stor, 1 st	Hus A, väggstolpe			0,83	0,53	0,40	6391555,20	480145,84
A50	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,0–0,15 m stora, 8 st. I botten låg en täcksten, ca 0,15 m stor	Hus A, väggstolpe			0,38	0,29	0,14	6391552,55	480146,96
A51	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st	Hus A, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_003)		0,37	0,23	0,18	6391550,90	480146,40
A52	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,10 m stora, 6 st	Hus A, övrig stolpe			0,41	0,37	0,17	6391551,26	480146,79
A53	Ränna	Humus, sandig silt, sot	Hus A, väggränna			0,65	0,32	0,10	6391550,91	480147,02
A54	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st	Hus A, övrig anläggning			0,39	0,33	0,15	6391554,51	480144,12
A55	Stolphål	Humus, sandig silt, kolfragment	Hus A, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_004)		0,54	0,31	0,30	6391554,04	480144,30
A56	Kökgröp	Humus, sandig silt, sot, skörbrända stenar, 0,05–0,15 m stora, 10 st	Hus A, matlagning			0,59	0,46	0,11	6391553,63	480143,62
A57	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,58	0,49	0,18	6391548,77	480149,19
A58	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 10 st, samt sten, 0,10x0,20 m stor, 1 st	Stolphålet (A59) överlagrar stolphålet (A150)			0,41	0,30	0,18	6391543,84	480147,72
A59	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,08 m stora, 8 st	Stolphålet (A59) överlagrar stolphålet (A150)			0,41	0,28	0,22	6391544,30	480147,66
A60	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,26	0,20	0,06	6391545,32	480148,90

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A61	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st				0,45	0,37	0,18	6391545,49	480147,95
A62	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,54	0,28	0,20	6391545,48	480146,97
A63	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,21	0,18	0,08	6391546,18	480147,11
A65	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,10 m stora, 5 st. Anläggningen var nedgrävd mellan samt vilade på stenar, 0,20–0,30 m stora				0,65	0,22–0,32	0,11	6391547,43	480148,16
A66	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,54	0,38	0,21	6391547,93	480147,26
A67	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 10 st				0,94	0,71	0,20	6391548,71	480147,13
A68	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 5 st, samt stenar, 0,15 m stora, 3 st	Hus A, väggstolpe			0,35	0,31	0,19	6391550,40	480147,27
A69	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 10 st. Stolphålet vilar på ett jordfast block	Hus A, väggstolpe			0,38	0,28	0,17	6391550,08	480146,68
A70	Kokgrop	Humus, sandig silt, sot, skörbrända stenar, 0,05–0,10 m stora, 6 st. Kokgropen vilade på berghällan	Hus A, matlagning			0,63	0,59	0,23	6391553,16	480143,38
A72	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, övrig stolpe			0,46	0,35	0,06	6391554,90	480142,36
A73	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, övrig stolpe			0,41	0,30	0,16	6391554,79	480143,67
A74	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,20 m stora, 10 st	Hus A, takstolpe			0,92	0,47	0,32	6391552,71	480142,82
A75	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,15 m stora, 15 st	Hus A, väggstolpe			0,57	0,48	0,23	6391553,47	480140,49
A76	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,30 m stora, 10 st				0,32	0,28	0,20	6391553,73	480139,44
A77	Stolphål	Humus, sandig silt, sot	Hus A, övrig stolpe		Bränt ben (F77)	0,35	0,30	0,18	6391553,63	480141,15
A78	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,25	0,19	0,15	6391540,72	480146,59
A79	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,15 m stora, 4 st				0,42	0,32	0,20	6391542,17	480148,02
A80	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05 m stora, 4 st				0,32	0,23	0,12	6391544,37	480143,98
A81	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,17 m stora, 6 st				0,73	0,58	0,34	6391543,04	480144,56
A82	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04 m stora, 5 st				0,36	0,33	0,21	6391544,12	480144,47

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A83	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,22	0,14	0,05	6391545,67	480146,12
A84	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,10 m stora, 4 st				0,30	0,20	0,16	6391548,03	480144,41
A85	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 8 st				0,32	0,30	0,19	6391547,14	480143,49
A86	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,31	0,22	0,20	6391544,13	480142,53
A87	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,12 m stora, 10 st	Hus A, övrig anläggning			0,66	0,49	0,16	6391550,87	480143,14
A88	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,17 m stora, 2 st	Hus A, takstolpe			0,61	0,42	0,16	6391551,07	480143,98
A89	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, kolfragment, stenar, 0,04–0,10 m stora, 8 st	Hus A, övrig stolpe			0,36	0,31	0,12	6391551,27	480143,54
A90	Stolphål	Humus, sandig silt				0,38	0,33	0,20	6391549,90	480141,72
A91	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,10–0,50 m stora, 5 st				1,01	0,69	0,09	6391548,47	480142,99
A92	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 8 st			Brända ben (F92)	0,35	0,27	0,17	6391547,44	480140,85
A93	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,08 m stora, 4 st				0,30	0,26	0,18	6391547,64	480142,46
A94	Nedgrävning	Humus, sandig silt			Brända ben (F94)	0,27	0,13	0,07	6391547,81	480141,18
A95	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,37	0,29	0,20	6391548,95	480141,26
A96	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,49	0,34	0,19	6391538,76	480146,83
A97	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,71	0,41	0,15	6391538,97	480146,04
A98	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skärviga och skörbrända stenar, 0,06–0,15 m stora, 40 st, samt stenar, 0,15–0,25, 20 st. Ställvis i hårdn påträffades eld- och värmepåverkad sand				1,41	0,87	0,20	6391538,31	480144,81
A99	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,08 m stora, 3 st				0,31	0,22	0,14	6391538,02	480146,21
A100	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,49	0,38	0,13	6391540,62	480144,48
A101	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,08 m stora, 4 st				1,01	0,55	0,12	6391538,53	480143,27
A102	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skärviga och skörbrända stenar, 0,05–0,20 m stora, 20 st	Del av torkanläggning	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_007); ¹⁴ C-prov (Ua-37028; Ua-37029)		1,17	1,00	0,21	6391543,15	480139,55

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A103	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,20 m stor, 1 st	Del av torkanläggning			0,36	0,18	0,18	6391544,09	480139,46
A104	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,41	0,32	0,06	6391550,62	480139,01
A105	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st				0,27	0,20	0,16	6391550,19	480140,32
A106	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,44	0,31	0,10	6391549,53	480140,41
A108	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,76	0,39	0,33	6391548,23	480139,30
A110	Härdgrop	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skräviga och skörbrända stenar, 0,05–0,15 m stora, 20 st. I botten fanns en sotlins och ställvis i hårdan påträffades eld- och värmepåverkad sand			Bränt ben (F110)	1,58	1,09	0,37	6391536,70	480144,09
A111	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04–0,10 m stora, 7 st				0,39	0,31	0,06	6391538,47	480142,36
A112	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,09 m stora, 5 st. I botten låg en täcksten				0,40	0,33	0,24	6391535,80	480144,55
A113	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st, samt sten, 0,25, 1 st				0,31	0,20	0,16	6391536,41	480140,90
A114	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,06–0,10 m stora, 5 st				0,41	0,38	0,21	6391537,44	480142,74
A115	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,10–0,15 m stora, 3 st				0,40	0,32	0,07	6391540,02	480140,88
A116	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10–0,15 m stora, 4 st				0,44	0,28	0,06	6391539,70	480140,27
A118	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning		Bränt ben (F118)	0,33	0,26	0,07	6391541,98	480139,11
A119:01	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391541,41	480138,73
A119:02	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391541,23	480139,28
A119:03	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391541,57	480139,27
A119:04	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391541,93	480139,59
A119:05	Störhål	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,14	6391541,60	480139,66
A119:06	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,12	6391541,40	480139,90

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A119:07	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391541,70	480140,02
A119:08	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning		Bränt ben (F119:8)	0,06	0,06	0,05	6391542,01	480140,31
A119:09	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,05	6391541,83	480139,53
A119:10	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391542,09	480140,30
A119:11	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391542,66	480140,14
A119:12	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391542,60	480140,32
A119:13	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391542,12	480140,65
A119:14	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391541,68	480140,93
A119:15	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391541,68	480141,09
A119:16	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,13	6391541,89	480141,35
A119:17	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391541,89	480141,80
A119:18	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391542,47	480140,81
A119:19	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391542,40	480140,90
A119:20	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,12	6391542,66	480141,01
A119:21	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,05	6391542,62	480141,21
A119:22	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391542,52	480141,38
A119:23	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391542,62	480141,48
A119:24	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391543,47	480141,22
A119:25	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,11	6391543,24	480141,26

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A119:26	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391543,14	480141,47
A119:27	Störhåll	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,12	6391542,94	480141,55
A119:28	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391542,55	480142,20
A119:29	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391542,97	480143,13
A119:30	Störhåll	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391543,43	480143,27
A119:31	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391543,39	480142,78
A119:32	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391543,35	480142,62
A119:33	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,12	6391543,37	480142,39
A119:34	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391543,33	480141,90
A119:35	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391543,28	480141,77
A119:36	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391543,64	480141,76
A119:37	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391543,42	480141,55
A119:38	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,13	6391543,20	480140,35
A119:39	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,05	6391543,92	480140,39
A119:40	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391544,66	480139,61
A119:41	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391544,64	480139,14
A119:42	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391544,28	480138,48
A119:43	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391543,78	480138,84
A119:44	Störhåll	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391543,82	480138,47

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A119:45	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391543,46	480138,14
A119:46	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391542,90	480138,51
A119:47	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391542,78	480138,21
A119:48	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,13	6391542,95	480138,08
A119:49	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,11	6391543,21	480137,70
A119:50	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391543,12	480137,86
A119:51	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,14	6391542,97	480137,33
A119:52	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391542,49	480137,26
A119:53	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,10	6391542,03	480137,62
A119:54	Störhål	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,12	6391542,12	480137,39
A119:55	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391541,59	480137,77
A119:56	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391541,59	480138,13
A119:57	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391541,72	480138,36
A119:58	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,05	6391541,65	480138,52
A119:59	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,08	6391541,28	480138,50
A119:60	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,07	6391542,87	480140,39
A119:61	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,09	6391541,77	480139,42
A119:62	Störhål	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,06	0,06	0,06	6391541,83	480139,26
A120	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, sten, 0,10 m stor, 1 st	Del av torkanläggning			0,51	0,33	0,21	6391541,56	480137,35
A126	Nedgrävning	Humus, sandig silt	Del av torkanläggning			0,41	0,29	0,07	6391546,58	480137,05

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A131	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,22	0,13	0,06	6391545,88	480132,81
A134	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,34	0,22	0,08	6391562,67	480150,71
A137	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,08 m stora, 3 st				0,17	0,16	0,14	6391562,61	480153,22
A138	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,13 m stor, 1 st				0,23	0,21	0,11	6391563,49	480153,55
A139	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,13 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,25	0,21	0,22	6391564,65	480154,24
A141	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 6 st				0,50	0,20	0,14	6391562,97	480154,27
A142	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, samt sten, 0,13 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,36	0,25	0,16	6391564,92	480157,62
A143	Nedgrävning	Humus, sandig silt	Hus B, övrig anläggning			0,18	0,15	0,06	6391566,78	480157,25
A144	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 2 st	Hus B, övrig stolpe			0,24	0,17	0,20	6391566,58	480160,70
A145	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08 m stora, 3 st	Hus B, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_008)		0,30	0,19	0,11	6391566,97	480158,09
A146	Nedgrävning	Humus, sandig silt	Hus B, övrig anläggning			0,22	0,18	0,07	6391566,61	480159,16
A147	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus B, väggstolpe			0,17	0,16	0,15	6391565,60	480160,33
A148	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus B, takstolpe			0,33	0,18	0,18	6391567,84	480161,26
A149	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,10 m stora, 10 st. I botten låg en täcksten	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,25	0,22	0,19	6391568,69	480164,03
A150	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,08 m stora, 6 st	Stolphålet (A150) överlagras av två stolphål (A58 och A59)			0,22	0,17	0,14	6391544,04	480147,81
A151	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 8 st	Hus B, takstolpe	Vedartsprov (VEDLAB A151); ¹⁴ C-prov (Ua-37281)		0,30	0,29	0,14	6391568,11	480162,50
A152	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,14 m stora, 3 st				0,23	0,19	0,12	6391564,41	480152,42
A153	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,15 m stora, 7 st				0,34	0,18	0,16	6391564,73	480150,07
A155	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus B, väggstolpe			0,34	0,20	0,12	6391565,59	480153,52
A156	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, <0,03 m stora, flera				0,56	0,36	0,09	6391565,66	480152,19
A157	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,10 m stora, 5 st	Hus B, tak- och gavelstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_009); ¹⁴ C-prov (Ua-37030)		0,24	0,22	0,13	6391567,20	480155,22

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A158	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skräviga och skörbrända stenar, 0,06–0,15 m stora, 20 st. Ställvis i härdens påträffades eld- och värmepåverkad sand	Hus B, härd			0,68	0,57	0,15	6391568,45	480158,36
A159	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04 m stora, 4 st, samt stenar, 0,15 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,23	0,17	0,09	6391569,87	480156,45
A160	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,12 m stora, 6 st	Hus B, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_010); ¹⁴ C-prov (Ua-37031)		0,33	0,31	0,23	6391569,50	480160,64
A161	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 15 st, samt stenar, 0,15 m stora, 2 st	Hus B, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_011)		0,26	0,23	0,15	6391569,81	480161,98
A163	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05 m stora, 5 st				0,34	0,28	0,21	6391544,48	480144,40
A164	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,15 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,21	0,20	0,04	6391569,07	480165,73
A165	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07 m stora, 2 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,27	0,22	0,07	6391569,33	480164,00
A166	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10–0,15 m stora, 2 st, samt sten, 0,30 m stor, 1 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,37	0,28	0,15	6391570,29	480164,15
A167	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07 m stora, 11 st	Hus B, tak- och gavelstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_012)		0,51	0,32	0,10	6391570,04	480163,80
A168	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 5 st, samt stenar, 0,10–0,15 m stora, 4 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,36	0,29	0,09	6391568,57	480164,53
A169	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 6 st, samt stenar, 0,20–0,35 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe som stöttas upp av en sträva (A178)			0,28	0,25	0,30	6391567,01	480163,16
A170	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,15 m stora, 4 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,30	0,26	0,09	6391566,20	480155,48
A171	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,15 m stora, 3 st	Hus B, övrig stolpe			0,27	0,24	0,10	6391565,68	480155,88
A172	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,15 m stora, 10 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,28	0,25	0,24	6391567,90	480154,98
A173	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 10 st, samt stenar, 0,12 m stora, 5 st	Hus B, väggstolpe			0,25	0,19	0,13	6391567,68	480153,14
A174	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,31	0,26	0,14	6391571,10	480159,52
A175	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,12–0,20 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,43	0,31	0,16	6391570,55	480165,20

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A176	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10–0,15 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,68	0,45	0,09	6391571,79	480161,05
A177	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,15 m stora, 3 st	Hus B, väggstolpe			0,28	0,20	0,09	6391572,20	480163,02
A178	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,07–0,15 m stora, 3 st	Hus B, väggstolpe (sträva till väggstolpe A169)			0,20	0,16	0,15	6391566,66	480163,41
A179	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,12 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,51	0,31	0,20	6391572,35	480164,20
A180	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,06 m stora, 3 st				0,32	0,27	0,12	6391570,07	480168,90
A181	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,47	0,35	0,12	6391572,34	480170,09
A182	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,30	0,24	0,18	6391571,94	480169,62
A185	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,29	0,20	0,11	6391574,33	480169,71
A187	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,11 m stora, 7 st				0,23	0,21	0,12	6391573,02	480172,33
A188	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,36	0,27	0,18	6391570,96	480169,01
A190	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,10 m stora, 2 st				0,43	0,31	0,10	6391572,00	480171,01
A191	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar				0,43	0,35	0,10	6391573,21	480166,04
A193	Stolphål	Humus, sandig silt				0,14	0,12	0,21	6391572,74	480162,44
A194	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,17	0,15	0,13	6391573,31	480165,34
A196	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,10 m stora, 6 st				0,45	0,38	0,20	6391575,39	480164,90
A197	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 4 st				0,34	0,29	0,19	6391576,22	480159,95
A198	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,20	0,19	0,05	6391574,65	480159,12
A199	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,12 m stora, 4 st				0,29	0,25	0,21	6391574,40	480159,21
A200	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,25	0,20	0,12	6391576,29	480157,28
A201	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,06 m stor, 1 st				0,21	0,18	0,14	6391576,55	480157,22
A202	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,30	0,19	0,11	6391576,03	480157,55
A204	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,10 m stora, 4 st				0,33	0,29	0,18	6391576,41	480156,12
A205	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st. I botten låg en täcksten, ca 0,15 m stor				0,37	0,31	0,28	6391577,05	480162,50

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A206	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,14 m stora, 3 st	Hus B, väggstolpe			0,33	0,26	0,15	6391570,40	480157,85
A207	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,15 m stora, 4 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,29	0,26	0,15	6391569,25	480154,67
A209	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,12 m stora, 7 st	Hus B, övrig stolpe			0,34	0,23	0,25	6391570,56	480159,20
A212	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sten, 0,08 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,36	0,23	0,21	6391568,52	480153,54
A214	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,29	0,20	0,07	6391568,18	480150,02
A217	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,28	0,20	0,08	6391568,33	480151,69
A218	Stolphål	Humus, sandig silt				0,37	0,28	0,13	6391544,08	480142,97
A219	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 5 st				0,24	0,21	0,20	6391543,90	480142,75
A220	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,33	0,20	0,18	6391569,23	480145,01
A221	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,10 m stora, 5 st				0,32	0,23	0,21	6391568,87	480144,82
A223	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment				0,26	0,23	0,15	6391567,52	480143,57
A225	Stolphål	Humus, sandig silt				0,24	0,20	0,14	6391566,45	480148,60
A227	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 5 st				0,38	0,21	0,10	6391562,56	480147,09
A228	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,33	0,21	0,05	6391560,66	480147,90
A229	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,12 m stora, 4 st				0,34	0,32	0,18	6391561,95	480147,16
A230	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,29	0,16	0,11	6391565,94	480145,05
A231	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,12 m stora, 6 st				0,51	0,33	0,14	6391546,26	480153,20
A232	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,24	0,17	0,15	6391564,61	480146,44
A233	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04–0,10 m stora, 4 st				0,41	0,31	0,22	6391536,19	480142,74
A236	Stolphål	Humus, sandig silt				0,18	0,15	0,07	6391565,00	480144,93
A237	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,12 m stora, 10 st, samt sten, 0,22 m stor, 1 st				0,50	0,44	0,28	6391537,40	480144,93
A238	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,10 m stora, 7 st				0,30	0,25	0,12	6391533,18	480141,54

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A239	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,38	0,31	0,15	6391537,88	480145,89
A240	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,10 m stora, 3 st				0,52	0,36	0,19	6391559,67	480145,59
A241	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04–0,10 m stora, 7 st, samt sten, 0,20 m stor, 1 st			Brända ben (F241)	0,73	0,58	0,22	6391562,26	480143,85
A242	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,06–0,15 m stora, 6 st				0,52	0,38	0,22	6391561,19	480144,51
A243	Nedgrävning	Humus, sandig silt, kolfragment				0,51	0,34	0,09	6391566,29	480143,26
A244	Stolphål	Humus, sandig silt				0,34	0,27	0,15	6391566,94	480142,81
A245	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,13 m stora, 11 st				0,24	0,22	0,25	6391562,02	480143,15
A250	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,29	0,22	0,14	6391565,42	480141,90
A251	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,08 m stora, 6 st				0,24	0,21	0,18	6391559,18	480145,14
A253	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04–0,08 m stora, 8 st	Hus A, väggstolpe			0,39	0,26	0,18	6391558,84	480142,82
A254	Stolphål	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,08 m stora, 3 st	Hus A, väggstolpe			0,43	0,30	0,12	6391559,21	480142,64
A255	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot	Hus A, övrig anläggning			0,30	0,19	0,06	6391558,74	480140,31
A256	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,16 m stora, 9 st, samt sten, 0,23, 1 st				0,27	0,25	0,24	6391562,32	480142,82
A257	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,33	0,30	0,22	6391562,42	480142,28
A258	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,15 m stora, 8 st				0,58	0,39	0,15	6391561,59	480141,37
A259	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,20 m stora, 9 st	Hus A, väggstolpe			0,50	0,47	0,19	6391560,31	480140,88
A260	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,10 m stora, 12 st, samt sten, 0,25, 1 st	Hus A, väggstolpe			0,33	0,30	0,24	6391561,91	480139,25
A261	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st				0,26	0,22	0,25	6391563,94	480140,84
A262	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07 m stora, 3 st				0,34	0,26	0,18	6391561,54	480142,04
A264	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,14 m stora, 8 st				0,46	0,22	0,25	6391563,46	480139,20

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A265	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st. I botten fanns en täcksten, ca 0,25 m stor				0,38	0,36	0,25	6391563,35	480139,62
A266	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,08 m stora, 8 st	Hus A, väggstolpe			0,37	0,29	0,10	6391561,75	480139,85
A267	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, 0,09 m stor, 1 st				0,24	0,18	0,10	6391559,78	480145,22
A269	Kulturlager	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,08 m stora, 15 st	Hus A, ingång	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_005)		0,95	0,75	0,12	6391556,32	480138,20
A270	Härd	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, skärviga och skörbrända stenar, 0,05–0,12 m stora, 50 st. Sot- och kolbädden vilade på en stenhäll, ca 0,90x0,60 m stor. Hällens yta var prickhuggen för att erhålla en skålad form. Hällen var nedgrävd i och vilade på sandig silt.	Hus A, härd		Brända ben (F270)	0,86	0,61	0,08	6391557,74	480139,84
A271	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,08 m stora, 6 st	Hus A, övrig stolpe			0,43	0,41	0,21	6391558,63	480139,65
A272	Stolphål	Humus, sandig silt, sot	Hus A, väggstolpe			0,20	0,17	0,13	6391558,08	480137,49
A273	Stolphål	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,03–0,05 m stora, 4 st	Hus A, väggstolpe			0,41	0,31	0,06	6391558,45	480137,49
A274	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,16 m stora, 5 st	Hus A, takstolpe	Miljöarkeologiskt prov (MAL nr 08_0026_006)		0,60	0,47	0,14	6391560,58	480139,29
A275	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,07 m stora, 4 st. Anläggningen vilade på en stenhäll	Hus A, väggstolpe			0,23	0,21	0,08	6391561,88	480137,95
A276	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04 m stora, 5 st				0,39	0,32	0,19	6391536,49	480142,96
A277	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,15 m stora, 10 st	Hus A, övrig stolpe			0,44	0,37	0,23	6391558,96	480137,66
A278	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, väggstolpe			0,29	0,21	0,15	6391557,63	480137,84
A279	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,04–0,06 m stora, 5 st	Hus A, väggstolpe			0,52	0,36	0,12	6391559,51	480137,13
A280	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, väggstolpe			0,21	0,15	0,06	6391559,03	480137,37
A281	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,08–0,15 m stora, 3 st	Hus A, väggstolpe			0,38	0,35	0,17	6391561,01	480136,25
A282	Stolphål	Humus, sandig silt				0,26	0,21	0,10	6391557,29	480136,50
A283	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,15 m stora, 2 st				0,30	0,24	0,17	6391561,88	480136,85
A284	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,12 m stora, 8 st	Hus A, väggstolpe			0,40	0,10–0,22	0,12	6391561,73	480137,49

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A285	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st, samt stenar, 0,12–0,16 m stora, 2 st	Stolphålet (A285) var nedgrävt i en nedgrävning (A23)			0,33	0,28	0,16	6391547,68	480152,63
A287	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,12 m stora, 3 st	Hus A, väggstolpe			0,23	0,20	0,13	6391561,56	480137,07
A288	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 8 st				0,72	0,53	0,25	6391560,40	480133,91
A292	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10–0,16 m stora, 5 st				0,36	0,32	0,21	6391555,40	480137,78
A293	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,25	0,13–0,23	0,06	6391558,42	480133,45
A294	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,53	0,22	0,09	6391553,69	480133,59
A295	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10–0,20 m stora, 5 st				0,36	0,29	0,19	6391557,37	480135,42
A297	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, väggstolpe			0,32	0,21	0,09	6391559,47	480141,95
A299	Stolphål	Humus, sandig silt				0,25	0,17	0,10	6391555,33	480131,24
A303	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,31	0,17	0,07	6391555,15	480132,76
A304	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,22	0,17	0,08	6391555,63	480133,06
A307	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,22	0,17	0,08	6391555,42	480129,68
A308	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,15 m stora, 7 st. I botten var en täcksten, ca 0,17 m stor				0,38	0,34	0,28	6391559,22	480136,13
A309	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,08 m stora, 8 st	Hus A, väggstolpe			0,44	0,34	0,19	6391562,25	480138,75
A310	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,24	0,20	0,16	6391554,27	480128,34
A313	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,38	0,18	0,11	6391551,70	480131,03
A315	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,18	0,14	0,11	6391550,90	480131,39
A318	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,23	0,16	0,13	6391547,62	480129,93
A319	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,24	0,16	0,09	6391549,02	480128,94
A320	Ränna	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,15 m stora, 10 st				0,65	0,05–0,10	0,15	6391549,32	480130,98
A321	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,22	0,17	0,10	6391550,93	480130,19
A322	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning			0,59	0,51	0,12	6391542,73	480137,78

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A323	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, sten, 0,14 m stor, 1 st	Del av torkanläggning		Brända ben (F323)	0,35	0,29	0,11	6391542,10	480139,84
A324	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot	Del av torkanläggning		Brända ben (F324)	0,32	0,20	0,08	6391542,96	480140,21
A325	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, sten, 0,22 m stor, 1 st	Del av torkanläggning		Bränt ben (F325)	0,27	0,25	0,12	6391544,26	480140,06
A326	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,32	0,25	0,12	6391545,39	480140,91
A328	Ränna	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning		Brända ben (F328)	0,91	0,55	0,22	6391542,61	480138,89
A330	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment				0,23	0,19	0,14	6391561,47	480132,43
A331	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,10 m stora, 6 st				0,29	0,28	0,10	6391561,67	480130,92
A336	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st			Bränt ben (F336)	0,29	0,26	0,17	6391532,61	480139,24
A340	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,21	0,17	0,09	6391536,12	480135,01
A341	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,22	0,17	0,10	6391535,95	480136,82
A342	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05 m stora, 3 st				0,19	0,18	0,15	6391534,72	480135,64
A346	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,24	0,21	0,07	6391538,21	480135,96
A347	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,25	0,18	0,15	6391535,74	480132,45
A349	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,35	0,15	0,08	6391538,77	480133,40
A350	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,25	0,18	0,18	6391541,10	480133,70
A351	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,19	0,15	0,11	6391540,39	480133,23
A354	Stolphål	Humus, sandig silt				0,24	0,20	0,15	6391537,51	480131,27
A355	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment				0,23	0,16	0,12	6391541,70	480131,51
A357	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,21	0,17	0,12	6391541,61	480129,98
A360	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,23	0,20	0,17	6391545,71	480131,65
A361	Stolphål	Humus, sandig silt				0,25	0,17	0,15	6391544,34	480131,62
A362	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,20	0,17	0,12	6391544,70	480127,80
A365	Stolphål	Humus, sandig silt, sot				0,26	0,20	0,18	6391544,69	480129,54
A366	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,22	0,17	0,10	6391543,04	480129,59
A368	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment	Del av torkanläggning			0,28	0,16	0,10	6391541,70	480138,68

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A369	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,15 m stora, 4 st, samt sten, 0,25 m stor, 1 st				0,38	0,30	0,17	6391576,29	480154,03
A370	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,26	0,24	0,15	6391576,73	480157,80
A371	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,06–0,10 m stora, 3 st				0,30	0,26	0,13	6391576,25	480155,13
A374	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, sten, 0,25 m stor, 1 st	Del av torkanläggning		Brända ben (F374)	0,60	0,50	0,29	6391542,09	480138,61
A378	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,04–0,08 m stora, 4 st				0,32	0,28	0,15	6391576,82	480159,47
A379	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,50	0,31	0,11	6391578,41	480161,02
A382	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, kolfragment				0,16	0,13	0,14	6391577,69	480161,36
A383	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,68	0,44	0,14	6391579,04	480158,91
A384	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,08 m stora, 5 st, samt stenar, 0,20–0,25 m stora, 2 st	Hus A, takstolpe			0,50	0,38	0,22	6391559,67	480137,96
A385	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,24	0,18	0,08	6391579,75	480167,76
A387	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,22	0,16	0,15	6391578,80	480167,37
A388	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,24	0,13	0,12	6391576,94	480169,29
A395	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,22	0,19	0,08	6391573,36	480172,56
A399	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,22	0,18	0,13	6391574,31	480173,01
A400	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,25	0,19	0,09	6391575,90	480172,88
A401	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,33	0,26	0,14	6391576,55	480173,68
A402	Stolphål	Humus, sandig silt, kolfragment				0,23	0,18	0,13	6391574,63	480173,35
A403	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot				0,23	0,15	0,09	6391574,73	480174,25
A404	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10 m stora, 4 st				0,30	0,25	0,12	6391572,90	480176,85
A405	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,13	0,08	0,07	6391574,69	480178,94
A407	Stolphål	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 4 st				0,21	0,15	0,15	6391574,08	480179,08
A415	Stolphål	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 5 st				0,40	0,35	0,20	6391553,43	480139,22
A416	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st				0,32	0,25	0,25	6391553,71	480139,76

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A419	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,12–0,15 m stora, 2 st	Hus B, övrig stolpe			0,26	0,23	0,12	6391567,52	480155,16
A421	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,57	0,29	0,12	6391541,26	480147,98
A422	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,12 m stora, 5 st				0,38	0,28	0,21	6391556,21	480161,51
A423	Nedgrävning	Humus, sandig silt				0,68	0,27	0,11	6391555,72	480147,53
A424	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10–0,15 m stora, 3 st, samt sten, 0,20 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,27	0,19	0,15	6391571,84	480161,93
A425	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,10–0,15 m stora, 10 st, samt sten, 0,20 m stor, 1 st	Hus B, takstolpe			0,39	0,34	0,16	6391568,65	480157,31
A426	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,08–0,20 m stora, 6 st	Hus B, övrig stolpe			0,18	0,17	0,24	6391565,99	480158,31
A427	Nedgrävning	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,08 m stora, 7 st	Hus B, övrig anläggning			0,59	0,10–0,35	0,16	6391566,78	480158,36
A428	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, takstolpe			0,29	0,26	0,14	6391552,38	480145,75
A429	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,08 m stora, 3 st, samt sten, 0,28 m stor, 1 st	Hus B, övrig stolpe			0,20	0,19	0,30	6391565,86	480158,04
A430	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,12 m stora, 8 st	Hus A, övrig stolpe			0,41	0,19	0,16	6391549,80	480144,62
A431	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,07 m stora, 4 st, samt sten, 0,30 m stor, 1 st				0,34	0,30	0,29	6391549,72	480155,77
A432	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10 m stora, 3 st, samt stenar, 0,20 m stora, 2 st	Hus A, takstolpe			0,29	0,26	0,15	6391549,85	480145,01
A433	Ränna	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,05–0,15 m stora, 30 st	I rännan (A433) var ett stolphål (A36) nedgrävt			1,87	0,68	0,14–0,19	6391549,05	480157,28
A434	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,08–0,12 m stora, 4 st	Hus A, övrig stolpe			0,21	0,14	0,17	6391549,86	480145,23
A435	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 3 st	Hus A, övrig anläggning			0,40	0,28	0,06	6391550,20	480145,05
A436	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 3 st	Hus A, övrig anläggning			0,36	0,21	0,13	6391550,74	480145,10
A437	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05 m stora, 4 st, samt stenar, 0,10 m stora, 6 st	Hus A, övrig stolpe			0,31	0,28	0,20	6391550,24	480145,37
A438	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08–0,12 m stora, 8 st	Hus A, övrig stolpe			0,39	0,31	0,21	6391550,58	480145,75
A439	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 7 st, samt sten, 0,20 m stor, 1 st	Hus A, övrig stolpe			0,31	0,28	0,19	6391550,98	480145,55
A440	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,06–0,10 m stora, 2 st				0,26	0,20	0,17	6391546,67	480147,34

Anl nr	Anl typ	Beskrivning	Kommentar	Analyserade prover (provnr/labbnr)	Fynd	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Northing	Easting
A441	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,14 m stora, 14 st	Hus A, väggstolpe			0,51	0,42	0,18	6391550,09	480142,71
A442	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05 m stora, 4 st	Hus A, övrig stolpe			0,42	0,33	0,06	6391555,83	480139,88
A443	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,06 m stora, 15 st, samt stenar, 0,15–0,20 m stora, 2 st	Hus A, takstolpe			0,61	0,40	0,34	6391556,17	480140,38
A444	Stolphål	Humus, sandig silt	Hus A, väggstolpe			0,29	0,24	0,05	6391556,53	480144,95
A445	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, kolfragment, stenar, 0,08–0,12 m stora, 4 st	Stolphål (A445) var nedgrävt i en ränna (A46)			0,45	0,35	0,27	6391558,73	480158,06
A446	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 6 st	Hus A, övrig stolpe (sträva till takstolpe A432)			0,40	0,30	0,28	6391549,47	480144,22
A447	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 3 st	Hus A, väggstolpe			0,36	0,23	0,14	6391555,40	480138,94
A448	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,05–0,10 m stora, 10 st	Hus A, väggstolpe			0,28	0,27	0,24	6391551,68	480141,54
A449	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10 m stor, 1 st	Hus B, tak- och gavelstolpe			0,30	0,23	0,08	6391564,86	480155,97
A450	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,14 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,19	0,12	0,05	6391565,19	480159,08
A451	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,12 m stor, 1 st	Hus B, väggstolpe			0,20	0,15	0,17	6391566,06	480161,80
A452	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,08 m stora, 7 st	Hus B, väggstolpe			0,23	0,21	0,14	6391567,41	480165,08
A453	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,05–0,10 m stora, 2 st	Hus B, väggstolpe			0,16	0,14	0,13	6391567,93	480165,82
A454	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,07–0,12 m stora, 5 st				0,37	0,26	0,12	6391566,04	480152,85
A455	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,10 m stora, 3 st				0,36	0,28	0,09	6391562,09	480146,76
A456	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, sot, stenar, 0,04–0,10 m stora, 9 st, samt skärvig sten, 0,20 m stor, 1 st	Hus B, övrig stolpe			0,41	0,23	0,13	6391567,07	480156,14
A457	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,03–0,06 m stora, 3 st	Hus B, övrig stolpe			0,35	0,22	0,09	6391566,65	480156,29
A458	Nedgrävning	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,15 m stora, 20 st		Brända ben (F458)		1,26	0,86	0,19	6391548,37	480141,61
A459	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,10–0,20 m stora, 4 st	Hus A, väggstolpe			0,44	0,21	0,10	6391548,73	480143,62
A460	Stolphål, stenskott	Humus, sandig silt, stenar, 0,06–0,15 m stora, 20 st	Hus A, väggstolpe			0,34	0,25	0,15	6391548,48	480143,48

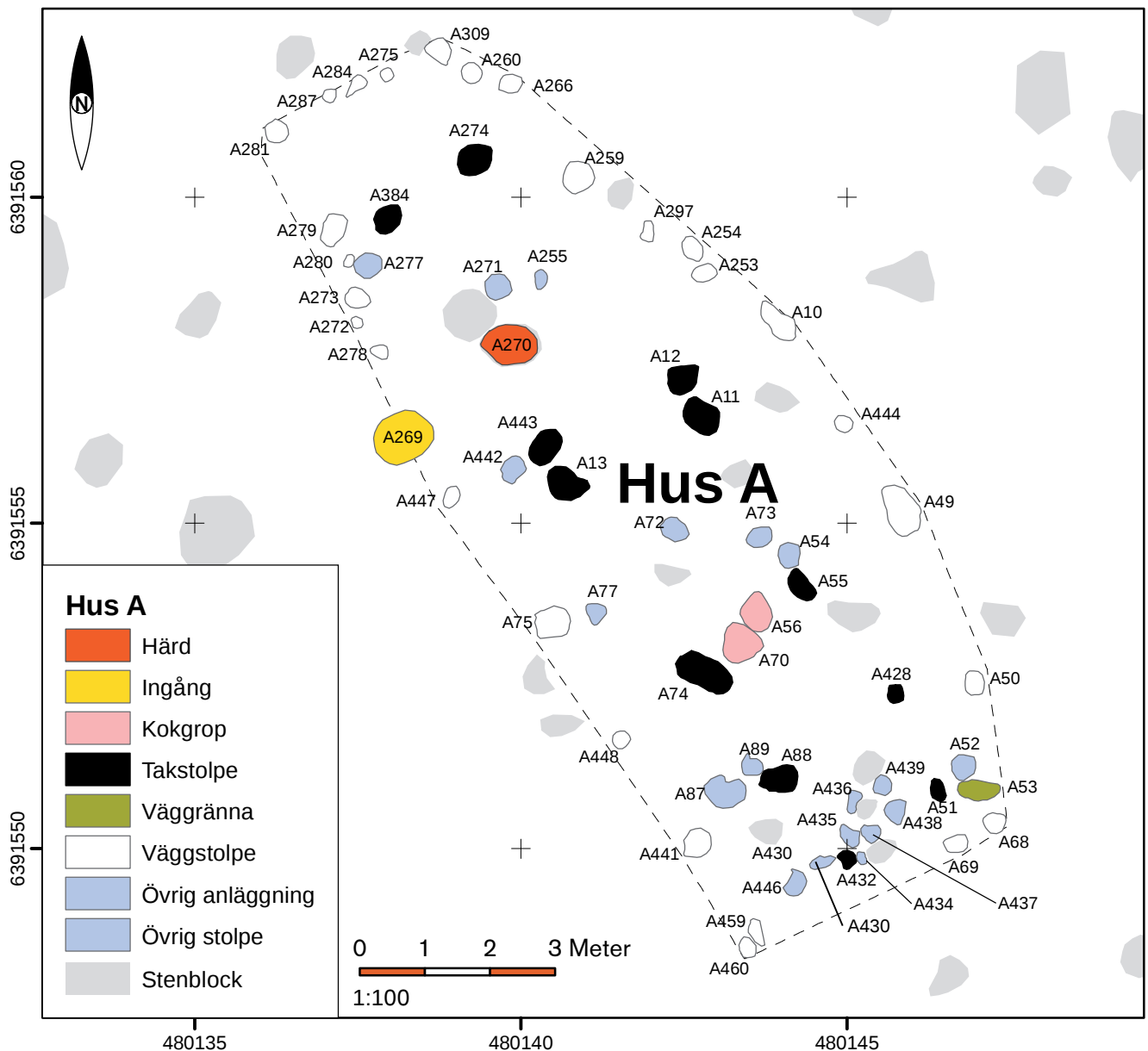
Bilaga 6

Påträffade fynd

Fyndnr	Sakord	Material	Anmärkning	Antal	Vikt (gram)	Fyndkontext	Northing	Easting
20	Brända ben	Ben	Fragment från djur av obestämd art	3	0,3	Nedgrävning (A20)	6391543,49	480149,07
46	Bränt ben	Ben	Fragment från djur av obestämd art	1	0,2	Ränna (A46)	6391558,36	480157,95
77	Bränt ben	Ben	Indeterminata	1	0,1	Hus A, övrig stolpe (A77)	6391553,63	480141,15
92	Brända ben	Ben	Diafyser, rörbensdiafyser samt fragment från djur av obestämd art	12	1,3	Stolphål, stenskott (A92)	6391547,44	480140,85
94	Brända ben	Ben	Diafyser, rörbensdiafyser samt fragment från djur av obestämd art	4	0,5	Nedgrävning (A94)	6391547,81	480141,18
110	Bränt ben	Ben	Indeterminata	1	0,2	Härdgrop (A110)	6391536,70	480144,09
118	Bränt ben	Ben	Indeterminata	1	<0,1	Del av torkanläggning, nedgrävning (A118)	6391541,98	480139,11
119:8	Bränt ben	Ben	Indeterminata	1	0,1	Del av torkanläggning, störhål (A119:8)	6391542,01	480140,31
241	Brända ben	Ben	Diafyser, rörbensdiafyser samt fragment från djur av obestämd art	132	9,7	Nedgrävning (A241)	6391562,26	480143,85
270	Brända ben	Ben	Indeterminata	2	<0,1	Hus A, härd (A270)	6391557,74	480139,84
323	Brända ben	Ben	Diafyser, rörbensdiafyser samt fragment från djur av obestämd art	20	4,1	Del av torkanläggning, stolphål, stenskott (A323)	6391542,10	480139,84
324	Brända ben	Ben	Diafyser samt fragment från djur av obestämd art	7	0,8	Del av torkanläggning, nedgrävning (A324)	6391542,96	480140,21
325	Bränt ben	Ben	Diafys från ett djur av obestämd art	1	0,3	Del av torkanläggning, stolphål, stenskott (A325)	6391544,26	480140,06
328	Brända ben	Ben	Diafyser från djur av obestämd art	3	0,8	Del av torkanläggning, ränna (A328)	6391542,61	480138,89
336	Bränt ben	Ben	Indeterminata	1	<0,1	Stolphål, stenskott (A336)	6391532,61	480139,24
374	Brända ben	Ben	Diafyser samt fragment från djur av obestämd art	9	0,3	Del av torkanläggning, stolphål, stenskott (A374)	6391542,09	480138,61
458	Brända ben	Ben	Diafys samt ett fragment från djur av obestämd art	2	0,2	Nedgrävning (A458)	6391548,37	480141,61

Bilaga 7

Huskatalog

Hus A

Hustyp: Treskeppigt långhus med en något oregelbunden planform, eventuellt antydande till en konvex konstruktion.

Beskrivning: Välbevarad huslämning med tre längsgående skepp, belägen i svag sydvästsluttning. Spår av ingång fanns utmed stydvästra långväggen, i husets nordvästra del. I huslämningen fanns en härd och två kokgropar.

Orientering: NV-SÖ

Längd: 14,8 meter

Bredd: 3,15–6,10 meter

Tak: Sex takbärande stolppar. Anläggningar tillhöriga den takbärande konstruktionen: A11, A12, A13, A51, A55, A74, A88, A274, A384, A428, A432, A443.

Gavel: –

Vägg: A10, A49, A50, A68, A69, A75, A253, A254, A259, A260, A266, A272, A273, A275, A278, A279, A280, A281, A284, A287, A297, A309, A441, A444, A447, A448.

Ingång: Spår av ingång fanns utmed stydvästra långväggen, i husets nordvästra del, A269.

Härd och kokgrop: I hus A fanns en härd, A270, samt två kokgropar, A56, A70.

Inre konstruktion: Övriga anläggningar som inte relateras till tak- eller väggbärande konstruktioner: A52, A54, A72, A73, A77, A87, A89, A255, A271, A277, A442, A430, A434, A435, A436, A437, A438, A439, A446.

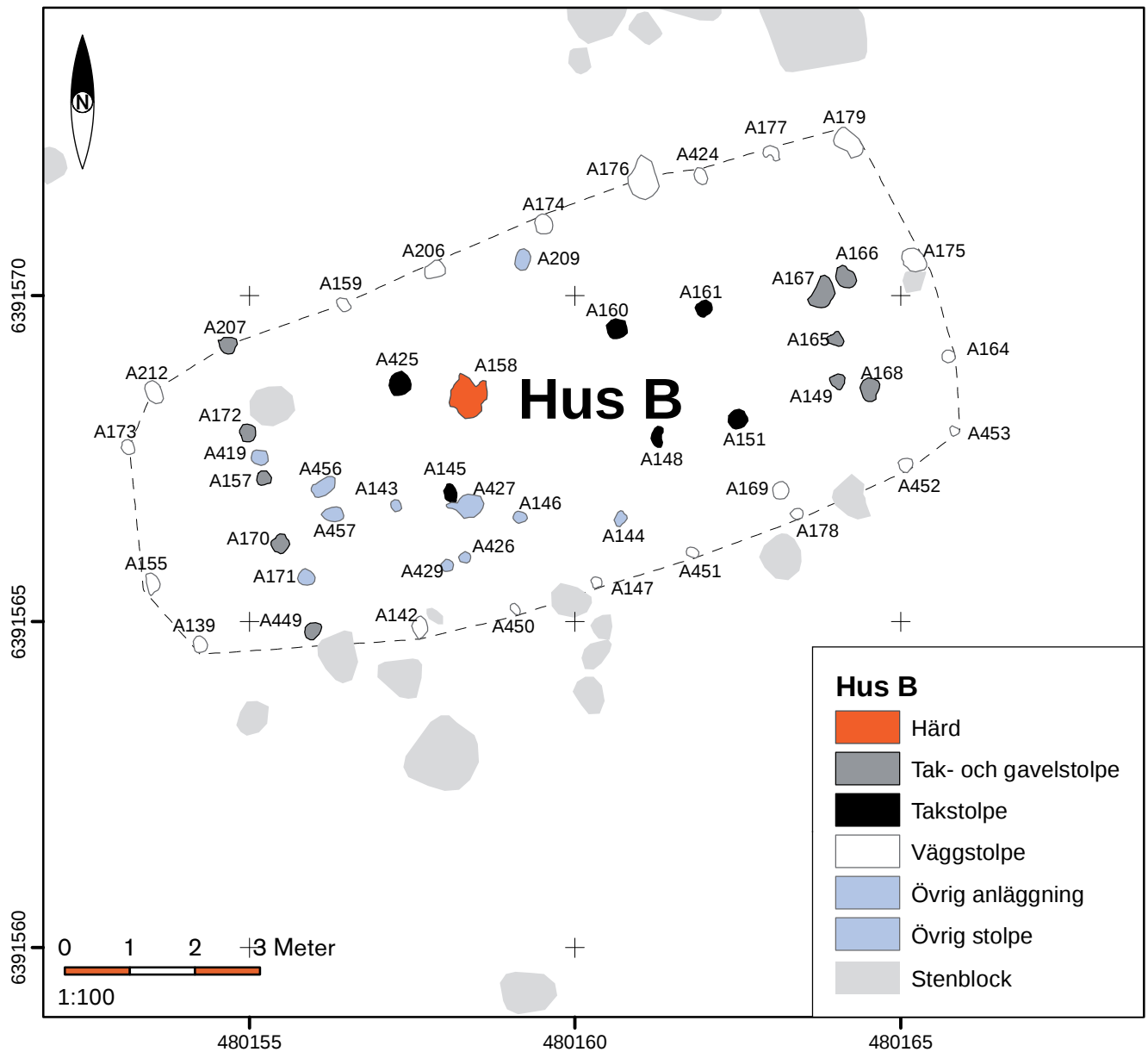
Bockbredd: 1,64–2,45

Spannlängd: 0,65–4,20

Fynd: Brända ben i två stolphål, A77 (F77) och A270 (F270).

Analyser: Från hus A analyserades en anläggning för vedartsanalys (A11), två anläggningar för ¹⁴C-analys (A11, A13) samt fem anläggningar för makrofossilanalys (A12, A51, A55, A269, A274).

Datering: Äldre bronsålder.

Hus B

Hustyp: Treskeppigt långhus med en rektangulär planform.

Beskrivning: Välbevarad huslämning med tre längsgående skepp, belägen på krönet av en moränås. I huslämningen fanns en härd.

Orientering: NÖ–SV

Längd: 12,9 meter

Bredd: 4,70–5,65 meter

Tak och gavel: Sex takbärande stolppar samt fyra stolpar som ingått i gavlekonstruktionen. Anläggningar tillhöriga tak- och gavlekonstruktionen: A145, A148, A149, A151, A157, A160, A161, A165, A166, A167, A168, A170, A172, A207, A425, A449.

Vägg: A139, A142, A147, A155, A159, A164, A173, A174, A175, A176, A177, A178, A179, A206, A212, A424, A450, A451, A452, A453.

Ingång: –

Härd: I hus B fanns en härd, A158.

Inre konstruktion: Övriga anläggningar som inte relateras till tak- eller väggbärande konstruktioner: A143, A144, A146, A171, A209, A419, A426, A427, A429, A456, A457.

Bockbredd: 1,40–1,90

Spannlängd: 0,50–3,40

Fynd: –

Analyser: Från hus A analyserades en anläggning för vedartsanalys (A151), tre anläggningar för ¹⁴C-analys (A151, A157, A160) samt fem anläggningar för makrofossilanalys (A145, A157, A160, A161, A167).

Datering: Yngre järnålder.

Bilaga 8

Vedartsanalys

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 0847

2008-09-09

Vedartsanalyser på material från Jönköpings län, Nässjö. Västra vägen. 297/00

Uppdragsgivare: Håkan Hylén/Jönköpings läns museum

Arbetet omfattar fyra kolprover från en förundersökning av ett område med röjningsrösen. Proverna innehåller kol av björk, ek, hassel, gran och tall vilket visar att den miljö som röjts har haft en blandad trädsammansättning. Kanske hör de provtagna rösena till en senare uppodlingsfas där miljön redan är starkt påverkad av människan.

När det gäller de två proverna med bara tall så finns det risk att egenåldern kommer att bli hög vid datering. Tallen kan bli mycket gammal i sig, både som levande träd och därefter som stubbe/låga. De två andra proverna bör ge en säkrare datering eftersom jag här har kunnat plocka ut björk och hassel som inte blir så gamla.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
R2	O1:R2:1	Röse	3,3 g	0,2 g; 20 bitar	10 bitar björk, 9 bitar gran, 1 bit bark/näver	Björk, 48 mg	
R3	O1:R3:1	Röse	6,8 g	0,3 g; 6 bitar	6 bitar tall	Tall, 35 mg	
A11	O2:A11:1	Stolphål	0,5 g	0,3 g; 10 bitar	1 bit björk, 7 bitar ek, 1 bit hassel, 1 bit tall	Hassel, 44 mg	
R1	O6:R1:1	Röse	0,4 g	0,3 g; 16 bitar	16 bitar tall	Tall, 29 mg	

Erik Danielsson/VEDLAB
Kattås
670 20 GLAVA
Tfn: 0570/420 29
E-post: vedlab@telia.com

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 0909

2009-02-10

Vedartsanalyser på material från Småland, Nässjö sn. Västra vägen, komplettering.

Uppdragsgivare: Håkan Hylén/Jönköpings läns museum

Arbetet omfattar ett kolprov från ett undersökt långhus. Ett kompletterande prov önskas för att bättre kunna fastställa husets ålder.

Provet innehåller kol från framförallt tall men också ett fragment av björk. Eftersom innehållet är blandat är kolets ursprung osäkert. Eftersom det allra mesta kommer från tall så kan man ändå hoppas att kolet representerar stolpen som stått i stolphålet och jag plockade därför ut tallkolet för datering.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad Mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
A151	A151:1	Stolphål	1,1 g	0,5 g; 14 bitar	1 bit björk, 13 bitar tall	Tall, 114 mg	

Erik Danielsson/VEDLAB
Kattås
670 20 GLAVA
Tfn: 0570/420 29
E-post: vedlab@telia.com

De här trädslagen förekom i materialet

Art	Latin	Max ålder	Växtmiljö	Egenskaper och användning	Övrigt
Björk Glasbjörk Vårtbjörk	<i>Betula sp.</i> <i>Betula pubescens</i> <i>Betula pendula</i>	300 år	Glasbjörken är knuten till fuktig mark gärna i närhet till vattendrag. Vårtbjörken är anspråkslös och trivs på torr näringsfattig mark. Båda arterna är ljuskrävande.	Stark och seg ved. Redskap, asklut, träkol. Ger mycket glöd.	Glasbjörk bildar även underarten Fjällbjörk. Förutom veden har nävern haft stor betydelse som råmaterial till slöjd.
Ek	<i>Quercus robur</i>	500-1000 år	Växer bäst på lerhaltiga mulljordar men klarar också mager och stenig mark. Vill ha ljus, skapar själv en ganska luftig miljö med rik undervegetation med tex hassel.	Hård och motståndskraftig mot väta. Båtbygge, stängselstolp, stolpar, plogar, fat. Energirik ved ger mycket glöd.	Ekollonen har använts som grisfoder. Trädet har ofta ansetts som heligt och kopplat till bla Tor. Man talar ofta om 1000-års ekar men de är sällan över 500 år.
Gran	<i>Picea abies</i>	350 år	Trivs på näringsrika jordar. Tål beskuggning bra och konkurrerar därför lätt ut andra arter	Lätt och lös men ganska seg ved. Ofta rakvuxen. Ganska motståndskraftig mot röta. Stolpar golvbrädor störrar lieskaft, korgar	Bark till taktäckning. Granbarr till kreatursfoder
Hassel	<i>Corylus avellana</i>	60 år	Ganska krävande på jordmån. Vill gärna ha ljus men tål beskuggning tex i ekskog	Bildar lätt långa raka sega spön som använts till korgar och tunnband	Vanligt träd på lövängar
Tall	<i>Pinus silvestris</i>	400 år	Anspråkslös men trivs på näringsrika jordar. Den är dock ljuskrävande och blev snabbt utkonkurrerad från de godare jordarna när granen kom	Stark och hållbar. Konstruktionsvirke, stolpar, pålar, båtbygge, kärl (ej för mat) takspån, tjärblöss, träkol, tjärbränning	Underbarken till nödmjöl, årsskott kokades för C-vitaminerna. Även som kreatursfoder

Uppgifter om maximal ålder, växtmiljö, användning mm är hämtade ur: Holmåsen, Ingmar Träd och buskar. Lund 1993. Gunnarsson, Allan Träden och människan. Kristianstad 1988. Mossberg, Bo m.fl. Den nordiska floran. Brepol, Turnhout 1992.

Vedartsanalysen görs genom att studera snitt- eller brottytor genom mikroskop. Jag har använt stereolupp Carl Zeiss Jena, Technival 2 och stereomikroskop Leitz Metalux II med upp till 625 gångers förstoring. Mikroskopfoton är tagna med Nikon Coolpix 4500. Referenslitteratur för vedartsbestämningen har i huvudsak varit Schweingruber F.H. Microscopic Wood Anatomy 3rd edition och Anatomy of European woods 1990 samt Mork E. Vedanatomi 1946. Dessutom har jag använt min egen referenssamling av förkolnade och färska vedprover.

Bilaga 9

Makrofossilanalys

MILJÖARKEOLOGISKA LABORATORIET

RAPPORT nr. 2008-028

Västra vägen, Nässjö,
Nässjö sn, och kn, Jönköpings län.
Miljöarkeologisk analys av jordprover

Av

Karin Viklund

INSTITUTIONEN FÖR IDÉ- OCH SAMHÄLLSSTUDIER

Västra vägen, Nässjö, Nässjö sn och kn, Jönköpings län. Miljöarkeologisk analys av jordprover

Av Karin Viklund

Inledning

Undersökningen gäller 12 jordprover från olika typer av boplatzanläggningar: stolphål i långhus, en kokgrop samt en anläggning som preliminärt tolkats som en torkanläggning. Frågorna gällde den agrara ekonomin samt funktionsbedömning av anläggningar och funktionsindelning av långhusen. Hittillsvarande dateringar pekar på tidig bronsålder för ett av husen (Hus A).

Metod

Jordproverna har undersökts på makrofossil och analyserats på 5 markkemiska och markfysikaliska parametrar. Dessutom gjordes en utplockning av träkol för C14-bestämning. Proverna, i storleksordningen ca 2 L, subsamlades först för markkemisk analys. Resterande jord vattensållades med minsta maskstorlek 0,5 mm. Det tillvaratagna materialet torkades och undersöktes sedan under lupp. Frön, och annat växtmaterial av intresse, liksom material för datering plockades ut.

De markkemiska analyserna gjordes på ca 30 ml stora subsamples ur makrofossilproverna. Analyserna innefattar mätning av organisk halt (LOI), oorganisk fosfat (CitP) och total fosfathalt (CitPOI) samt MS, magnetisk susceptibilitet (MS), och MS efter förbränning vid 550°C (MS550). Höga fosfathalter indikerar "nedsmutsning" och kulturpåverkan. MS-mätningen visar jordens benägenhet att magnetiseras, något som ökar med höga halter järn, kulturpåverkan samt påverkan av högre temperatur. Ett MS-värde som inte ökar påtagligt efter bränning i 550°C indikerar att jorden varit bränd tidigare.

Resultat

Resultaten redovisas och diskuteras nedan, sist i rapporten följer tabeller med sammanställningar av de data som kom fram.

Hus B

Proverna innehöll en del träkol. I ett av proverna fanns även bark och ett par basaldelar av kottefjäll, som kan vara från tall eller från gran. Två prover innehöll hasselnötsskal och i ett prov hittades ett bränt sädeskorn av korn, *Hordeum vulgare*.

De markkemiska analyserna visade på tydligt förhöjda värden för fosfat- och MS, vilket visar på en påtaglig kulturpåverkan. Värdena är ganska likartade i de olika delarna av huset, vilket kan tyda på en och samma – eller likartad funktion huset igenom. Sädeskorn och hasselnötsskal bör vara spår efter mat för människor.

Hus A

Proverna innehöll en del träkol, något rikligare i provet från A55:1 än i övriga. Fragment av kottefjäll kom fram i ett par prover, och av vissas särdrag att döma rör det sig om grankottar.

Även brända granbarr figurerar i proverna (MA55:1). Ett inte helt obetydligt växtmaterial i form av bränd cerealia och ett mindre frö kom fram. Ett relativt välbevarat sädeskorn kunde bestämmas till skalkorn, *Hordeum vulgare* var. *vulgare*.

De markkemiska/fysikaliska analyserna visar på relativt höga värden för MS – ungefär samma siffror som i hus B. När det gäller fosfatvärdena är dock halterna av oorganiskt bunden fosfat – CitP – lägre och andelen organisk fosfat högre än i hus B. Även inslaget av organiskt material (LOI) i provet är högre. Samtliga prover uppvisar mycket likartade mätvärden.

Kokgropen

I kokgropen hittades ett par sädeskornsfragment och några delar av hasselnötsskal. Ett frö av måra kom också fram. MS-värdena liknar dem som kommit fram i övriga prover från platsen. Siffrorna för fosfathalt och övriga analyser är relativt höga och liknar mest dem i hus B.

Torkanläggningen

I kokgropen hittades ett hasselnötsskal. Där fanns även något enstaka träkolsfragment och en hel del små bitar av bark. Barken kan vara från ek. MS-värdena liknar dem som kommit fram i övriga prover från platsen. Värdena för fosfathalt är förhöjda och siffrorna liknar mest dem i hus B. Inslaget av organiskt material är påtagligt.

Sammanfattning och tolkningar

Jordprover från stolphål i två långhus och två andra anläggningar har analyserats. Resultaten pekar tydligt på spåren av mänsklig närvaro och aktivitet, såväl när det gäller markkemin som arkeobotaniken. De viktigaste arkeobotaniska fynden är ett antal cerealia- och hasselnötsskalsfragment. Detta fanns spritt i flera av stolphålen och de övriga anläggningarna. Två sädeskorn kunde bestämmas närmare, bägge till korn, och det ena av dem, från hus A, hade de för underarten skalkorn karaktäristiska dragen. Skalkorn förekommer från jordbrukets allra äldsta perioder i Sverige, men det blir riktigt vanligt först *efter* äldre bronsålder. Här finns två C14-dateringar från detta hus som pekar på äldre bronsålder. Ett frö av måra kunde inte bestämmas närmare men kan komma från en ogräsform av växten. Sammanfattningsvis kan man anta att kornodling varit en del i den agrara ekonomin.

Hasselnötsskalsfragment kommer fram då och då i arkeobotaniska prover, från olika sorters platser. De kan ha ingått i mathållningen. Proverna gav också relativt rikligt med kottefjäll - för att vara prover från långhus. Vanligen hittas kottefjäll i andra typer av anläggningar, t ex kokgropar. Brända granbarr hittas också ibland och de kan förekomma i stolphålsprov från långhus. Kanske är de spåren av ett golvtäckningsmaterial, eller bara rester av bränsle, eller eventuellt någon kontamination från senare tid.

Markkemiskt har samtliga prover gett indikationer på kulturstörningar. Utgångsvärdena för MS-värdena är relativt höga vilket delvis kan höra ihop med rådande geologiska förhållanden, men även med människors störningar i miljön. De ökar en del efter bränning, vilket talar emot att jorden varit utsatt för stark hetta (brand) tidigare. Om huset har brunnit kan sådana värden förklaras genom inblandningar av icke-bränd jord vid provtagningen. Fosfatvärdena och halterna av organiskt material är relativt höga. De är mycket likartade i samtliga anläggningar. Däremot varierar värdena för oorganiskt bunden fosfat; hus A uppvisar genomgående lägre värden än samtliga övriga prover. Det tyder på någon skillnad i användningen av husen. Oorganisk fosfat är den analys som tydligast visar på mänsklig påverkan, dvs sådant som

hushållsaktiviteter, matlagning och avfall. Att värdena är lägre i detta hus kan exempelvis betyda kortare användningstid än för hus B.

De markkemiska värdena är i övrigt likartade inom de bägge husen, vilket betyder att de analyserna inte ger någon fingervisning om rumsindelning eller olika aktivitetsytor inom husen. Inte heller det arkeobotaniska materialet ger några tydliga indikationer, tilläggas bör kanske att sädeskornsfyndet förekommer i ena halvan av hus A (mot NV?). Om husen inte har brunnit får man anta att brända sädeskorn speglar närvaron av en eldstad, alltså kökbostad i huset.

Kokgruppen uppvisade samma markkemiska profil som husproverna, mest liknar den hus B:s profil. Här fanns också ett frömaterial, även det i samklang med övriga fynd på platsen. Det innefattar också cerealia, något som är mer vanligt förekommande i liknande kontext, dvs gropar/kokgropar *utanför* hus, i äldre tider, än t ex under järnålder.

Även anläggningen tolkad som torkanläggning gav markkemiska värden som överensstämde med övriga, särskilt med kokgruppen och hus B. Arkeobotanisk sett var innehållet lite ovanligt genom det stora inslaget av bark. Det rör sig troligen om ekbark (Roger Engelmark muntligen). Användningsområdet för ekbark i historisk tid har främst varit inom skinngarvning och färgning.

HUS B

Anl nr	Anl typ	Makrofossilt innehåll	MSlf	MS550lf	CitP	CitPOI	PQuota	LOI	JLM provnr	MAL nr
A145	stolphål, stenskott	3 hasselnötsskalsfragment, träkol	185	343	137	186	1,31	5,3	MA145:1	08_0026_008
A157	stolphål, stenskott	1 hasselnötsskal, träkol	220	272	101	128	1,24	3,9	MA157:1	08_0026_009
A160	stolphål, stenskott	1 korn/ <i>Hordeum vulgare</i> , bark, träkol	163	421	90	117	1,31	4,3	MA160:1	08_0026_010
A161	stolphål, stenskott	2 kottefjäll, bark, träkol	154	273	102	107	1,06	4,2	MA161:1	08_0026_011
A167	stolphål, stenskott	enstaka träkol	162	233	112	139	1,2	5,8	MA167:1	08_0026_012

HUS A

Anl nr	Anl typ	Makrofossilt innehåll	MSlf	MS550lf	CitP	CitPOI	PQuota	LOI	JLM provnr	MAL nr
A12	stolphål, stenskott	1 sädeskornsfragment	158	220	69	140	2,03	4,1	MA12:1	08_0026_001
A51	stolphål, stenskott	3 kottefjäll, sannolikt gran, träkol	159	438	77	137	1,7	5	MA51:1	08_0026_003
A55	stolphål	3 kottefjäll sannolikt gran, 2 granbarr, en hel del träkol,	145	550	51	127	2,67	5,5	MA55:1	08_0026_004
A269	avfallsgrop	3 fragment ev. cerealie, enstaka träkol	144	266	74	126	1,66	3,8	MA269:1	08_0026_005
A274	stolphål, stenskott	1 skalkorn/ <i>Hordeum vulgare</i> , var <i>vugare</i> , 2 sädeskornsfragment, ett frö indet., träkol	158	245	56	115	2,05	2,9	MA274:1	08_0026_006

KOKGROPEN

Anl nr	Anl typ	Makrofossilt innehåll	MSlf	MS550lf	CitP	CitPOI	PQuota	LOI	JLM provnr	MAL nr
A40	Kokgrop	7 hasselnötsskalsfragment, 2 sädeskornsfragment, 1 måra, Galium sp, träkol	176	280	117	174	1,54	3	MA40:1	08_0026_002

TORKANLÄGGNINGEN

Anl nr	Anl typ	Makrofossilt innehåll	MSlf	MS550lf	CitP	CitPOI	PQuota	LOI	JLM provnr	MAL nr
A102	del av ev torkanläggning	Ca 10-tal fragment av bark, sannolikt av ek, 1 hasselnötsskal, enstaka träkol	156	222	131	179	1,35	4,4	MA102:1	08_0026_007

Bilaga 10

Osteologisk analys av benmaterial från Västra vägen, Nässjö socken, Nässjö kommun. JLM dnr 377/00.

Av Anna Kloo Andersson, 2009-02-13

Material och metod

Det benmaterial som har analyserats kommer från en arkeologisk undersökning vid Västra vägen i Nässjö. Benen var inte tvättade före analysen utan putsades med en mjuk tandborste eller pensel under analysarbetet, eftersom de var lätt jordiga. Benens vikt och längd mättes och om det var möjligt mättes även volymen. Noteringar gjordes även av hur väl brända benen var. Alla anläggningar gicks igenom två gånger för att plocka ut alla igenkänningsbara och identifierbara fragment.

F20

Anläggning (A20) innehåller tre fragment av brända ben som väger 0,3 g. De är 7,1 mm, 6,7 mm respektive 5,6 mm långa. De är vita och helt förbrända och kommer från djur av obestämd art.

F46

Anläggning (A46) innehåller ett fragment som väger 0,2 g och är 7,1 mm långt. Det är vitt och helt förbränt samt kommer från ett djur av obestämd art.

F77

Fragmentet i anläggning (A77) väger 0,1 g och är 8,1 mm långt. Det är vitt och helt förbränt och har inte kunnat artbestämmas.

F92

Anläggning (A92) innehåller ben, 12 fragment, med en volym som är mindre än 0,1 dl och de väger 1,3 g. Det största fragmentet är 14,7 mm långt, medan medellängden är 9,1 mm. Benen är vita och helt förbrända. De utgörs av diafyser, rörbensdiafyser samt fragment av djur av obestämd art.

F94

Benen, 4 fragment, i anläggning (A94) väger 0,5 g och det största är 10,5 mm långt, medan medellängden är 6,1 mm. Benen är vita och helt förbrända. De utgörs av diafyser eller rörbensdiafyser samt fragment som kommer från djur av obestämd art.

F110

Anläggning (A110) innehåller ett fragment som väger 0,2 g och är 8,0 mm långt. Det har inte varit möjligt att artbestämma fragmentet.

F118

Fragmentet i anläggning (A118) är så litet (4,9 mm långt) att det inte har någon registrerbar vikt. Det är vitt och helt förbränt och har inte kunnat artbestämmas.

F119:8

Fragmentet i anläggning (A119:8) väger 0,1 g och är 7,3 mm långt. Det är vitt och helt förbränt och har inte varit möjligt att artbestämma.

F241

Anläggning (A241) innehåller 0,1 dl ben, 132 fragment, som väger 9,7 g. Det största fragmentet är 26,7 mm långt, medan medellängden är 9,3 mm. Benen är vita och helt förbrända. De utgörs av diafyser, rörbensdiafyser och fragment som kommer från djur av obestämd art.

F270

Anläggning (A270) innehåller två fragment som inte har någon registrerbar vikt. De är 2,2 mm respektive 3,9 mm långa. Bägge fragmenten är vita och helt förbrända och har inte varit möjliga att artbestämma.

F323

Benen, 20 fragment, i anläggning (A323) har en sammanlagd vikt av 4,1 g. Det största benet är 20,1 mm långt, medan medellängden är 12,8 mm. De är vita och helt förbrända. Benen utgörs av diafyser, rörbensdiafyser och fragment från djur av obestämd art.

F324

Anläggning (A324) innehåller 0,8 g ben, 7 fragment, där det största är 16,0 mm långt, medan medellängden är 6,9 mm. De är vita och helt förbrända. Benen utgörs av diafyser och fragment från djur av obestämd art.

F325

Anläggning (A325) innehåller ett fragment som väger 0,3 g och är 12,8 mm långt. Det är vitt och helt förbränt och är en diafys från ett djur av obestämd art.

F328

De tre fragmenten i anläggning (A328) har en sammanlagd vikt av 0,8 g och är 9,4 mm, 9,9 mm respektive 10,7 mm långa. De är vita och helt förbrända samt diafyser från djur av obestämd art.

F336

Fragmentet i anläggning (A336) är så litet att det inte har någon registrerbar vikt och det är 7,5 mm långt. Det är vitt och helt förbränt och har inte varit möjligt att artbestämma.

F374

Benen, 9 fragment, i anläggning (A374) har en sammanlagd vikt av 0,3 g och det största fragmentet är 8,5 mm långt, medan medelstorleken är 5,5 mm. Benen är vita och helt förbrända. De utgörs av diafyser och fragment från djur av obestämd art.

F458

Anläggning (A458) innehåller två fragment som har en sammanlagd vikt av 0,2 g. De är 7,8 respektive 9,1 mm långa samt är vita och helt förbrända. Det är en diafys och ett fragment som inte har varit möjliga att artbestämma.

Sammanfattning

Benen från Västra vägen i Nässjö har en sammanlagd vikt av 18,9 g. Det största fragmentet är 26,7 mm långt, medan medellängden är 7,7 mm. De är alla vita och helt förbrända. Benen utgörs av diafyser, rörbensdiafyser och fragment som huvudsakligen kommer från djur av obestämd art, medan övriga fragment inte har varit möjliga att artbestämma.

Bilaga 11

¹⁴C-analys

I samband med för- och slutundersökningen samlades kolprover in för ¹⁴C-analys. Fyra av kolproverna, med labbnr Beta-148432–Beta-148435 (Hood 2000), har analyserats vid Beta Analytic Inc. i Florida, USA, medan övriga prover analyserades vid Ångströmlaboratoriet vid Uppsala universitet. De senare har labbnr Ua-36629–Ua-36632, Ua-37027–Ua-37031 samt Ua-37281 (Possnert 2008, 2009a, 2009b).

I samband med den vedanatommiska analys samt makrofossilanalys som utfördes inom projektet plockades prover ut som bedömdes som särskilt lämpliga för ¹⁴C-analysen. Avsikten var att skicka prover med så låg egenålder som möjligt för att erhålla en säkrare datering. Tyvärr visade sig ett av proverna från kokgruppen (A40) innehålla för lite daterbart material efter prepareringen (KPA40:1), men detta ersattes av ett annat prov från samma anläggning (KPA40:2).

Provnr	Anl typ	Kommentar	Material	¹⁴ C-ålder BP	Kalibrerad datering (1σ)	Kalibrerad datering (2σ)	Labbnr
KPO1:R2	Röjningsröse	Objekt 1, röse 2	Björk	885±35	1050–1090 AD 1120–1140 AD 1150–1220 AD	1030–1220 AD	Ua-36629
KPO1:R3	Röjningsröse	Objekt 1, röse 3	Tall	330±35	1490–1640 AD	1460–1650 AD	Ua-36630
KPO2:R1	Röjningsröse	Objekt 2, röse 1	Oidentifierat träkol	1790±40	220–260 AD	130–350 AD	Beta-148433
KPO2:R4	Röjningsröse	Objekt 2, röse 4	Oidentifierat träkol	280±40	1530–1560 AD 1630–1660 AD	1500–1670 AD	Beta-148434
KPO2:R6	Röjningsröse	Objekt 2, röse 6	Oidentifierat träkol	630±40	1300–1400 AD	1290–1410 AD	Beta-148435
KPO6:R1	Röse	Objekt 6, röse 1	Tall	80±35	1690–1730 AD 1810–1850 AD 1870–1920 AD	1680–1740 AD 1800–1930 AD	Ua-36632
KPA11:1	Stolphål, stenskott	Hus A, takstolpe (A11)	Hassel	3395±40	1750–1630 BC	1880–1840 BC 1780–1600 BC 1580–1530 BC	Ua-36631
KPA13:1	Stolphål, stenskott	Hus A, takstolpe (A13)	Oidentifierat träkol	3450±50	1870–1840 BC 1780–1690 BC	1890–1630 BC	Beta-148432
KPA40:1	Kokgrop	För lite daterbart material. Provet ersatt av KPA40:2.	Sädeskorn	-	-	-	-
KPA40:2	Kokgrop	A40	Hasselnötsskal	1550±40	430–560 AD	420–600 AD	Ua-37027
KPA102:1	Härd	Del (A102:1) av torkanläggningen, prov 1	Björk, asp/sälg, hassel	1285±40	670–725 AD 735–770 AD	650–830 AD 840–860 AD	Ua-37028
KPA102:2	Härd	Del (A102:1) av torkanläggningen, prov 2	Bark	1765±40	220–340 AD	130–390 AD	Ua-37029
KPA151:1	Stolphål, stenskott	Hus B, takstolpe (A151)	Tall	7245±50	6210–6130 BC 6110–6050 BC	6220–6020 BC	Ua-37281
KPA157:1	Stolphål, stenskott	Hus B, gavelstolpe (A157)	Hasselnötsskal	3480±30	1880–1840 BC 1830–1750 BC	1890–1730 BC 1710–1690 BC	Ua-37030
KPA160:1	Stolphål, stenskott	Hus B, takstolpe (A160)	Korn (<i>Hordeum sp</i>)	1565±30	430–540 AD	420–570 AD	Ua-37031

I tabellen ovan redovisas värden från ¹⁴C-analysen. Följande terminologi används. BP står för Before Present och avser en tidpunkt före 1950 e Kr. Förkortningarna BC och AD anger dateringar före respektive efter Kristi födelse. Kalibrerad datering 1σ motsvarar 68,2 % sannolikhet, medan 2σ står för 95,4 %. Provnr KPO1:R2 ska utläsas kolprov från röse 2 inom objekt 1 osv.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-23.9:lab. mult=1)

Laboratory number: Beta-148432

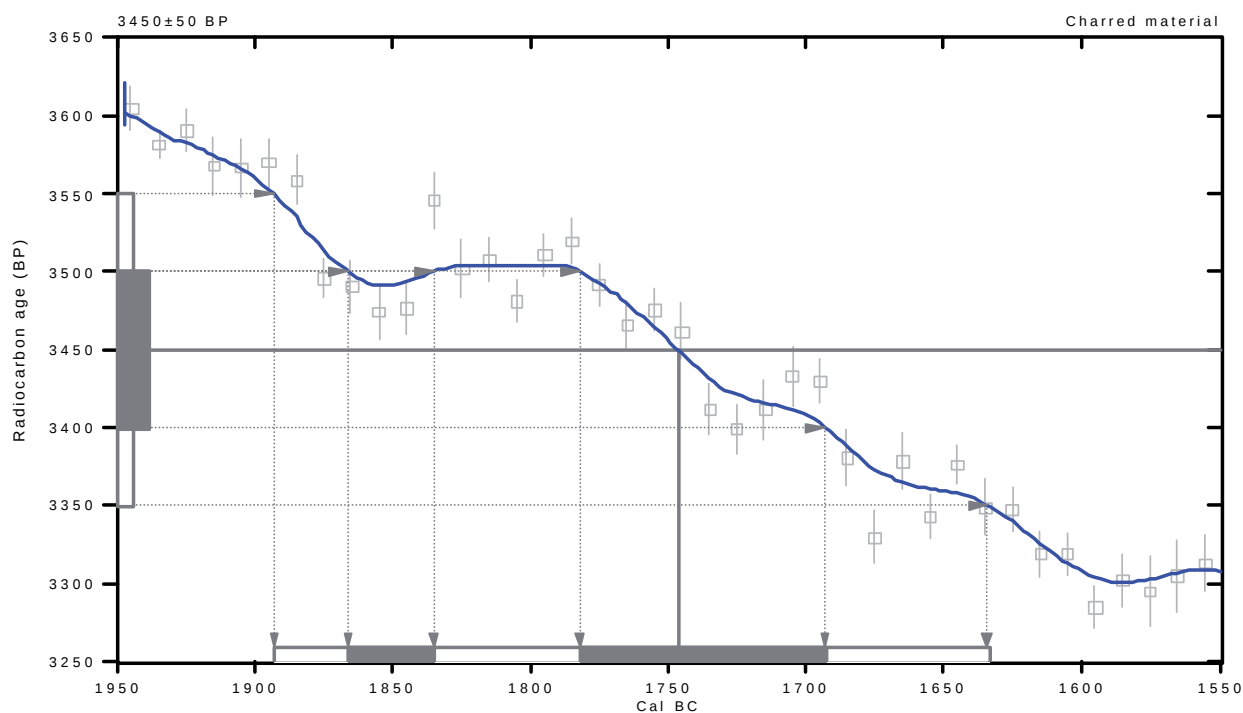
Conventional radiocarbon age: 3450±50 BP

2 Sigma calibrated result: Cal BC 1890 to 1630 (Cal BP 3840 to 3580)
(95% probability)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal BC 1750 (Cal BP 3700)

1 Sigma calibrated results: Cal BC 1870 to 1840 (Cal BP 3820 to 3780) and
(68% probability) Cal BC 1780 to 1690 (Cal BP 3730 to 3640)

References:

Database used

Calibration Database

Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, *Radiocarbon* 40(3), pxii-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et. al., 1998, *Radiocarbon* 40(3), p1041-1083

Mathematics

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2), p317-322

Beta Analytic Inc.

4985 SW 74 Court, Miami, Florida 33155 USA • Tel: (305) 667 5167 • Fax: (305) 663 0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-25.6;lab. mult=1)

Laboratory number: **Beta-148433**

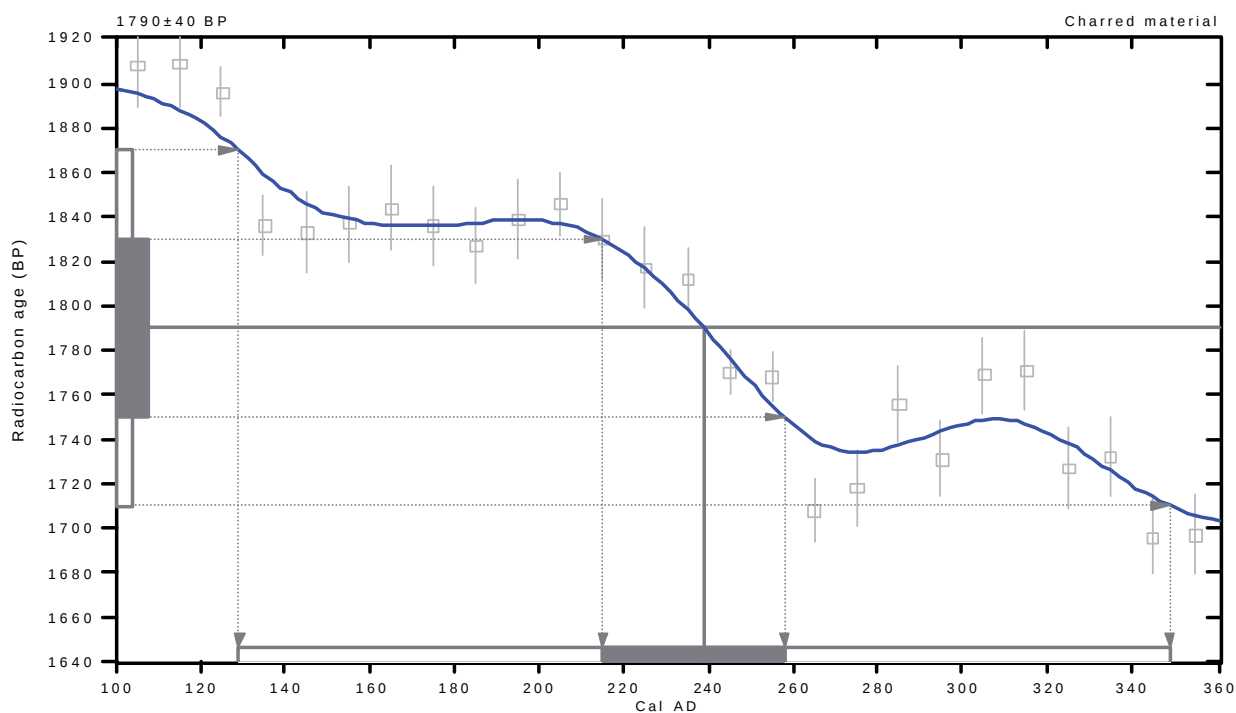
Conventional radiocarbon age: **1790±40 BP**

2 Sigma calibrated result: **Cal AD 130 to 350 (Cal BP 1820 to 1600)**
(95% probability)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: **Cal AD 240 (Cal BP 1710)**

1 Sigma calibrated result: **Cal AD 220 to 260 (Cal BP 1740 to 1690)**
(68% probability)

References:

Database used

Calibration Database

Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, Radiocarbon 40(3), pxii-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et. al., 1998, Radiocarbon 40(3), p1041-1083

Mathematics

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2), p317-322

Beta Analytic Inc.

4985 SW 74 Court, Miami, Florida 33155 USA • Tel: (305) 667 5167 • Fax: (305) 663 0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-25.3:lab. mult=1)

Laboratory number: Beta-148434

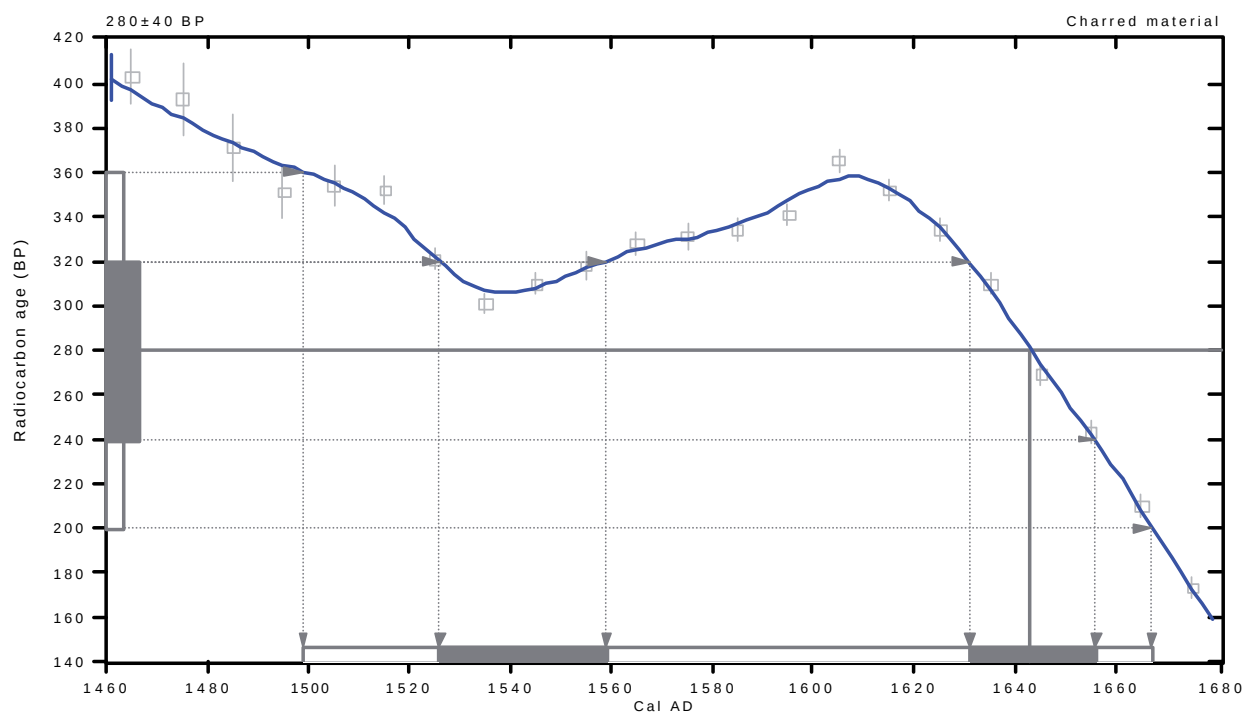
Conventional radiocarbon age: 280 ± 40 BP

2 Sigma calibrated result: Cal AD 1500 to 1670 (Cal BP 450 to 280)
(95% probability)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 1640 (Cal BP 310)

1 Sigma calibrated results: Cal AD 1530 to 1560 (Cal BP 420 to 390) and
Cal AD 1630 to 1660 (Cal BP 320 to 290)
(68% probability)

References:

Database used

Calibration Database
Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, Radiocarbon 40(3), pxii-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et. al., 1998, Radiocarbon 40(3), p1041-1083

Mathematics

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2), p317-322

Beta Analytic Inc.

4985 SW 74 Court, Miami, Florida 33155 USA • Tel: (305) 667 5167 • Fax: (305) 663 0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-25.1:lab. mult=1)

Laboratory number: **Beta-148435**

Conventional radiocarbon age: **630±40 BP**

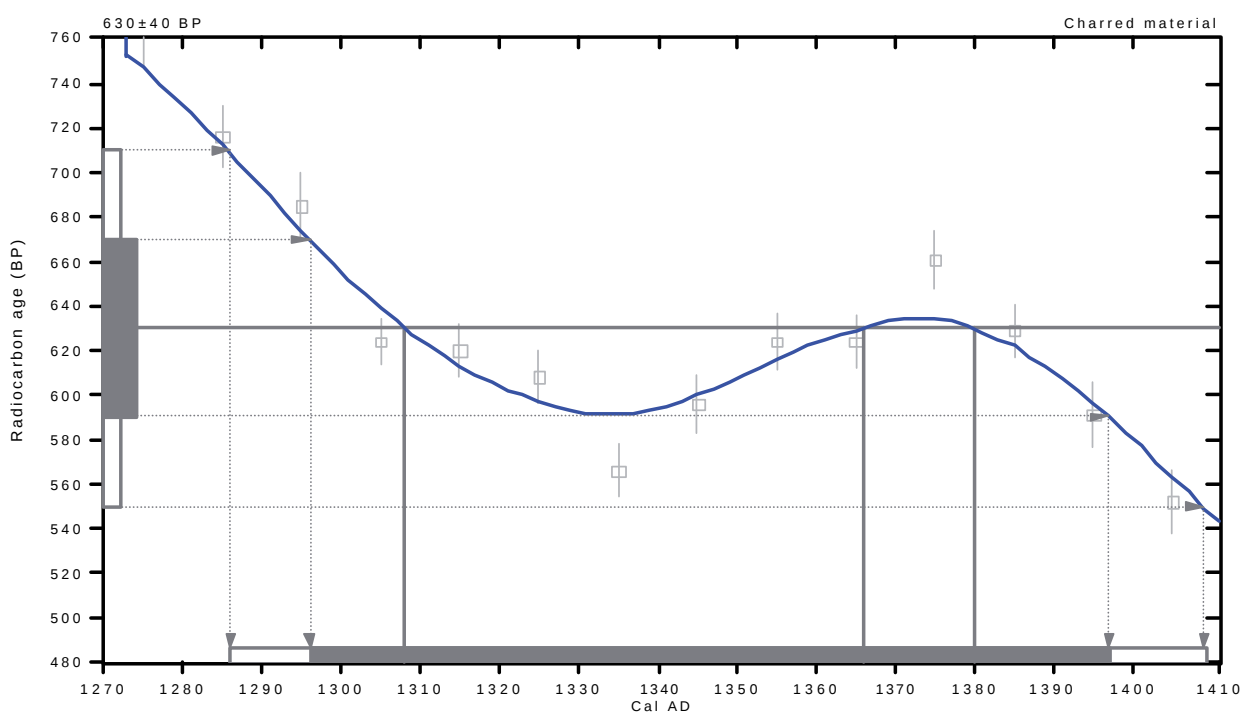
2 Sigma calibrated result: **Cal AD 1290 to 1410 (Cal BP 660 to 540)**
(95% probability)

Intercept data

Intercepts of radiocarbon age
with calibration curve:

Cal AD 1310 (Cal BP 640) and
Cal AD 1370 (Cal BP 580) and
Cal AD 1380 (Cal BP 570)

1 Sigma calibrated result: **Cal AD 1300 to 1400 (Cal BP 650 to 550)**
(68% probability)

References:

Database used

Calibration Database

Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, *Radiocarbon* 40(3), pxi-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et. al., 1998, *Radiocarbon* 40(3), p1041-1083

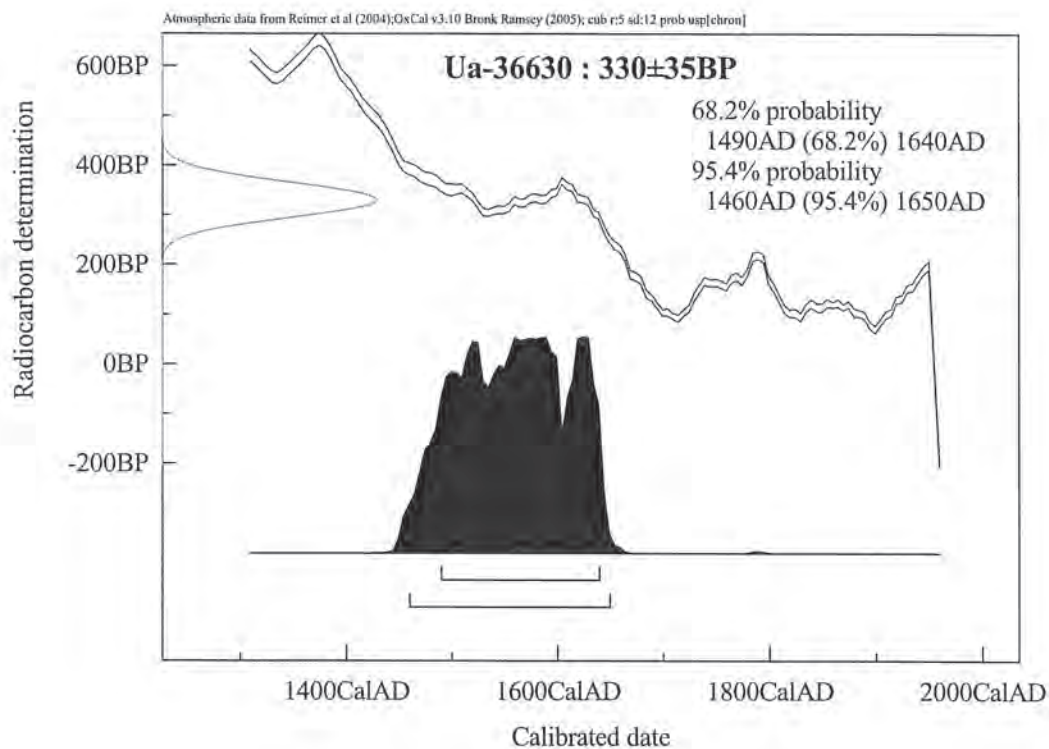
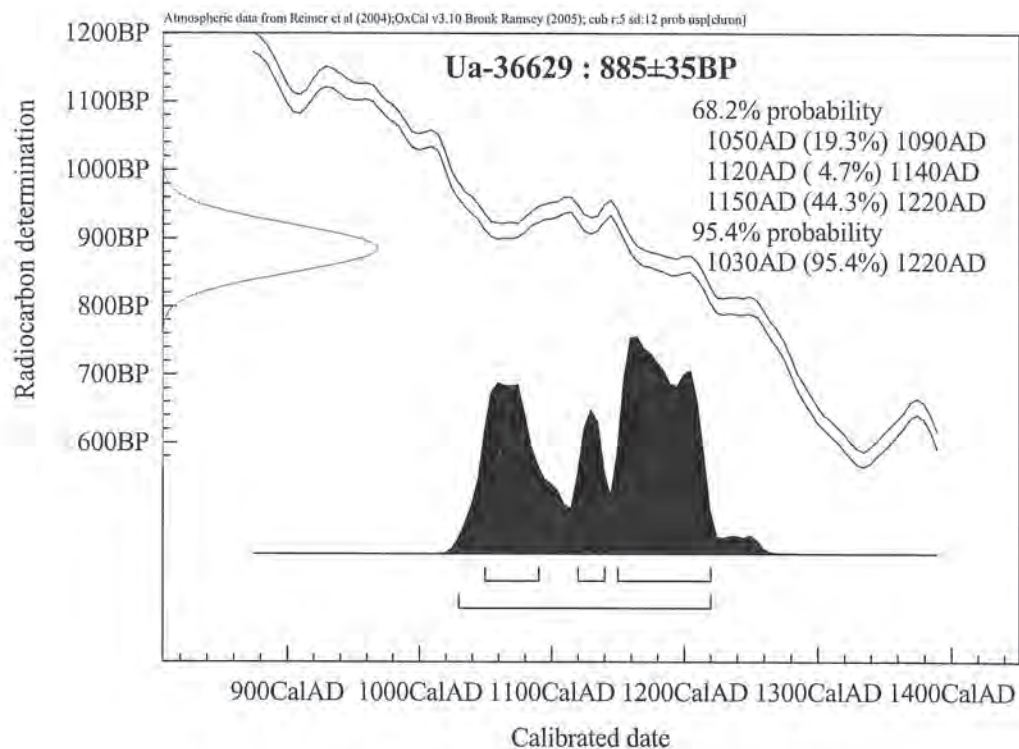
Mathematics

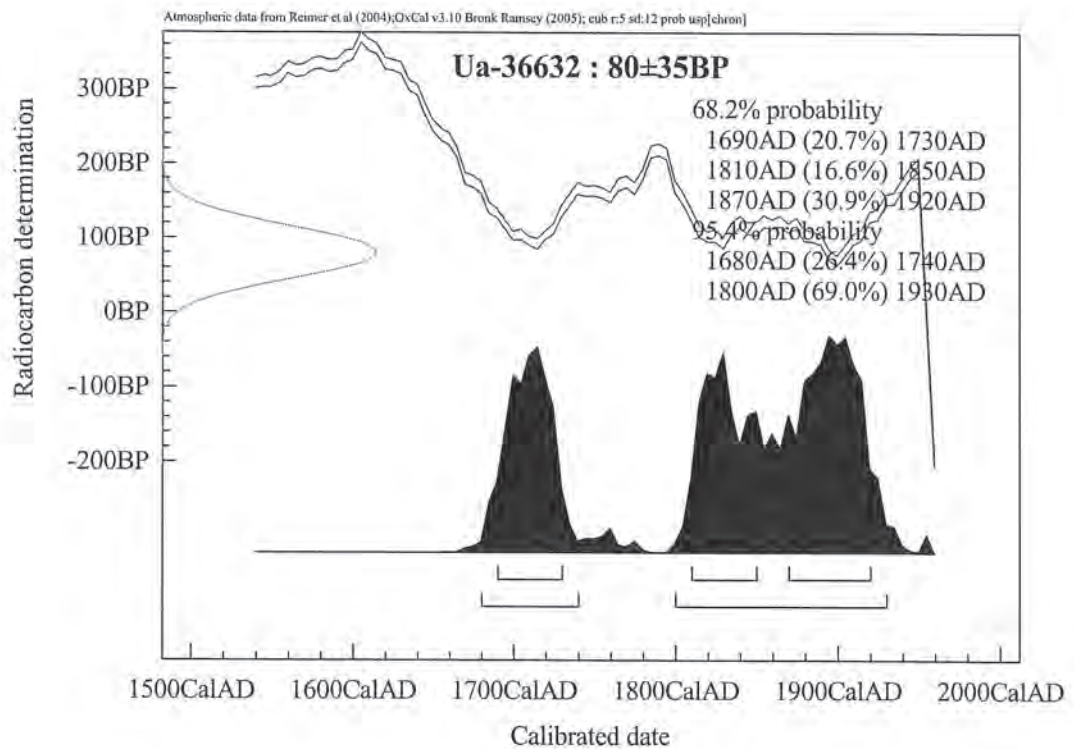
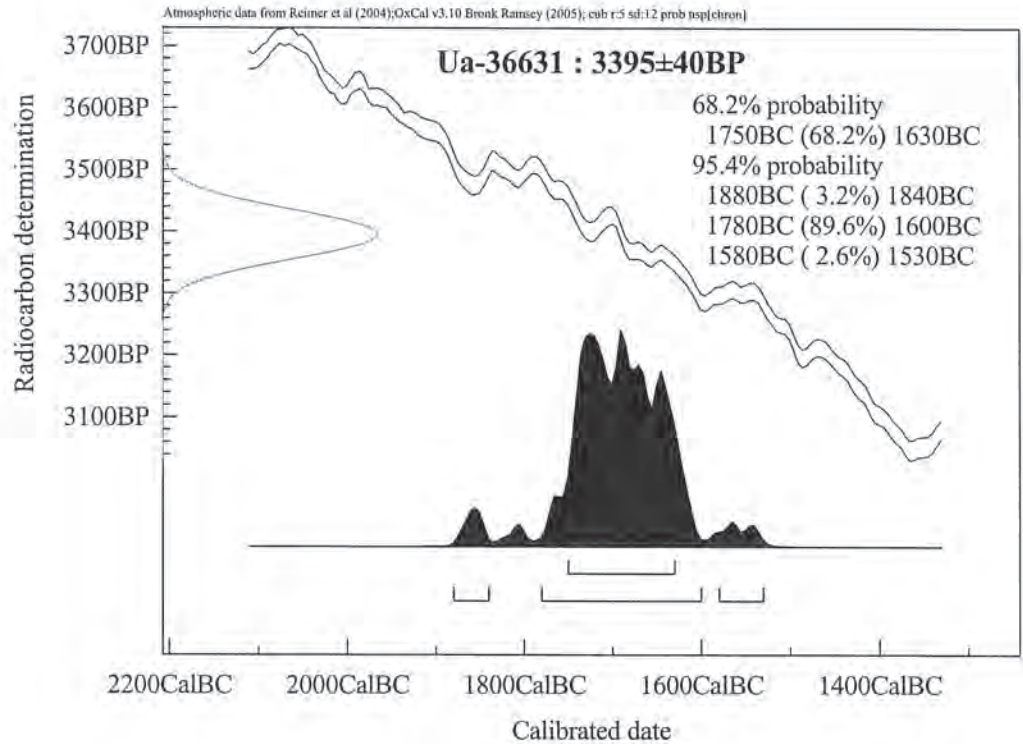
A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

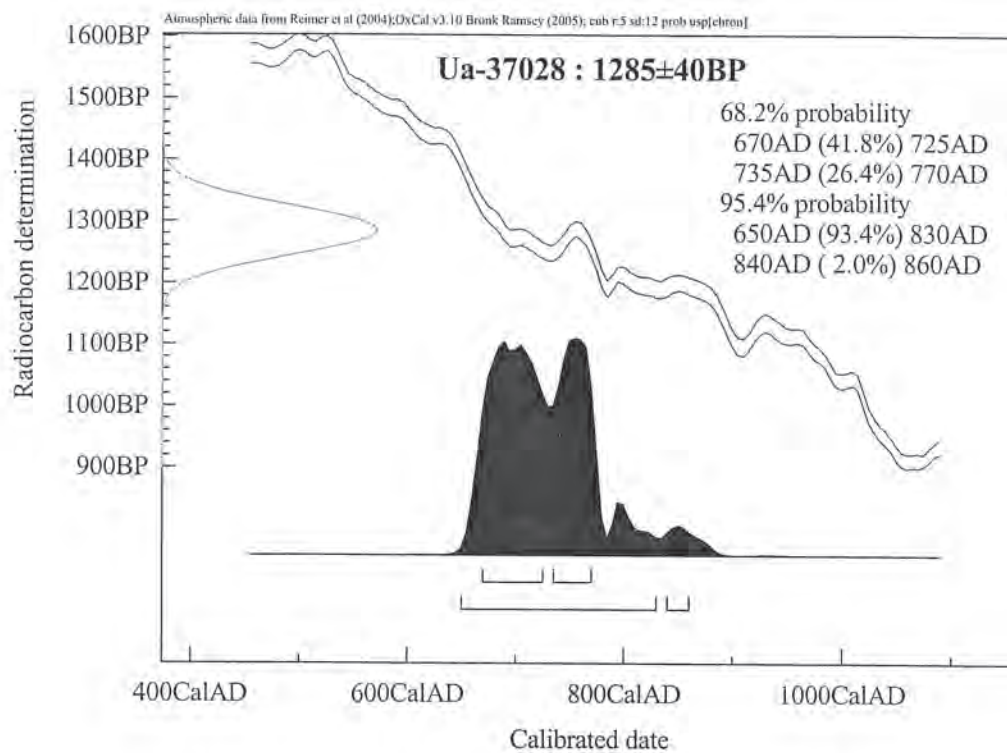
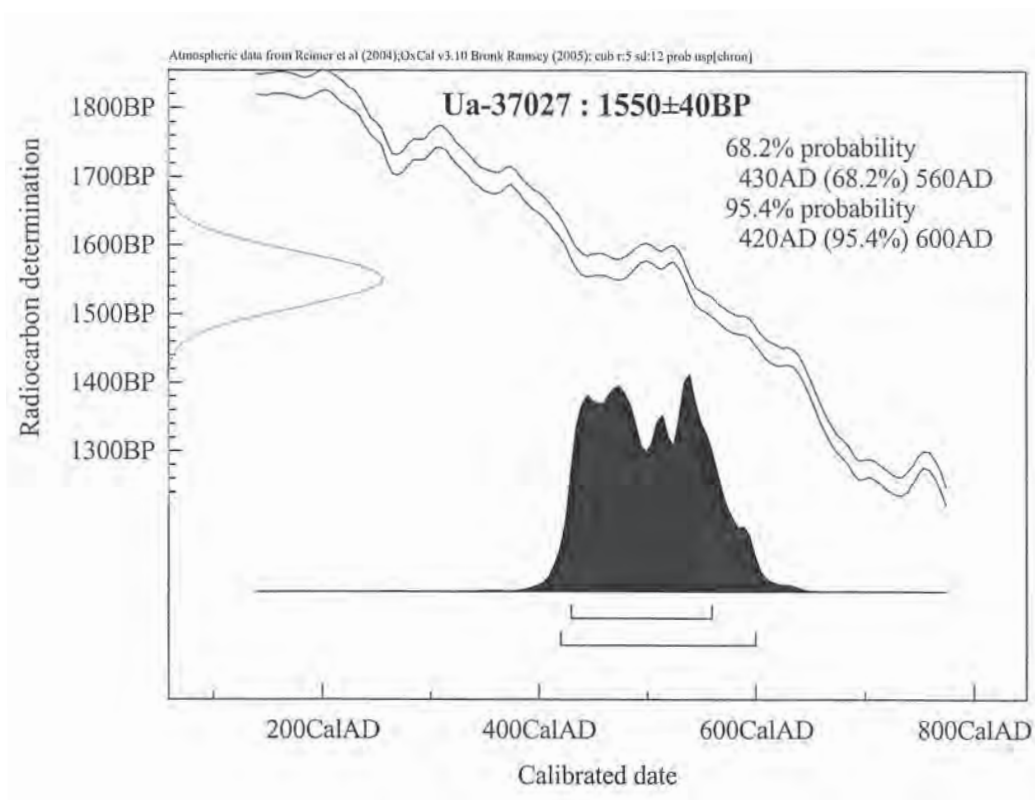
Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2), p317-322

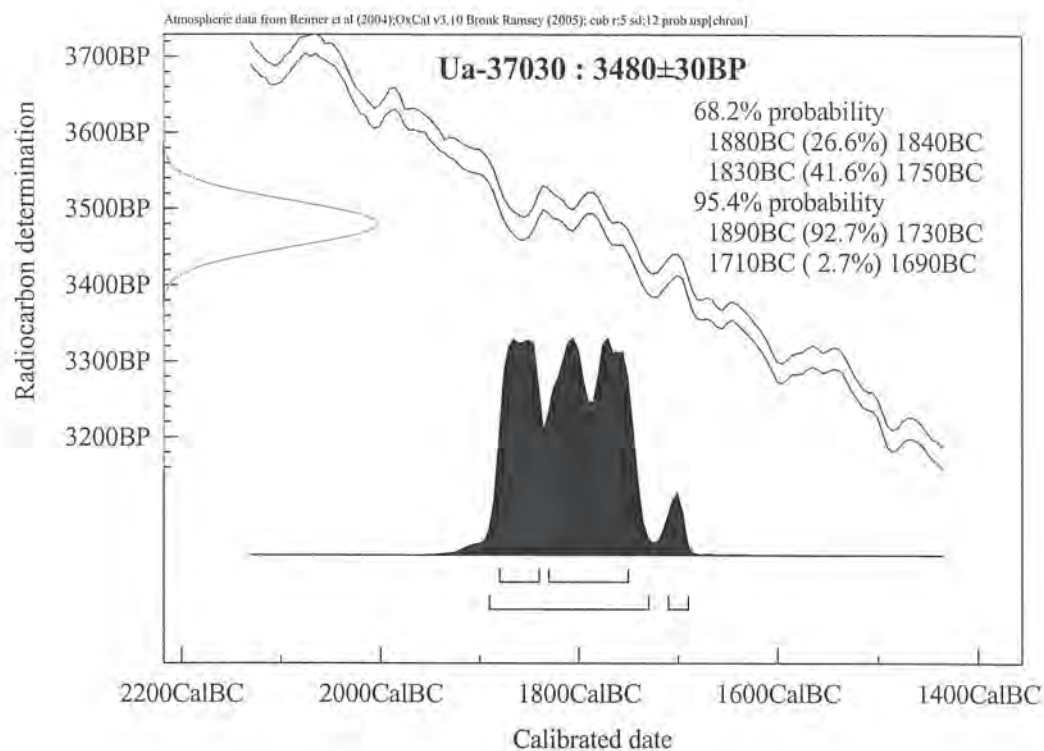
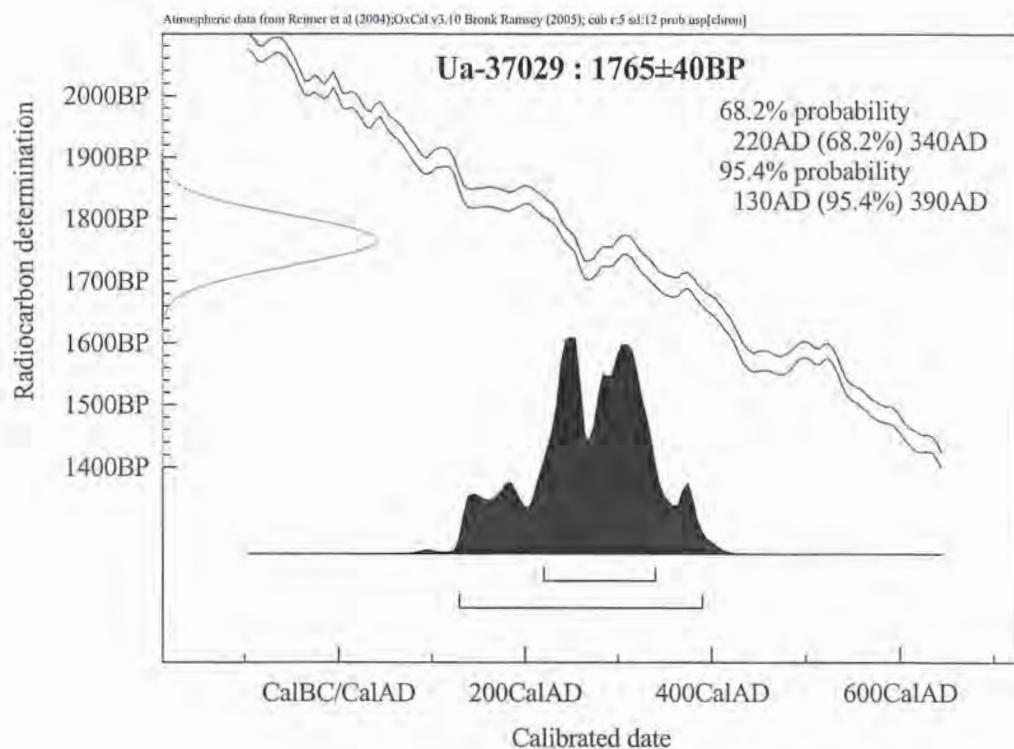
Beta Analytic Inc.

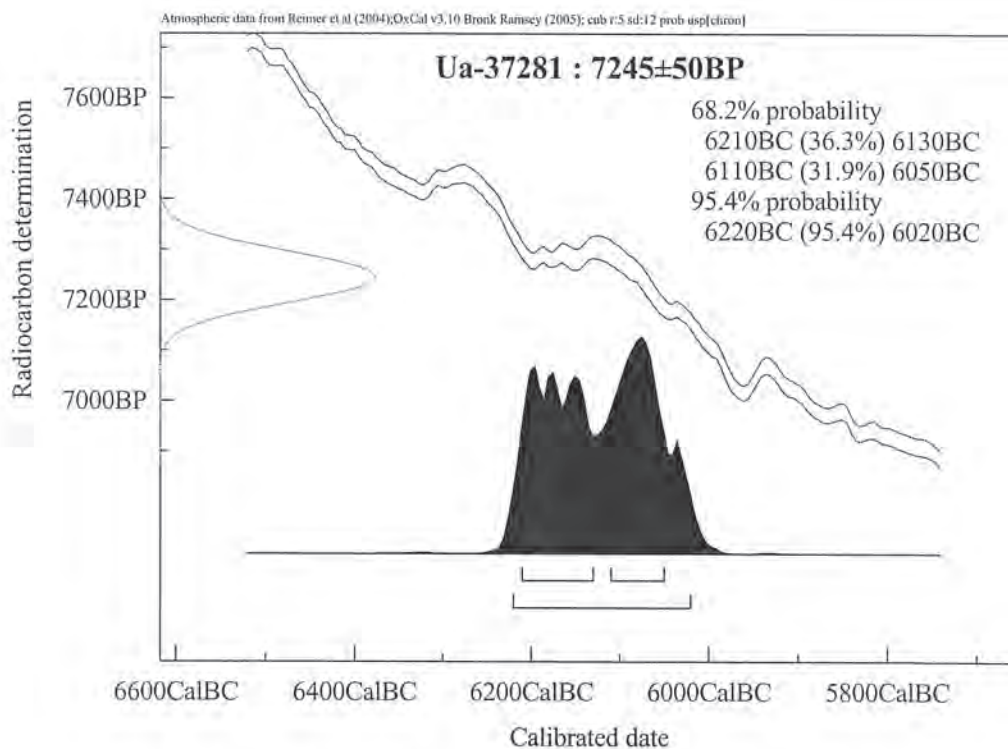
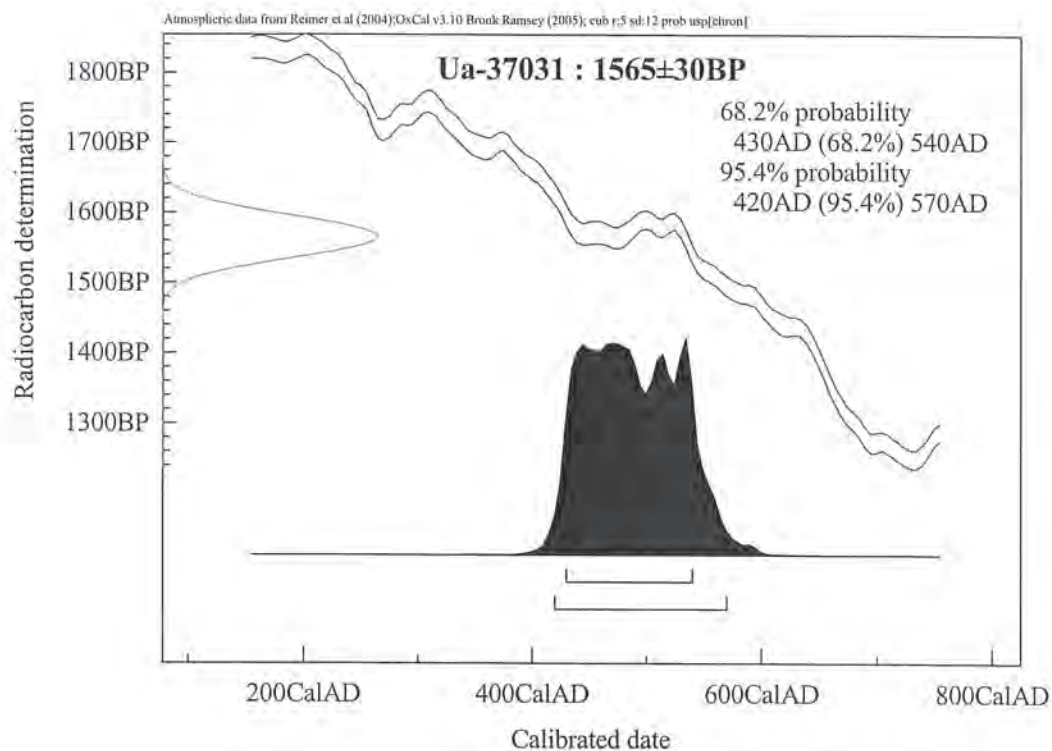
4985 SW 74 Court, Miami, Florida 33155 USA • Tel: (305) 667 5167 • Fax: (305) 663 0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

Inför en planerad utbyggnad av en ringled, Västra vägen, strax utanför Nässjö centrum har Jönköpings läns museum under hösten år 2000 utfört arkeologiska undersökningar.

Vid undersökningarna hittade arkeologerna boplatsspåren efter två förhistoriska gårdar från olika tider. Dessutom påträffades ett antal eldstäder och andra lämningar efter utomhusaktiviteter. Boningshusen var ca 13–15 meter långa och 5 meter breda och ett av husen har haft lätt utåtbuktande långsidor. I båda husen fanns eldstäder och husen har varit indelade med flera olika utrymmen, troligen avsedda för skilda ändamål som exempelvis matlagning.

En analys av träkol från en nedbrunnen takbärande stolpe har gett en datering som visar att den äldsta av gårdarna uppförts för nästan 3 600 år sedan, det vill säga någon gång under äldre bronsålder. Det skulle dock dröja närmare 2 000 år innan den yngre gården anlades, vilket innebär någon gång under folkvandringstid.

Inom en del av gårdsplanen, söder om ett av husen, fanns en konstruktion som är ovanlig att träffa på. Runt en eldstad fanns 62 små hål efter störar eller slanor. Flera av de undersökta hålen efter slanorna hade en lutning in mot eldstaden. Förmodligen har slanorna varit nedstuckna i marken, böjda in över eldstaden och format en kupol. Konstruktionen visar på ett mycket specificerat hantverkskunnande och har tolkats som ett slags torkanläggning. Alternativt kan den ha använts för att garva och färga skinn.

På flera ställen utmed Västra vägen fanns dessutom spår efter äldre odlingsaktiviteter i form av röjningsrösen, stenröjda ytor, diken och terrasseringar. Analys av träkol från ett antal röjningsrösen visar på att odlingsaktiviteterna ägt rum under bland annat romersk järnålder, tidig medeltid och nyare tid.